

Bruxelles, 24.7.2013.
COM(2013) 547 final

2013/0264 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu i izmjeni direktiva 2002/65/EZ,
2013/36/EU i 2009/110/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2013) 282 final}
{SWD(2013) 288 final}
{SWD(2013) 289 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi za prijedlog i njegovi ciljevi

Na tržištu elektroničkog platnog prometa u Europi postoje odlične mogućnosti za inovacije. Posljednjih godina potrošači su već uvelike promijenili svoje navike povezane s platnim prometom. Zbog sve većeg broja plaćanja kreditnom i debitnom karticom, ali i razvoja e-trgovine i rastuće popularnosti pametnih telefona otvorio se put novim sredstvima plaćanja. Na europskoj razini velike su pogodnosti bolje tržišne integracije i smanjene rascjepkanosti u ovom području.

Uz pomoć ove inicijative potrošači i trgovci imat će priliku u potpunosti iskoristiti pogodnosti unutarnjeg tržišta, posebno u pogledu e-trgovine. Cilj je ovim prijedlogom dalje razvijati tržište elektroničkog platnog prometa na razini cijele Europske unije, čime će se omogućiti potrošačima, trgovcima na malo i drugim sudionicima na tržištu da u potpunosti uživaju pogodnosti unutarnjeg tržišta EU-a, u skladu sa Strategijom 2020. i Digitalnom agendom. Takav nastavak integracije postaje sve važniji s obzirom na to da se svijet udaljava od tradicionalnih načina trgovanja i približava se digitalnom gospodarstvu.

Kako bi se to postiglo i potaklo više tržišnog natjecanja, učinkovitosti i inovativnosti u području e-platnog prometa, trebala bi postojati pravna jasnoća i jednaki uvjeti, čime bi se smanjili troškovi i cijene za korisnike usluga platnog prometa, stvorio veći izbor i transparentnost usluga platnog prometa, a time bi se olakšalo pružanje inovativnih usluga platnog prometa i pružile sigurne i transparentne usluge platnog prometa.

Ti ciljevi postići će se ažuriranjem i dopunom trenutačnog okvira za usluge platnog prometa; osiguravanjem pravila kojima se povećava transparentnost, inovativnost i sigurnost u području platnog prometa u maloprodaji te unaprjeđujući usklađenost nacionalnih pravila, s naglaskom na legitimne potrebe potrošača. Predloženim mjerama to se nastoji postići na tehnološki neutralan način koji će ostati upotrebljiv bez obzira na nastavak razvoja usluga platnog prometa.

U ovaj prijedlog uključuje se i njime se stavlja izvan snage Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o uslugama platnog prometa” ili „DUPP”)¹ kojom se postavljaju temelji za usklađen pravni okvir za stvaranje integriranog tržišta platnog prometa, a time se unaprjeđuju jednaki uvjeti i dostupnost trenutačnog okvira za platni promet za sve dionike.

U vrijeme kada je razlika između institucija platnog prometa (koje podliježu Direktivi o uslugama platnog prometa) i institucija za elektronički novac (koje podliježu Direktivi

¹ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća², drugoj Direktivi o elektroničkom novcu ili „DEN“) sve manje jasna s obzirom da se tehnologija i poslovni modeli približavaju, optimalna bi bila potpuna modernizacija okvira za digitalni platni promet čime bi se postiglo združivanje obaju kategorija sudionika i odgovarajućih zakonodavnih akata. To bi međutim uključivalo preispitivanje Direktive o elektroničkom novcu kao preduvjeta za osiguravanje usklađenog regulatornog okvira. Nažalost, iz razloga što su mnoge države članice kasno prenijele Direktivu o elektroničkom novcu, nije bilo moguće stići dovoljno iskustva povezanog s tom Direktivom kako bi se mogla ocijeniti zajedno s Direktivom o uslugama platnog prometa i razmotriti moguće sinergije u preispitivanju. Preispitivanje Direktive 2009/110/EZ predviđeno je u 2014.

Opći kontekst

Tijekom proteklih 12 godina postignut je važan napredak i integracija platnog prometa u maloprodaji u Europskoj uniji, s trenutačnom regulatornom i zakonodavnom stečevinom u području platnog prometa.

Pravnim okvirom utvrđenim Direktivom o uslugama platnog prometa, Uredbom (EZ) br. 924/2009 o prekograničnim plaćanjima³ i Drugom direktivom o elektroničkom novcu već se postigao znatan napredak u području integracije europskih tržišta platnog prometa u maloprodaji. Uredbom (EU) br. 260/2012 o konačnom datumu za migraciju na SEPA-u⁴ postigao se još veći razvoj određivanjem rokova za migraciju za paneuropske kreditne transfere i izravna terećenja, zamjenjujući nacionalne programe za nacionalni i prekogranični platni promet u eurima unutar EU-a (1. veljače 2014. za europodručje). Taj regulatorni okvir dopunjuje se sudskom praksom Europskog suda i odlukama Komisije u kontekstu prava tržišnog natjecanja u području platnog prometa u maloprodaji.

Tržište platnog prometa u maloprodaji vrlo je dinamično i posljednjih je godina doživjelo značajne inovacije. Istovremeno, važna područja tržišta platnog prometa, posebno kartično plaćanje i nova sredstva plaćanja poput internetskog i mobilnog platnog prometa često su i dalje rascjepkana uzduž nacionalnih granica, čime se otežava inovativnim digitalnim uslugama platnog prometa koje se lako upotrebljavaju da se učinkovito razviju i da se njima potrošačima i trgovcima na malo pruže prikladni i sigurni načini plaćanja (s mogućom iznimkom kreditnih kartica) na paneuropskoj razini kako bi mogli kupovati sve šиру ponudu robe i usluga. Kao rezultat posljednjih događanja na tim tržištima istaknule su se određene

² Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

³ Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 (SL L 266, 9.10.2009., str. 11.).

⁴ Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str.22.).

praznine u trenutačnom pravnom okviru za platni promet i tržišne manjkavosti na tržištu za kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet koje će se riješiti ovom inicijativom.

Pregledom europskog okvira i posebno Direktive o uslugama platnog prometa i savjetovanjem o Zelenoj knjizi Komisije „Ususret integriranom europskom tržištu za kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet”⁵ u 2012. došlo je do zaključka da je potrebno poduzimati daljnje mjere i ažurirati zakonodavstvo, uključujući prilagodbu Direktive o uslugama platnog prometa, kako bi se okvirom za platni promet bolje služilo potrebama učinkovitog europskog tržišta platnog prometa, u potpunosti pridonoseći području platnog prometa u kojem se njeguje tržišno natjecanje, inovativnost i sigurnost.

U Komunikaciji Komisije iz 2012. „Akt o jedinstvenom tržištu II. – Zajedno za novi rast”⁶, modernizacija zakonodavnog okvira za platni promet u maloprodaji prepoznata je kao ključan prioritet s obzirom na njegov potencijal novog rasta i inovacija. Revizija Direktive o uslugama platnog prometa i pripreme zakonodavnog prijedloga o višestranim međubankovnim naknadama pri kartičnom plaćanju definirani su kao jedna od ključnih mjer Komisije za 2013.

Postojeće odredbe u području prijedloga

Ova inicijativa dio je šireg paketa zakonodavnih mjer o uslugama platnog prometa kojim će se se dopuniti i ažurirati postojeći pravni okvir za usluge platnog prometa unutar EU-a, a posebno:

- Direktiva 2007/64/EZ kojom se stvara usklađeni pravni okvir kako bi se platni promet mogao obaviti brže i lakše diljem EU-a, uvodeći više tržišnog natjecanja u sustave platnog prometa i olakšavajući ekonomije razmjera. Njome se olakšala i operativna provedba jedinstvenog područja platnog prometa u eurima (SEPA),
- Uredba (EZ) 924/2009 o prekograničnim plaćanjima i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 te proširenju područja primjene Uredba na izravna terećenja. Njome su se uklonile razlike u naknadama za platni promet za korisnike usluga platnog prometa između nacionalnog i prekograničnog platnog prometa u eurima u Europskoj uniji. To se odnosi na sav elektronički obrađen platni promet,
- Uredba (EU) br. 260/2012 kojom se određuju rokovi za migraciju za paneuropske kreditne transfere i paneuropska izravna terećenja te zamjenjuju nacionalni sustavi za nacionalni i prekogranični platni promet u eurima unutar Europske unije,
- Direktiva 2009/110/EZ o elektroničkom novcu kojom se pruža pravni okvir za izdavanje i otkup e-novca i uspostavlja bonitetni sustav za institucije za elektronički novac u skladu sa zahtjevima za institucije platnog prometa iz DUPP-a,
- Uredba (EZ) br. 1781/2006 o utvrđivanju pravila za pružatelje usluga platnog prometa za slanje informacija o platitelju kroz čitavi platežni lanac radi sprječavanja, istraživanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma.

⁵ Zelena knjiga Europske komisije „Ususret integriranom europskom tržištu za kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet” COM(2011) 941, završna verzija.

⁶ Komunikacija Europske komisije „Akt o jedinstvenom tržištu II. – Zajedno za novi rast”, COM(2012) 573, završna verzija.

Uz zakonodavni okvir, nizom postupaka tržišnog natjecanja provedenih na europskoj i nacionalnoj razini pokušale su se riješiti prakse suprotne tržišnom natjecanju na tržištu platnog prometa.

Usklađenost s ostalim politikama i ciljevima Unije

Ciljevi prijedloga u potpunosti su dosljedni s politikama i ciljevima EU-a koje Unija nastoji ostvariti. Prvo, ovim prijedlogom unaprijedit će se funkcioniranje unutarnjeg tržišta za usluge platnog prometa i, šire, za svu robu i usluge s obzirom na potrebu za inovativnim, učinkovitim i sigurnim sredstvima plaćanja. Olakšat će se gospodarske transakcije unutar Unije i time će se pridonijeti i postizanju širih ciljeva Strategije EU-a 2020. i promicanju novog rasta. Drugo, ovom inicijativom podržavaju se politike EU-a u drugim područjima poput zaštite podataka, administrativnih sankcija, politike protiv pranja novca i financiranja terorizma te posebno:

- zakonodavne inicijative Komisije u području Digitalne agende za Europu⁷ i posebno prijedlog Komisije za pravni okvir o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjere za elektroničke transakcije⁸ te njezin prijedlog o mjerama kojima bi se osigurala visoka zajednička razina mrežne i informacijske sigurnosti u cijeloj Uniji⁹ i ključni prioriteti utvrđeni u Komunikaciji o e-trgovini i mrežnim uslugama¹⁰, kojima se nastoji postići jedinstveno digitalno tržište,
- nastojanja Komisije da poveća tržišno natjecanje utvrđivanjem jednakih obveza, prava i mogućnosti za tržišne igrače i olakšavanjem prekograničnog pružanja usluga platnog prometa,
- zakonodavni prijedlog Komisije o međubankovnim naknadama u platnim transakcijama na temelju kartica i o uporabi određenih ograničavajućih poslovnih pravila i praksi koji se priprema u isto vrijeme kada i ovaj prijedlog i u bliskoj suradnji s njim.
- Direktiva 2011/83/EZ¹¹ o pravima potrošača kojom se nastoji promicati pravo unutranje tržište između poduzeća i potrošača i uravnotežiti visoku razinu zaštite potrošača i konkurentnost poduzeća, time ograničavajući slobodu trgovaca da primjenjuju naknade za uporabu platnih instrumenata na stvarno nastale troškove.

⁷ Komunikacija Europske komisije: „Digitalna agenda za Europu”, COM (2010) 245, završna verzija.

⁸ Europska komisija, „Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjere za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu”, COM (2012) 238, završna verzija.

⁹ Europska komisija, „Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za osiguravanje visoke zajedničke razine mrežne i informacijske sigurnosti u cijeloj Uniji”, COM (2013) 48, završna verzija.

¹⁰ Komunikacija Europske komisije: „Skladan okvir za uspostavu povjerenja u jedinstveno digitalno tržište za e-trgovinu i mrežne usluge”, COM (2011) 942.

¹¹ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L304, 22.11.2011., str.64.).

2. SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I PROCJENA UTJECAJA

Savjetovanje sa zainteresiranim stranama

Europska komisija je 11. siječnja 2012. objavila Zelenu knjigu „Ususret integriranom europskom tržištu za kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet”¹² iza čega je uslijedilo opsežno javno savjetovanje. Komisija je zaprimila više od 300 odgovora nadležnih tijela, civilnog društva, gospodarskih udruga i društava iz različitih polja koji predstavljaju veliki raspon dionika. Dodatan broj komentara, dokumenata o stajalištu i doprinosa zaprimljeno je izvan okvira savjetovanja.

Iscrpnim povratnim informacijama dionika¹³ pružene su relevantne informacije o nedavnom novom razvoju i o mogućim zahtjevima za promjene postojećeg okvira za platni promet. Javno savjetovanje o istom području održalo se 4. svibnja 2012., a posjetilo ga je oko 350 zainteresiranih dionika.

Europski parlament donio je 20. studenoga 2012. rezoluciju „Ususret integriranom europskom tržištu za kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet”¹⁴. Rezolucijom se potvrđuju ciljevi i prepreke integraciji koji su identificirani u Zelenoj knjizi te se njome traže zakonodavne mjere u raznim područjima povezane s kartičnim plaćanjem i istovremeno predlaže više opreza u pogledu internetskog i mobilnog platnog prometa s obzirom na to da ta tržišta nisu dovoljno zrela. Nadalje, njome se traži reforma modela upravljanja jedinstvenim područjem platnog prometa u eurima (SEPA).

Rezultatima savjetovanja tražile su se važne regulatorne prilagodbe na postojeći okvir kako bi se ojačala učinkovitost europskog tržišta platnog prometa i pridonijelo području platnog prometa u kojem se njeguje tržišno natjecanje, inovativnost i sigurnost.

Uporaba stručnog znanja

S obzirom na pregled Direktive o uslugama platnog prometa i Uredbe o prekograničnom platnom prometu na unutarnjem tržištu i moguću potrebu za revizijom oba pravna teksta, Komisija je odradila dodatan posao kako bi dobila dokaze u tom području i osigurala potpuno sudjelovanje različitih dionika.

Postupak preispitivanja Komisije o učinku Direktive o uslugama platnog prometa i Uredbe o prekograničnom platnom prometu na unutarnjem tržištu temelji se na dvije vanjske studije na tu temu. Tim studijama Komisiji se pružio sveukupan pregled ekonomskih i pravnih posljedica koje proizlaze iz Direktive o uslugama platnog prometa. Prvom studijom, koju su 2011. proveli vanjski savjetnici iz društva Tipik, dana je procjena pravne sukladnosti u pogledu prenošenja Direktive o uslugama platnog prometa u 27 država članica¹⁵. Tijekom 2012. u okviru druge studije koju su pripremili London Economics i IFF u suradnji s

¹² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0941:FIN:EN:PDF>.

¹³ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/cim/gp_feedback_statement_en.pdf.

¹⁴ Rezolucija Europskog parlamenta od 20. studenoga 2012. „Ususret integriranom europskom tržištu za kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet” (2012/2040(INI))

¹⁵ Studija je dostupna na sljedećoj web-stranici:
http://ec.europa.eu/internal_market/payments/framework/transposition/index_en.htm.

poduzećem PaySys analizirao se utjecaj Direktive o uslugama platnog prometa na usluge platnog prometa na unutarnjem tržištu i primjena Uredbe o prekograničnom platnom prometu u Zajednici. Nadalje, ulazne podatke država članica i relevantnih tržišnih igrača prikupili su savjetodavni odbori Komisije u području politike platnog prometa, tj. Odbor za platni promet (sastavljen od predstavnika iz država članica) i Stručna skupina za tržište sustava platnog prometa (sastavljena od predstavnika tržišta ponude i potražnje). Uz to, Komisija je, prema potrebi, zatražila savjet drugih relevantnih dionika o pojedinim pitanjima.

Procjena utjecaja

Komisija je provela procjenu utjecaja¹⁶ kojom je analizirala moguće posljedice nedostatka integriranog europskog tržišta platnog prometa. Posebno su razmotreni sljedeći uzroci problema:

- nedosljedna primjena postojećih pravila diljem država članica zbog velikog broja mogućnosti i često vrlo općenitih kriterija za primjenu. Posebno, neke iznimke utvrđene u Direktivi o uslugama platnog prometa doimaju se preopćenite ili zastarjele s obzirom na razvoj tržišta i tumače se na vrlo različite načine. Manjkavosti u području primjene proizlaze i za platni promet čiji se jedan dio transakcije nalazi izvan EGP-a i platni promet koji se izvršava u valutama koje nisu valute EU-a, čime dolazi do rascjepkanosti tržišta, regulatorne arbitraže i narušavanja tržišnog natjecanja,
- pravna praznina za određene nove pružatelje usluga na internetu, poput trećih pružatelja usluga koji nude započinjanje platnog prometa internetskim bankarstvom. Te usluge predstavljaju održivu i često jeftiniju alternativu platnog prometa od kartičnog plaćanja, a zanimljive su i potrošačima koji ne posjeduju kartice. Većina tih pružatelja usluga trenutačno nije podložno trenutačnom pravnom okviru s obzirom na to da ni u kojem trenutku ne zadržavaju sredstva. Riskira se da se pravnom prazninom onemogućuju inovacije i prikladni uvjeti za pristup tržištu,
- nedostatak normizacije i međudjelovanja među različitim rješenjima platnog prometa (kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet), u različitim vidovima i u različitim stupnjevima, posebno na prekograničnoj razini, što je pogoršano slabim sustavima upravljanja tržišta platnog prometa u maloprodaji u Europskoj uniji,
- različita i nedosljedna praksa naplate (za uporabu određenog platnog instrumenta koji primjenjuju trgovci) među državama članicama (gdje oko polovice država članica EU-a dopušta, a ostala polovica zabranjuje naplatu dodatnih naknada), što zбуjuje potrošače kada kupuju u inozemstvu ili putem interneta te dovodi do nejednakih uvjeta,
- u području platnih kartica, nekoliko restriktivnih poslovnih pravila i praksi kojima se narušava tržišno natjecanje (u pogledu višestranih bankovnih provizija i pravila o izboru i fleksibilnosti trgovaca kada je riječ o prihvaćanju kartica).

Rezultati utvrđenih i prethodno opisanih problema posljedice su koje snose potrošači, trgovci, novi pružatelji usluga platnog prometa i čitavo tržište usluga platnog prometa.

¹⁶ U procjeni utjecaja dostupnoj na [dodati poveznicu] detaljno su raspravljene različite mogućnosti politike i njihovi utjecaji.

Procjenom utjecaja zaključeno je da bi, s obzirom na Direktivu o uslugama platnog prometa, najbolje mogućnosti politike za poboljšanje postojeće situacije (i) olakšavanjem stvaranja jednakih konkurentnih uvjeta za već postojeće i nove pružatelje kartičnog plaćanja te internetskog i mobilnog platnog prometa, (ii) povećavanjem učinkovitosti, transparentnosti i izbora platnih instrumenata za korisnike usluga platnog prometa (potrošači i trgovci) te iii) omogućavanjem visoke razine zaštite potonjih bile sljedeće:

- jačanje projekta SEPA i osnaživanje svih dionika da preuzmu aktivniju ulogu u oblikovanju i realizaciji politike platnog prometa u maloprodaji (upravljanje),
- pojednostavljivanje normizacije prikladnim okvirom upravljanja i boljim sudjelovanjem europskih organizacija za normizaciju (normizacija),
- osiguravanje pravne sigurnosti u području međubankovnih naknada za platni promet na temelju kartice i pružanje jasnoće o prihvativom poslovnom modelu za trenutačne i buduće inicijative za platni promet na temelju kartica (međubankovne naknade),
- ukidanje restriktivnih poslovnih pravila za kartična plaćanja kojima se dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja (popratne mjere povezane s međubankovnim naknadama),
- usklađivanje politika država članica o naplati dodatnih naknada u skladu s regulatornim odlukama o međubankovnim naknadama (popratne mjere povezane s međubankovnim naknadama),
- utvrđivanje uvjeta za pristup informacijama o raspoloživosti sredstava za treće pružatelje usluga, uključujući usluge započinjanja platnog prometa (područje primjene Direktive o uslugama platnog prometa),
- prilagodba područja primjene i poboljšanje dosljednosti zakonodavnog okvira (područje primjene Direktive o uslugama platnog prometa),
- poboljšanje provedbe postojeće Direktive o uslugama platnog prometa (mjere za poboljšanje Direktive o uslugama platnog prometa),
- jačanje prava korisnika usluga platnog prometa i zaštita prava potrošača s obzirom na regulatorne promjene (područje primjene Direktive o uslugama platnog prometa, popratne mjere povezane s međubankovnim naknadama).

Odbor za procjenu utjecaja dao je pozitivno mišljenje na procjenu utjecaja tijekom rasprave održane 20. ožujka 2013. U skladu s preporukama Odbora uneseno je nekoliko izmjena u dokument, posebno povezanih sa sljedećim:

- obrazloženjem nužnosti revizije Direktive o uslugama platnog prometa (DUPP) i razloga za uređivanje višestrandnih bankovnih provizija zakonodavstvom,
- pojednostavljinjem predstavljanja utjecaja na način da se usredotoči na utjecaje najvažnijih mogućnosti u glavnom dijelu teksta i premještanjem manje značajnih pitanja u priloge,
- boljim objašnjanjem međusobnih ovisnosti različitih mogućnosti i paketa.

Većina predloženih mjera politike obuhvaćena je ovim prijedlogom. To se posebno odnosi na područja koja su već obuhvaćena trenutačnim pravilima u Direktivi o uslugama platnog prometa, npr. pristup tržištu za treće pružatelje usluga, naplata dodatnih naknada i pravila za institucije platnog prometa. Ostale mjere, posebno uređivanje višestrandnih bankovnih provizija

i pomoćne mjere, obuhvatit će se posebnim zakonodavnim prijedlogom koji će se predati usporedo.

Nekim prethodno opisanim mjerama trebalo bi se pristupiti na nezakonodavne načine, na primjer pitanjima povezanima s uključivanjem europskih organizacija za normizaciju i upravljanjem SEPA-om.

Potrebno je ojačati sustav upravljanja SEPA-om na snazi, uključujući ulogu postojećeg Vijeća SEPA, *ad hoc* upravljačkog tijela na visokoj razini koje je osnovano pod zajedničkim predsjedništvom Komisije i Europske središnje banke na početno razdoblje od tri godine kako bi se unaprijedila uključenost dionika u SEPA-u. Iz tog razloga, potrebno je razjasniti mandat Vijeća SEPA, preispitati njegov sastav te uspostaviti bolju ravnotežu interesa strane ponude i potražnje kako bi se Komisiji i Europskoj središnjoj banci dao učinkovit savjet o orijentaciji projekta SEPA u budućnosti i olakšalo stvaranje integriranog, konkurentnog i inovativnog tržišta za platni promet u maloprodaji, posebno u europodručju. Komisija će surađivati s Europskom središnjom bankom kako bi utvrdila prikladne načine da se riješe pitanja zadaća, sastava, predsjedništva i djelovanja sustava upravljanja koji se odnose na SEPA-u.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

Pravna osnova

Ovaj prijedlog temelji se na članku 114. UFEU-a.

Supsidijarnost i proporcionalnost

Integriranim tržištem EU-a za elektronički platni promet u maloprodaji pridonosi se cilju članka 3. Ugovora o Europskoj uniji kojim se predviđa uspostava unutarnjeg tržišta. Integracija tržišta potrebna je radi potpunog iskorištanja niza prednosti za europske građane. U te prednosti uključeno je više tržišnog natjecanja među pružateljima usluga platnog prometa i više izbora, inovacija i sigurnosti za korisnike usluga platnog prometa, posebno potrošača. U konačnici integriranim tržištem platnog prometa olakšava se prekogranično pružanje robe i usluga, pa se time pridonosi istinskom jedinstvenom tržištu. Dubina revizije Direktive o uslugama platnog prometa razmjerna je pitanjima koja su se dosad pojavila. Direktiva je i dalje općenito prikladna za predviđenu namjenu; istovremeno, potrebno je razviti pravni okvir EU-a kako bi se u obzir uzeo najnoviji tehnološki i poslovni razvoj u području platnog prometa u maloprodaji.

S obzirom na njegovu prirodu, integrirano tržište platnog prometa, koje se temelji na mrežama koje sežu izvan nacionalnih granica, zahtjeva pristup koji vrijedi za cijelu Uniju jer primjenjiva načela, pravila, postupci i norme moraju biti dosljedni u svim državama članicama kako bi se postigla pravna sigurnost i jednaki uvjeti za sve relevantne sudionike na tržištu. S obzirom na trenutačnu rasjepkanost na tržištu, pojedinačnim mjerama na razini država članica ne bi se mogli ostvariti ciljevi integriranog i učinkovitog tržišta platnog prometa za nacionalnu i prekograničnu robu i usluge.

Tim se pristupom podržava daljnje poboljšanje jedinstvenog područja platnog prometa u eurima (SEPA), a dosljedan je s Digitalnom agendom, posebno sa stvaranjem jedinstvenog digitalnog tržišta. Njime će se promicati tehnološka inovativnost i pridonijeti novom rastu i stvaranju radnih mesta, posebno u područjima e-trgovine i m-trgovine.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Direktivom se utječe na proračun kako je navedeno u zakonodavnom finansijskom izvještaju koji je priložen prijedlogu.

5. DODATNE INFORMACIJE

Europski gospodarski prostor

Predloženi akt odnosi se na jedno područje obuhvaćeno EGP-om, stoga bi se trebao proširiti na Europski gospodarski prostor.

Dokumenti s obrazloženjima

Predložena nova Direktiva sadržava nekoliko prilagodbi postojeće Direktive i određene nove obveze država članica s dovoljnim prostorom za diskreciju s obzirom na način na koji se te obveze prenose u nacionalno pravo, poput novih odredbi o sigurnosti. Stoga se od država članica traži da dostave dokumente s obrazloženjima povezane s mjerama prenošenja koje je potrebno donijeti kako bi se Komisiji omogućilo da bolje utvrdi relevantne nacionalne mjere i prati ispravan prijenos Direktive.

Detaljno objašnjenje prijedloga

Sljedećim kratkim sažetkom cilj je olakšati postupak donošenja odluka kratkim opisom glavnih izmjena u usporedbi s Direktivom o uslugama platnog prometa koja će se staviti izvan snage.

Članak 2. – Područje primjene: predlaže se proširenje područja primjene s obzirom na zemljopisno područje primjene i valute koje su obuhvaćene.

Članak 2. stavak 1.: odredbe Direktive o uslugama platnog prometa o transparentnosti i zahtjevima obavješćivanja primjenjivat će se i na platne transakcije prema trećim zemljama kada se samo jedan od pružatelja usluga platnog prometa nalazi unutar Europske unije (tzv. „transakcije u kojima je jedna strana izvan EU-a”), s obzirom na one dijelove platnih transakcija koji se provode u Europskoj uniji.

Članak 2. stavak 2.: odredbe Direktive o uslugama platnog prometa o transparentnosti i zahtjevima obavješćivanja proširit će se kako bi se primjenjivale na sve valute i neće se, kao sada, odnositi samo na valute EU-a.

Članak 3. – Izuzimanje iz područja primjene: ovom odredbom pojašnjava se i ažurira „izuzimanje iz područja primjene” predviđeno trenutačnom Direktivom, kojom se izuzima niz aktivnosti platnog prometa (i s njim povezanih) iz područja primjene Direktive o uslugama platnog prometa:

Članak 3. točka (b): izuzeće „trgovačkog zastupnika” izmijenjeno je kako bi se primjenjivalo samo na trgovačke zastupnike koji djeluju u ime platitelja ili primatelja uplate, a ne na one koji djeluju za platitelja i primatelja uplate. Izuzeće na temelju trenutačne Direktive o uslugama platnog prometa sve više se upotrebljava za platne transakcije kojima upravljaju platforme e-trgovine u ime prodavača (primatelj uplate) i kupca (platitelj). Tom uporabom prelazi se svrha izuzeća, stoga bi se ona trebala još više ograničiti.

Članak 3. točka (k): izuzeće „ograničene mreže” sve više se primjenjuje na velike mreže čije poslovanje uključuje veliki obujam platnog prometa te niz proizvoda i usluga. Time se očito prelazi prvotna svrha tog izuzeća, čime se veliki obujam platnog prometa ostavlja izvan regulatornog okvira, a regulirane tržišne igrače dovodi u nepovoljan položaj. Novom definicijom, koja je u skladu s definicijom ograničenih mreža utvrđenih Direktivom 2009/110/EZ, trebalo bi se pridonijeti smanjenju tih rizika.

Članak 3. točka (1): trenutačna iznimka digitalnog sadržaja ili „telekomunikacijska” iznimka ponovno se utvrđuje i ograničava, pa će se sada primjenjivati isključivo na pomoćne usluge platnog prometa koje provode pružatelji elektroničkih komunikacijskih mreža ili usluga, kao na primjer telekomunikacijski operatori. Iznimka će se primjenjivati na pružanje digitalnog sadržaja koji pruža treća strana, poštujući određene pragove utvrđene ovom Direktivom. Novom definicijom trebali bi se osigurati jednak uvjet među različitim pružateljima usluga i na učinkovitiji način pristupiti potrebama zaštite potrošača u kontekstu platnog prometa.

Brisanje starog članka 3. točke (o): izuzećem usluga bankomata koje pružaju neovisni ponuđači usluga bankomata iz Direktive o uslugama platnog prometa došlo je do stvaranja mreža bankomata u kojima su se potrošačima naplaćivale visoke naknade za podizanje novca na bankomatima. Čini se kako se tom odredbom potaknuto postojeće mreže bankomata u vlasništvu banaka da otkažu ugovorne odnose koje su u tom trenutku imale s drugim pružateljima usluga platnog prometa kako bi bile u mogućnosti potrošačima izravno naplaćivati veće naknade. Slijedom toga, to bi se izuzeće trebalo izbrisati.

Članak 9. – Zahtjevi povezani sa zaštitom: ti će se zahtjevi pojednostavniti, a zahtjevi povezani sa zaštitom za institucije platnog prometa koje imaju dozvole na temelju Direktive o uslugama platnog prometa dodatno će se uskladiti, posebno smanjujući trenutačne mogućnosti država članica da ograniče zahtjeve povezane sa zaštitom i smanje broj mogućih metoda zaštite kako bi se izjednačili uvjeti i unaprijedila pravna sigurnost.

Članak 14. – Europska točka za elektronički pristup u okviru Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA): jedinstvenom točkom za elektronički pristup trebala bi se omogućiti veća transparentnost ovlaštenih i registriranih institucija platnog prometa osiguravanjem međupovezanosti nacionalnih javnih registara na razini Unije.

Članak 27. – Uvjeti: mogućnost uporabe „blažeg režima” za „male institucije platnog prometa” proširit će se kako bi se obuhvatio veći broj malih institucija, s obzirom na to da neke države članice imaju negativna iskustva (poput nesolventnosti) s malim pružateljima usluga platnog prometa s aktivnostima koje prelaze trenutačni prag za režim oslobođenja. Svrlja je postići pravu ravnotežu i s, jedne strane, izbjegći nepotreban regulatorni teret za vrlo male institucije i, s druge strane, osigurati da korisnici usluga platnog prometa uživaju odgovarajuću razinu zaštite.

Članak 29. – Pristup sustavima platnog prometa: tim člankom poboljšavaju se pravila povezana s pristupom sustavima platnog prometa razjašnjujući uvjete neizravnog pristupa institucija platnog prometa sustavima platnog prometa određenima na temelju Direktive 98/26/EZ (Direktiva o konačnosti namire) na način usporediv pristupu kojim se koriste manje kreditne institucije.

Članak 55. stavci 3. i 4. – Naknade koje se primjenjuju: tim pravilom još će se više uskladiti praksa naplate dodatnih naknada, uzimajući u obzir Direktivu 2011/83 o pravima potrošača i prijedlog Komisije za Uredbu (EU) XXX Europskog parlamenta i Vijeća o međubankovnim naknadama u platnim transakcijama na temelju kartica, koja se usporedo predstavlja. Iznimna heterogenost na tržištu rezultat je fleksibilnosti na temelju trenutačne Direktive o uslugama platnog prometa kojom se omogućuje trgovcima da od platitelja zatraže naknadu, ponude mu popust ili ga na drugi način navedu na uporabu najučinkovitijeg sredstva plaćanja, s dodatkom mogućnosti država članica da zabrane i ograniče sva takva navođenja za svoje državno područje. Trinaest država članica iskoristilo je mogućnost zabrane dodatnih naknada na temelju trenutačne Direktive o uslugama platnog prometa. Različiti režimi u državama članicama uzrok su problema i zbuljenosti podjednako među trgovcima i potrošačima, posebno pri prodaji ili kupnji robe i usluga prekogranično, internetom. Predložena zabrana naplate dodatnih naknada izravno je povezana s ograničavanjem međubankovnih naknada prema gore navedenom prijedlogu Uredbe o međubankovnim naknadama u platnim transakcijama na temelju kartica. S obzirom na znatno smanjenje naknada koje će trgovac morati platiti svojoj banci, naplata dodatnih naknada više nije opravdana za kartice za koje vrijede višestrane bankovne provizije koje će ciniti 95 % tržišta kartica potrošača. Predloženim pravilima će se stoga pridonijeti boljem iskustvu potrošača pri kartičnom plaćanju diljem Unije i češćoj uporabi kartica potrošača umjesto gotovine.

S obzirom na kartice za koje neće vrijediti Uredba o međubankovnim naknadama koja je predložena u gore navedenom prijedlogu o međubankovnim naknadama u platnim transakcijama na temelju kartica, tj. poslovne kartice i kartice trostranih sustava, trgovcima će i dalje biti dopušteno naplatiti dodatne naknade, pod uvjetom da dodatna naknada odgovara stvarno nastalom trošku, uzimajući u obzir Direktivu 2011/83.

Članci 65. i 66. – Odgovornost pružatelja usluga platnog prometa i platitelja za neodobrene platne transakcije: predložene izmjene pojednostavnit će se i još više uskladiti pravila o odgovornosti u slučaju neodobrenih transakcija, osiguravajući veću zaštitu zakonitih interesa korisnika usluga platnog prometa. Osim u slučaju prijevare ili grubog nemara, najveći iznos koji bi korisnik usluga platnog prometa morao platiti u bilo kojim uvjetima u slučaju neodobrene platne transakcije smanjit će se s trenutačnog iznosa od 150 EUR na 50 EUR. Pojasnit će se i da zakašnjela plaćanja nužno ne rezultiraju povratom.

Članak 67. – Povrat povezan s platnim transakcijama koje je započeo primatelj uplate ili su započete preko njega: ovim pravilom razjašnjuje se pravo povrata za izravna terećenja i usklađuje s Pravilnikom o temeljnim uslugama izravnog terećenja SEPA-e, uz uvjet da se plaćena roba ili usluga još nije upotrebljavala. Na temelju trenutačnih pravila, primjenjuju se različiti režimi povrata povezani s izravnim terećenjem, ovisno o tome je li izdano prethodno odobrenje, premašuje li iznos očekivani iznos ili je li dogovorenod dodatno pravo.

Članak 85. – Mjere sigurnosti: predloženim pravilima obuhvaćaju se vidovi sigurnosti i vidovi autentikacije u skladu s prijedlogom Komisije za Direktivu Europskog parlamenta i Vijeća o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti.

Glave I. – V. i Prilog I. točka 7.: Obuhvaćenost novih usluga i pružatelja usluga koji omogućuju pristup računu za obavljanje platnog prometa – trenutačno se Direktivom o

uslugama platnog prometa ne obuhvaćaju ti sudionici ako oni u nijednom trenutku ne raspolažu sredstvima platitelja ili primatelja uplate. Zbog činjenice da se, barem u nekim državama članicama, treći pružatelji usluga trenutačno ne reguliraju došlo je do zabrinutosti povezane s pitanjima sigurnosti, zaštite podataka i odgovornosti unatoč mogućim prednostima koje se pružaju tim uslugama i tim pružateljima usluga. Prijedlogom se treći pružatelji usluga koji nude posebno usluge započinjanja platnog prometa internetskim bankarstvom stavljuju pod područje primjene Direktive o uslugama platnog prometa (Prilog I. točka 7.). Time bi se trebala unaprijediti nova jeftina rješenja e-platnog prometa na internetu istovremeno osiguravajući prikladne standarde sigurnosti, zaštite podataka i odgovornosti. Kako bi im se dopustilo da pružaju usluge započinjanja platnog prometa, od trećih pružatelja usluga tražilo bi se da imaju dozvolu ili budu registrirani kao institucije platnog prometa te da se kao takvi nadziru (Glava II.). Poput drugih pružatelja usluga platnog prometa bit će podložni usklađenim pravima i obvezama, posebno sigurnosnim zahtjevima (članci 85. i 86.). Predviđenim pravilima posebno će se obuhvatiti uvjeti za pristup informacijama o računima (članak 58.), zahtjevi autentikacije (članak 87.), ispravljanje transakcija (članci 63. i 64.) i ravnomjerna podjela odgovornosti (članci 65. i 66.). Novi pružatelji usluga platnog prometa imat će koristi od tog novog režima, bez obzira na to raspolažu li sredstvima platitelja ili primatelja uplate u bilo kojem trenutku.

Poglavlje 6. – Izvansudski žalbeni postupci i postupci izvansudskog rješavanja sporova – njima će se unaprijediti učinkovito pridržavanje Direktive. Novim mjerama ažuriraju se zahtjevi u pogledu izvansudskih žalbenih postupaka i postupaka rješavanja sporova te prikladnih kazni.

Članak 92. – Sankcije: u skladu s drugim nedavnim prijedlozima u sektoru finansijskih usluga, od država članica zahtijevat će se da usklade administrativne sankcije, osiguraju dostupnost prikladnih administrativnih mjera i sankcija zbog kršenja Direktive i osiguraju primjenu tih sankcija na odgovarajući način.

Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) – Direktiva sadržava nekoliko područja u kojima je predviđen rad EBA-e čija je zadaća pridonijeti dosljednom i usklađenom funkciranju nadzora (kako je utvrđeno Uredbom (EU) 1093/2010). Posebno, zatražit će se od EBA-e da objavi smjernice i nacrt regulatornih tehničkih standarda u raznim područjima, na primjer kako bi se razjasnila pravila o „putovnicima“ („passporting“) za institucije platnog prometa koje posluju u nekoliko država članica ili kako bi se osigurala uspostava odgovarajućih sigurnosnih zahtjeva.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu i izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2013/36/EU i
2009/110/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosjeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁷,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke¹⁸,

nakon savjetovanja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka,

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Posljednjih godina postignut je značajan napredak u integraciji platnog prometa u maloprodaji u Uniji, posebno u kontekstu akata Unije o platnom prometu, posebno Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹, Uredbe (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰, Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²¹ i Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća²². Direktivom 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća²³ nastavio se dopunjavati pravni okvir za usluge platnog prometa utvrđujući posebnu granicu za mogućnost trgovaca na malo da svojim kupcima naplate dodatne naknade za uporabu određenih sredstava plaćanja.

¹⁷ SL C, , str. .

¹⁸ SL C, , str. .

¹⁹ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

²⁰ Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 (SL L 266, 9.10.2009., str. 11.).

²¹ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

²² Uredba (EZ) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

²³ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

- (2) Direktiva 2007/64/EZ donesena je u prosincu 2007. temeljem prijedloga Komisije iz prosinca 2005. Od tada je na tržištu platnog prometa u maloprodaji došlo do važnih tehničkih inovacija brzim rastom broja elektroničkog i mobilnog platnog prometa te pojavom novih vrsta usluga platnog prometa na tržištu.
- (3) Revizijom pravnog okvira Unije o uslugama platnog prometa i posebno analizom utjecaja Direktive 2007/64/EZ i savjetovanjem o Zelenoj knjizi Komisije „Ususret integriranim europskom tržištu za kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet“²⁴ pokazalo se da su posljedice tog razvoja važni izazovi iz regulatorne perspektive. Važna područja tržišta platnog prometa, posebno kartično plaćanje te internetski i mobilni platni promet, često su i dalje rascjepkani uzduž nacionalnih granica. Mnogi inovativni proizvodi ili usluge platnog prometa nisu obuhvaćeni, u potpunosti ili u velikim dijelovima, područjem primjene Direktive 2007/64/EZ. Nadalje, područje primjene Direktive 2007/64/EZ, i posebno elementi isključeni iz njega, poput određenih aktivnosti povezanih s platnim prometom isključenih iz općih pravila, pokazalo se u nekoliko slučajeva prenejasnim, preopćenitim ili jednostavno zastarjelim s obzirom na razvoj tržišta. Rezultat toga je pravna nesigurnost, mogući sigurnosni rizici u lancu platnog prometa i nedostatak zaštite potrošača u pojedinim područjima. Pokazalo se da je teško uvesti inovativne digitalne usluge platnog prometa koje se lako upotrebljavaju te proširiti i pružiti potrošačima i trgovcima na malo učinkovite, prikladne i sigurne načine plaćanja u Uniji.
- (4) Ključno je uspostaviti integrirano jedinstveno tržište za elektronički platni promet kako bi se osiguralo da potrošači, trgovci i društva uživaju sve prednosti unutarnjeg tržišta, s obzirom na razvoj digitalnog gospodarstva.
- (5) Potrebno je odrediti nova pravila kako bi se ispunile regulatorne praznine istovremeno pružajući više pravne jasnoće i osiguravajući dosljednu primjenu zakonodavnog okvira diljem Unije. Istovjetni uvjeti poslovanja trebali bi biti zajamčeni postojećim i novim tržišnim igračima kako bi se novim sredstvima plaćanja olakšalo širenje njihova tržišta i osigurala visoka razina zaštite potrošača pri uporabi tih usluga platnog prometa diljem čitave Unije. Time bi se trebao postići trend snižavanja troškova i cijena za korisnike usluga platnog prometa te dovesti do većeg izbora i transparentnosti usluga platnog prometa.
- (6) Posljednjih godina sigurnosni rizici povezani s elektroničkim platnim prometom povećali su se zbog veće tehničke složenosti elektroničkog platnog prometa, neprekidno rastućeg obujma elektroničkog platnog prometa diljem svijeta i novih vrsta usluga platnog prometa. S obzirom na to da su sigurne usluge platnog prometa ključni uvjet za tržište usluga platnog prometa koji dobro funkcioniра, korisnici usluga platnog prometa trebali bi biti primjereno zaštićeni od takvih rizika. Usluge platnog prometa neophodne su za održavanje ključnih gospodarskih i društvenih aktivnosti, stoga se pružatelji usluga platnog prometa poput kreditnih institucija smatraju tržišnim subjektima u skladu s člankom 3. stavkom 8. Direktive [unijeti broj Direktive o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti nakon donošenja] Europskog parlamenta i Vijeća²⁵.
- (7) Uz opće mjere koje treba poduzeti na razini država članica u Direktivi [unijeti broj Direktive o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti nakon donošenja], sigurnosni rizici povezani s platnim transakcijama trebali bi se obuhvatiti i na razini pružatelja usluga platnog prometa. Sigurnosne mjere koje trebaju poduzeti pružatelji usluga platnog prometa trebaju biti razmjerne dotičnim sigurnosnim rizicima. Trebao bi se uspostaviti redovan mehanizam izvješćivanja kako bi se

²⁴

COM (2012) 941, završna verzija.

²⁵

Direktiva XXXX/XX/EU Europskog parlamenta i Vijeća od [datum] o mjerama za osiguravanje visoke zajedničke razine mrežne i informacijske sigurnosti u cijeloj Uniji (SL L x, str. x.).

osiguralo da pružatelji usluga platnog prometa nadležnim tijelima jednom godišnje pružaju ažurirane informacije o procjeni njihovih sigurnosnih rizika i (dodatnih) mjera koje su poduzeli kao odgovor na te rizike. Nadalje, kako bi se osiguralo da šteta drugim pružateljima usluga platnog prometa i sustavima platnog prometa, poput većeg prekida u radu sustava platnog prometa, bude na najmanjoj mogućoj razini, nužno je da pružatelji usluga platnog prometa imaju obvezu bez odgode izvjestiti Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo o velikim sigurnosnim incidentima.

- (8) Revidirani regulatorni okvir za usluge platnog prometa nadopunjuje se Uredbom (EU) [XX/XX/XX] Europskog parlamenta i Vijeća²⁶. Tom Uredbom uvode se pravila o naplati višestranih i dvostranih međubankovnih naknada za sve transakcije debitnim i kreditnim karticama potrošača te elektronički i mobilni platni promet koji se temelji na tim transakcijama te se njome uvode ograničenja na uporabu određenih poslovnih pravila koja se odnose na transakcije karticama. Cilj je tom Uredbom još više ubrzati postizanje učinkovitog integriranog tržišta za plaćanja na temelju kartica.
- (9) Kako bi se izbjegli različiti pristupi u državama članicama na štetu potrošača, odredbe o zahtjevima za transparentnost i obavljanje za pružatelje usluga platnog prometa u ovoj Direktivi trebale bi se primjenjivati i na transakcije u kojima se pružatelj usluga platnog prometa platitelja ili primatelja uplate nalazi unutar Europskoga gospodarskog prostora (dalje u tekstu „EGP”), dok se drugi pružatelj usluga platnog prometa nalazi izvan EGP-a. Primjereno je i proširiti primjenu odredbi o transparentnosti i obavljanju na transakcije u svim valutama između pružatelja usluga platnog prometa koji se nalaze unutar EGP-a.
- (10) Definicija usluga platnog prometa trebala bi biti tehnološki neutralna i omogućiti daljnji razvoj novih vrsta usluga platnog prometa, istovremeno osiguravajući istovjetne uvjete poslovanja za postojeće i nove pružatelje usluga platnog prometa.
- (11) Izuzeće platnih transakcija putem trgovackog zastupnika u ime platitelja ili primatelja uplate, kako je utvrđeno u Direktivi 2007/64/EZ, primjenjuje se na vrlo različite načine u državama članicama. Određene države članice dopuštaju da se izuzećem koriste platforme e-trgovine koje djeluju kao posrednik u ime pojedinačnih kupaca i prodavača bez stvarnog prostora za pregovaranje o prodaji ili kupnji roba ili usluga ili za njihovo zaključivanje. To izlazi iz predviđenog područja primjene izuzeća i time se mogu povećati rizici za potrošače s obzirom na to da ti pružatelji usluga ostaju izvan zaštite pravnog okvira. Različitom praksom u području primjene narušava se i tržišno natjecanje na tržištu platnog prometa. Definicija bi trebala postati preciznija i jasnija kako bi se njome obuhvatili ti problemi.
- (12) Na temelju povratnih informacija s tržišta vidljivo je da aktivnosti platnog prometa koje su obuhvaćene izuzećem ograničene mreže često uključuju ogroman obujam i vrijednost platnog prometa te da se njima potrošačima nude stotine ili tisuće različitih proizvoda i usluga, što nije u skladu sa svrhom izuzeća ograničene mreže iz Direktive 2007/64/EZ. Time se podrazumijevaju veći rizici i nedostatak pravne zaštite za korisnike usluga platnog prometa, posebno za potrošače, te jasan nepovoljni položaj reguliranih sudionika na tržištu. Kako bi se ograničili ti rizici potreban je precizniji opis ograničene mreže, u skladu s Direktivom 2009/110/EZ. Stoga bi se trebalo smatrati da se platni instrument upotrebljava unutar takve ograničene mreže ako se može upotrebljavati samo za kupnju roba i usluga u određenoj trgovini ili lancu trgovina ili za ograničeni broj roba i usluga, bez obzira na zemljopisni položaj prodajnog mjesta. Takvi

²⁶ Uredba (EU) br. [XX/XX/XX/] Europskog parlamenta i Vijeća [datum] o međubankovnim naknadama u platnim transakcijama na temelju kartica (SL L x, str. x.).

instrumenti mogli bi biti kartice trgovina, kartice za kupnju goriva, članske iskaznice, pokazi, bonovi za hranu ili bonovi za posebne usluge, koji su ponekad podložni posebnom porezu ili pravnom okviru u području rada izrađenog kako bi se promicala uporaba takvih instrumenata radi ispunjivanja ciljeva utvrđenih socijalnim zakonodavstvom. Kada se takav instrument s posebnom svrhom razvije u instrument s općom svrhom, tada se izuzeće iz područja primjene ove Direktive više ne bi trebalo primjenjivati. Instrumenti koji se mogu upotrebljavati za kupnju u trgovinama registriranih trgovaca ne bi se trebali izuzeti iz područja primjene ove Direktive jer su takvi instrumenti obično izrađeni za mrežu pružatelja usluga koja neprekidno raste. Izuzeće bi se trebalo primjenjivati zajedno s obvezom potencijalnih pružatelja usluga platnog prometa da obavijeste o aktivnostima koje su obuhvaćene područjem primjene definicije ograničene mreže.

- (13) Direktivom 2007/64/EZ izuzimaju se iz njezina područja primjene određene platne transakcije izvršene telekomunikacijskim uređajima ili uređajima informacijske tehnologije kada mrežni operater ne djeluje samo kao posrednik za dostavu digitalne robe i usluga dotičnim uređajima, već dodaje vrijednost toj robi i uslugama. Posebno, tim izuzećem omogućuje se tzv. naplata putem operatera ili kupnja s izravnim terećenjem telefonskog računa čime se, počevši s melodijama zvona i premijskim uslugama SMS-om, pridonosi razvoju novih poslovnih modela koji se temelje na prodaji digitalnog sadržaja male vrijednosti. Na temelju povratnih informacija s tržišta vidljivo je da nema dokaza da se ta metoda plaćanja, za koju potrošači vjeruju da je povoljna zbog platnog prometa s niskim pragom, razvila u opću uslugu posredovanja u platnom prometu. Međutim, zbog nejasnog teksta trenutačnog izuzeća, to pravilo provodi se na različite načine u državama članicama. To dovodi do nedostatka pravne sigurnosti za operatere i potrošače, a povremeno je omogućavalo drugim uslugama posredovanja u platnom prometu da zahtijevaju prihvatljivost za izuzeće iz primjene Direktive 2007/64/EZ. Stoga je primjereno suziti područje primjene te Direktive. Izuzećem bi se trebalo usredotočiti posebno na mikro platni promet za digitalni sadržaj, poput melodija zvona, podloga, glazbe, igara, videozapisa ili aplikacija. Izuzeće bi se trebalo primjenjivati samo na usluge platnog prometa kada se pružaju kao pomoćne usluge elektroničkim komunikacijskim uslugama (tj. temeljnom poslovanju dotičnog operatera).
- (14) Slično, Direktivom 2007/64/EZ iz njezina područja primjene izuzele su se usluge platnog prometa koje nude ponuđači usluga bankomata koji nisu ovisni o bankama ili drugim pružateljima usluga platnog prometa. Prvotno je namjera bila odredbom potaknuti ugradnju samostojećih bankomata u udaljenim i rijetko naseljenim područjima omogućujući im da naplaćuju dodatne naknade povrh naknada plaćenih pružateljima usluga platnog prometa koji su izdali karticu, no namjera nije bila da se njome koriste pružatelji bankomata s mrežama koje uključuju stotine ili čak tisuće bankomata i obuhvaćaju najmanje jednu državu članicu. Zbog toga se ta Direktiva ne primjenjuje na rastući dio tržišta bankomata, s negativnim posljedicama na zaštitu potrošača. Time se potiču i postojeći pružatelji bankomata da ponovno izrade svoj poslovni model i otkažu uobičajene ugovorne odnose s pružateljima usluga platnog prometa kako bi potrošačima izravno naplaćivali veće naknade. Slijedom toga, to bi se izuzeće trebalo izbrisati.
- (15) Pružatelji usluga koji žele iskoristiti izuzeće na temelju Direktive 2007/64/EZ često se ne savjetuju s nadležnim tijelima o tome jesu li njihove aktivnosti obuhvaćene na temelju te Direktive ili su iz nje izuzete, već se oslanjaju na vlastite procjene. Čini se da su se pružatelji usluga platnog prometa možda koristili nekim izuzećima radi ponovne izrade poslovnih modela kako ponuđene aktivnosti platnog prometa ne bi bile obuhvaćene područjem primjene te Direktive. Zbog toga može doći do povećanih rizika za korisnike usluga platnog prometa i

različitih uvjeta za pružatelje usluga platnog prometa na unutarnjem tržištu. Pružatelji usluga bi stoga trebali biti dužni obavijestiti nadležna tijela o određenim aktivnostima kako bi osigurali homogeno tumačenje pravila na cijelom unutarnjem tržištu.

- (16) Važno je uključiti zahtjev za moguće pružatelje usluga platnog prometa na temelju kojeg bi morali obavijestiti o svojoj namjeri da pružaju aktivnosti u okviru ograničene mreže ako opseg platnih transakcija prelazi određeni prag. Nadležna tijela bi, na temelju kriterija utvrđenih člankom 3. točkom (k), trebala ispitati mogu li se te aktivnosti smatrati aktivnostima pruženima u okviru ograničene mreže i o tome donijeti utemeljenu odluku.
- (17) Novim pravilima trebao bi se slijediti novi pristup iz Direktive 2007/64/EZ kojim se obuhvaćaju sve vrste elektroničkih usluga platnog prometa. Stoga još nije primjereni da se nova pravila primjenjuju na usluge kod kojih se prijenos sredstava s platitelja na primatelja uplate ili transport sredstava obavlja isključivo u novčanicama i kovanicama ili gdje se prijenos temelji na papirnatom čeku, papirnatim mjenicama, zadužnicama ili drugom instrumentu, papirnatim potvrdama ili karticama koje glase na pružatelja usluga platnog prometa ili drugu stranku radi davanja sredstava na raspolaganje primatelju uplate.
- (18) Od donošenja Direktive 2007/64/EZ pojavile su se nove vrste usluga platnog prometa, posebno u području internetskog platnog prometa. Posebno su se razvili treći pružatelji usluga, pružajući tzv. usluge započinjanja platnog prometa potrošačima i trgovcima, često bez posjedovanja sredstava koja se moraju prenijeti. Tim uslugama pojednostavljuje se platni promet e-trgovine uspostavom softverske veze između *web*-mjesta trgovca i mrežnih bankovnih platformi potrošača kako bi se započeo internetski platni promet na temelju kreditnih transfera ili izravnih terećenja. Treći pružatelji usluga trgovcima i potrošačima nude jeftine alternative kartičnom plaćanju te pružaju potrošačima mogućnost da kupuju na internetu čak i ako ne posjeduju kreditne kartice. Međutim, treći pružatelji usluga trenutačno nisu podložni Direktivi 2007/64/EZ, nadležno tijelo ih nužno ne nadzire i ne slijede zahtjeve Direktive 2007/64/EZ. Rezultat toga je niz pravnih pitanja, poput zaštite potrošača, sigurnosti i odgovornosti te pitanja povezana s tržišnim natjecanjem i zaštitom podataka. Stoga bi se novim pravilima trebalo odgovoriti na ta pitanja.
- (19) Novčana doznaka je jednostavna usluga platnog prometa, koja se obično temelji na gotovini koju je platitelj dao pružatelju usluge platnog prometa, koji prenosi odgovarajući iznos, primjerice putem komunikacijske mreže, primatelju uplate ili drugom pružatelju usluge platnog prometa koji djeluje u ime primatelja uplate. U nekim državama članicama velike trgovine, trgovci i drugi trgovci na malo javnosti pružaju sličnu uslugu kojom omogućuju plaćanje komunalnih ili drugih redovitih računa domaćinstava. Navedene usluge plaćanja računa trebalo bi tretirati kao novčane doznake, osim ako nadležna tijela smatraju da je ta aktivnost dio skupine drugih usluga platnog prometa.
- (20) Nužno je odrediti kategorije pružatelja usluga platnog prometa koji mogu zakonito pružati usluge platnog prometa diljem Unije; riječ je o kreditnim institucijama koje uzimaju depozite od korisnika koji se mogu upotrijebiti za financiranje platnih transakcija i koje bi i dalje trebale biti podložne bonitetnim zahtjevima na temelju Direktive 2013/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁷, institucijama za elektronički novac koje izdaju elektronički novac koji se može upotrebljavati za financiranje platnih transakcija i koje bi i dalje trebale biti podložne

²⁷ Direktiva 2013/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupu djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive 2002/87/EZ i stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

bonitetnim zahtjevima na temelju Direktive 2009/110/EZ, institucijama platnog prometa i poštanskim ţiro institucijama koje su ovlaštene za obavljanje navedenih usluga na temelju nacionalnog prava.

- (21) Ovom Direktivom trebala bi se utvrditi pravila o izvršavanju platnih transakcija kada su sredstva elektronički novac iz Direktive 2009/110/EZ. Ovom Direktivom, međutim, ne treba se regulirati izdavanje elektroničkog novca niti izmijeniti bonitetna regulativa koja se odnosi na institucije za elektronički novac iz te Direktive. Stoga institucijama platnog prometa ne bi trebalo biti dozvoljeno izdavati elektronički novac.
- (22) Direktivom 2007/64/EZ uspostavio se bonitetni režim, uvodeći jedinstvenu dozvolu za sve pružatelje usluga platnog prometa koji nisu povezani s uzimanjem depozita ili izdavanjem elektroničkog novca. Zato je Direktivom 2007/64/EZ uvedena nova kategorija pružatelja usluga platnog prometa, nazvana „institucije platnog prometa”, propisivanjem izdavanja odobrenja pravnim osobama koje ne pripadaju postojećim kategorijama za pružanje usluga platnog prometa na cijelom području Unije ako ispunjavaju stroge i sveobuhvatne uvjete. Tako bi se na navedene usluge trebali primjenjivati jednakci uvjeti u cijeloj Uniji.
- (23) Uvjeti za izdavanje i zadržavanje odobrenja za institucije platnog prometa nisu se znatno promijenili. Kao u Direktivi 2007/64/EZ, u uvjeti su uključeni bonitetni zahtjevi razmjerni operativnim i finansijskim rizicima s kojima su suočena ta tijela tijekom njihova poslovanja. S tim u vezi potrebni su jasni zahtjevi za početni kapital zajedno s tekućim kapitalom koji se može naknadno detaljnije definirati ovisno o potrebama tržišta. Radi raznolikosti u području usluga platnog prometa, ovom bi se Direktivom trebale dopustiti različite metode zajedno s određenim diskrecijskim pravom nadzornih tijela kako bi se osiguralo da se s jednakim rizicima postupa na isti način za sve pružatelje usluga platnog prometa. Zahtjevima za institucije platnog prometa trebala bi se odražavati činjenica da se institucije platnog prometa bave specijaliziranim i ograničenim aktivnostima te da su pri tome izložene rizicima koji su užeg opsega i koje je lakše pratiti i kontrolirati od onih koji nastaju u širem spektru aktivnosti kreditnih institucija. Posebno, institucijama platnog prometa trebalo bi zabraniti primanje depozita od korisnika i trebalo bi im biti dopušteno upotrebljavati sredstva primljena od korisnika samo za pružanje usluga platnog prometa. Nužna bonitetna pravila, uključujući početni kapital, trebala bi biti primjerena riziku povezanom s pripadajućom uslugom platnog prometa koju pruža institucija platnog prometa. Usluge kojima se samo omogućava pristup računu za obavljanje platnog prometa, bez ponude računa, trebale bi se smatrati uslugama sa srednjim rizikom s obzirom na početni kapital.
- (24) Trebalo bi se osigurati držanje sredstava klijenata odvojeno od sredstava institucija platnog prometa namijenjenih drugim poslovnim aktivnostima. Međutim, zahtjevi povezani sa zaštitom čine se nužni samo kada institucija platnog prometa posjeduje sredstva klijenata. I institucije platnog prometa trebale bi biti podložne učinkovitim zahtjevima povezanim sa sprječavanjem pranja novca i sprječavanjem financiranja terorizma.
- (25) Ovom Direktivom ne bi se trebale uvesti promjene obveza institucija platnog prometa u pogledu njihova računovodstvenog izvješćivanja i revizija njihovih godišnjih i konsolidiranih finansijskih izvještaja. Institucije za platni promet trebale bi izraditi svoje godišnje i konsolidirane finansijske izvještaje u skladu s Direktivom Vijeća 78/660/EEZ²⁸ i, prema

²⁸ Direktiva Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. o godišnjim finansijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava (SL L 222, 14.08.1978., str. 11.).

potrebi, Direktivom Vijeća 83/349/EEZ²⁹ i Direktivom Vijeća 86/635/EEZ³⁰. Godišnji i konsolidirani finansijski izvještaji trebali bi se podvrgnuti reviziji, osim u slučaju kada je institucija platnog prometa izuzeta iz te obveze na temelju Direktive 78/660/EEZ i, prema potrebi, direktiva 83/349/EEZ i 86/635/EEZ.

- (26) S tehnološkim razvojem posljednjih godina pojavio se i niz dopunskih usluga, poput usluga informiranja o bankovnom računu i usluga prikupljanja informacija s više računa. I te usluge trebale bi biti obuhvaćene ovom Direktivom u cilju pružanja primjerene zaštite i pravne sigurnosti potrošačima u pogledu njihova statusa.
- (27) Pri pružanju jedne ili više usluga platnog prometa obuhvaćenih ovom Direktivom pružatelji usluga platnog prometa trebali bi uvijek imati račun za obavljanje platnog prometa u uporabi isključivo za platne transakcije. Kako bi institucije platnog prometa mogle pružati usluge platnog prometa, neophodan je njihov pristup računima za obavljanje platnog prometa. Države članice trebale bi osigurati da je takav pristup pružen na način razmijeran zakonitom cilju kojem je namijenjen.
- (28) Ovom Direktivom trebalo bi se regulirati odobravanje kredita koje izvršavaju institucije platnog prometa, tj. odobravanje kreditnih linija i izdavanje kreditnih kartica samo ako je to usko povezano s uslugama platnog prometa. Institucijama platnog prometa primjereni je dopustiti odobravanje takvog kredita s obzirom na njihove prekogranične aktivnosti samo u slučaju da se kredit odobrava radi unaprjeđivanja usluga platnog prometa i pod uvjetom da je riječ o kratkoročnom kreditu čiji rok ne prelazi 12 mjeseci, uključujući i obnavljajući kredit, uz uvjet da se u većoj mjeri refinancira iz vlastitih sredstava institucije platnog prometa te drugih sredstava tržista kapitala, ali ne i sredstava koja se drže u ime klijenata za usluge platnog prometa. Takvim pravilima ne bi se trebala dovoditi u pitanje Direktiva Vijeća 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³¹ niti drugi relevantni zakonodavni akti Unije ili nacionalni zakonodavni akti povezani s uvjetima za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni ovom Direktivom.
- (29) Općenito se pokazalo da je funkcioniranje suradnje nadležnih nacionalnih tijela odgovornih za izdavanje odobrenja institucijama platnog prometa, provođenje kontrole i odlučivanje o povlačenju tih odobrenja zadovoljavajuće. Međutim, suradnja nadležnih tijela trebala bi se pospješiti u području razmijenjenih informacija i dosljedne primjene i tumačenja Direktive, u slučajevima ako bi institucija platnog prometa s odobrenjem za rad htjela pružati usluge platnog prometa i u državi članici koja nije njezina matična država, na temelju prava poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga („putovnica“). Od Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) trebalo bi se zatražiti da pripremi niz smjernica o suradnji i razmjeni podataka.
- (30) Kako bi se povećala transparentnost institucija platnog prometa koje su do bile odobrenje za rad od nadležnih institucija ili su pri njima registrirane, uključujući njihove zastupnike i podružnice, pri EBA-i bi trebalo uspostaviti *web-portal* koji služi kao europska točka za elektronički pristup kojom bi se međusobno povezali nacionalni registri. Tim mjerama trebalo bi se nastojati pridonijeti poboljšanju suradnje nadležnih tijela.

²⁹ Direktiva Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. o konsolidiranim finansijskim izvještajima (SL L 193, 18.7.1983., str. 1.).

³⁰ Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim finansijskim izvješćima i konsolidiranim izvješćima banaka i drugih finansijskih institucija (SL L 372, 31.12.1986., str. 1.).

³¹ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.).

- (31) Dostupnost točnih, ažuriranih informacija trebala bi se povećati traženjem od institucija platnog prometa da bez nepotrebnog kašnjenja obavijeste nadležna tijela njihove matične države o svim promjenama kojima se utječe na točnost informacija i pruženih dokaza povezanih s odobrenjem, uključujući dodatne zastupnike, podružnice ili subjekte kojima se eksternaliziraju aktivnosti. U slučaju sumnji nadležna tijela trebala bi provjeriti i jesu li zaprimljene informacije točne.
- (32) Iako se Direktivom utvrđuju minimalne ovlasti koje bi nadležna tijela trebala imati pri nadzoru sukladnosti s direktivom institucija platnog prometa, te ovlasti moraju se izvršavati u skladu s temeljnim pravima, uključujući pravo na privatnost. Za izvršavanje tih ovlasti zbog kojih može doći do ozbiljnog ometanja uživanja prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života, doma i komunikacija, države članice trebale bi uspostaviti prikladne i učinkovite zaštitne mјere protiv svih vrsta zlouporabe ili proizvoljnosti, na primjer, prema potrebi, prethodnim odobrenjem pravosudnog tijela dотићe države članice.
- (33) Važno je osigurati da sve osobe koje obavljaju usluge doznačivanja budu podložne određenim minimalnim pravnim i regulatornim zahtjevima. Stoga je poželjno da se od svih osoba koje obavljaju usluge doznačivanja, uključujući osobe koje nisu u mogućnosti ispuniti čitav niz uvjeta za dobivanje odobrenja za rad kao institucija platnog prometa, zahtjeva registracija identiteta i lokacija. Taj pristup u skladu je s načelima Posebne preporuke VI. Radne skupine za finansijsko djelovanje kod pranja novca kojom se predviđa stvaranje mehanizma na temelju kojeg se s pružateljima usluga koji nisu u mogućnosti ispuniti sve uvjete utvrđene tom Preporukom svejedno može postupati kao s institucijama platnog prometa. U te svrhe države članice trebale bi upisati te osobe u registar institucija platnog prometa istovremeno ne primjenjujući sve uvjete za odobrenje za rad ili dio njih. Međutim, ključno je da mogućnost oslobođenja bude podložna strogim zahtjevima povezanim s obujmom platnih transakcija. Institucije platnog prometa koje uživaju pravo na oslobođenje ne bi trebale imati ni pravo poslovnog nastana niti slobodu pružanja usluga, niti bi trebale neizravno uživati ta prava kao članice sustava platnog prometa.
- (34) Za sve pružatelje usluga platnog prometa ključna je mogućnost pristupa uslugama tehničke infrastrukture sustava platnog prometa. Taj bi pristup trebao, međutim, biti uvjetovan prikladnim zahtjevima kako bi se osigurao integritet i stabilnost tih sustava. Svaki pružatelj usluga platnog prometa koji podnese zahtjev za sudjelovanje u sustavu platnog prometa trebao bi sudionicima sustava platnog prometa dostaviti dokaz iz kojega je vidljivo da je njegovo unutarnje uređenje dovoljno stabilno za odolijevanje svim vrstama rizika. U te sustave platnog prometa obično su uključeni npr. četverostrani kartični sustavi i veliki sustavi kojima se obrađuju kreditne doznake i izravna terećenja. U cilju osiguravanja jednakog postupanja diljem Unije među različitim kategorijama pružatelja usluga platnog prometa s odobrenjem u skladu s uvjetima njihovih odobrenja za rad, potrebno je pojasniti pravila povezana s pristupom pružanju usluga platnog prometa i pristupom sustavu platnog prometa.
- (35) Potrebno je osigurati postupanje bez diskriminacije za institucije platnog prometa s odobrenjem za rad i kreditne institucije tako da se svi pružatelji usluga platnog prometa koji se natječu na unutarnjem tržištu mogu koristiti uslugama tehničke infrastrukture tih sustava platnog prometa pod jednakim uvjetima. Primjereno je predvidjeti različito postupanje za pružatelje usluga platnog prometa s odobrenjem za rad i za one koje uživaju pravo na oslobođenje na temelju ove Direktive te pravo na oslobođenje na temelju članka 3. Direktive 2009/110/EZ, zbog razlika koje postoje u njihovim pripadajućim bonitetnim okvirima. U svakom slučaju, razlike u cjenovnim uvjetima trebale bi biti dopuštene samo ako se temelje na razlikama troškova koje snose pružatelji usluga platnog prometa. Time se ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo država članica na ograničenje pristupa sistemski važnim sustavima u skladu s Direktivom 98/26/EZ

Europskog parlamenta i Vijeća³² te se ne bi trebala dovoditi u pitanje nadležnost Europske središnje banke i Europskog sustava središnjih banaka (ESCB) u pogledu pristupa sustavima platnog prometa.

- (36) U određenim slučajevima države članice odobrile su posebnim pružateljima usluga platnog prometa neizravan pristup određenim sustavima platnog prometa, po analogiji s odredbama Direktive 98/26/EZ. Tu odluku donose dotične države članice. Međutim, kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje među pružateljima usluga, ovom Direktivom trebalo bi se osigurati da ako država članica odobri pružatelju usluga platnog prometa neizravan pristup takvim sustavima, s drugim pružateljima usluga platnog prometa koji se nalaze u istoj situaciji postupa na isti, nediskriminirajući način.
- (37) Posljednjih godina određeni su trostrani sustavi platnog prometa u kojima sustav djeluje kao jedini pružatelj usluga platnog prometa za platitelja i primatelja uplate postali respektabilni sudionici na tržištu obrade platnog prometa. Stoga više nije opravdano omogućivanje tim sustavima da uživaju pravo izuzeća povezano s pružanjem pristupa drugim pružateljima usluga platnog prometa ako drugi sustavi platnog prometa ne mogu uživati pravo tog izuzeća.
- (38) Trebalo bi utvrditi skup pravila kako bi se osigurala transparentnost uvjeta i zahtjeva obavljanja za usluge platnog prometa.
- (39) Ova Direktiva ne bi se trebala primjenjivati na gotovinske platne transakcije, budući da jedinstveno tržište platnog prometa u gotovini već postoji niti na platne transakcije na temelju papirnatih čekova s obzirom na to da ih zbog njihove prirode nije moguće obraditi tako učinkovito kao druga sredstva plaćanja. Međutim, dobra praksa u tom području trebala bi se temeljiti na načelima utvrđenima ovom Direktivom.
- (40) Budući da potrošači i poduzeća nisu u istom položaju, nije im potrebna ista razina zaštite. Iako je važno zajamčiti prava potrošača odredbama od kojih nije moguće odstupiti ugovorom, razumno je dopustiti poduzećima i organizacijama da se drugačije dogovore kada ne posluju s potrošačima. Međutim, države članice trebale bi moći omogućiti da se s mikro-poduzećima, kako su definirana Preporukom Komisije 2003/361/EZ³³, postupa na isti način kao s potrošačima. U svakom slučaju, određene osnovne odredbe ove Direktive trebale bi uvijek biti primjenjive neovisno o statusu korisnika.
- (41) Ovom Direktivom trebale bi se odrediti obveze pružatelja usluga platnog prometa povezane s pružanjem informacija korisnicima usluga platnog prometa koji bi trebali primiti jasne informacije jednakе i visoke razine o uslugama platnog prometa kako bi mogli donijeti odluke dobro informirani i kako bi imali mogućnost slobodno odabrati unutar Unije. Radi osiguravanja transparentnosti ovom Direktivom trebali bi se utvrditi usklađeni zahtjevi potrebni kako bi se korisnicima usluga platnog prometa osigurale potrebne i dostatne informacije povezane s ugovorom o uslugama platnog prometa i platnim transakcijama. U cilju promicanja neometanog funkciranja jedinstvenog tržišta usluga platnog prometa, države članice trebale bi moći donijeti samo one odredbe o obavljanju koje su utvrđene ovom Direktivom.

³² Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

³³ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih ili srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (42) Potrošači bi trebali biti zaštićeni od nepoštene i zavaravajuće prakse u skladu s Direktivom 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁴ i Direktivom 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁵ te Direktivom 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁶. Dodatne odredbe u tim direktivama i dalje su primjenjive. Međutim, trebalo bi posebno pojasniti odnos između ove Direktive i Direktive 2002/65/EZ u području zahtjeva koji se odnose na predugovorne informacije.
- (43) Zahtijevane informacije trebale bi biti razmjerne potrebama korisnika i trebale bi se proslijediti u standardnom formatu. Međutim, zahtjevi obavješćivanja za pojedinačne platne transakcije trebali bi se razlikovati od onih za okvirni ugovor kojim se predviđa niz platnih transakcija.
- (44) U praksi, okvirni ugovori i platne transakcije koje oni obuhvaćaju puno su češći i gospodarski značajniji od pojedinačnih platnih transakcija. Ako postoji račun za obavljanje platnog prometa ili određeni platni instrument, potreban je okvirni ugovor. Stoga bi zahtjevi za prethodno obavješćivanje povezano s okvirnim ugovorima trebali biti sveobuhvatni, a informacije bi uvijek trebalo dostaviti na papiru ili na drugom trajnom mediju kao što su ispisi bankovnim pisačima, CD-ROM-ovi, DVD-i ili tvrdi diskovi osobnih računala na kojima se može pohraniti elektronska pošta te na internetskim stranicama uz uvjet da im je moguće pristupiti za buduću uporabu tijekom vremenskog razdoblja koje je potrebno za informiranje i ako omogućuju nepromijenjenu reprodukciju pohranjenih informacija. Međutim, trebalo bi omogućiti usuglašavanje pružatelja usluga platnog prometa i korisnika usluga platnog prometa u okvirnom ugovoru o načinu na koji se dostavljaju naknadne informacije o provedenim platnim transakcijama, primjerice da su u slučaju internetskog bankarstva sve informacije o računu za obavljanje platnog prometa dostupne neposredno na mreži.
- (45) Pri pojedinačnim platnim transakcijama pružatelj usluga platnog prometa trebao bi uvijek dati samo najvažnije informacije na vlastitu inicijativu. Budući da su platitelji obično prisutni pri davanju naloga za plaćanje, nije potrebno zahtijevati da se informacije u svim slučajevima izdaju na papiru ili na drugom trajnom mediju. Pružatelj usluga platnog prometa može dati potrebne informacije usmenim putem na šalteru ili ih učiniti dostupnima na drugi način, primjerice isticanjem uvjeta na oglasnoj ploči u svojim prostorijama. Korisnike bi trebalo obavijestiti i o mjestu na kojem su dostupne detaljnije informacije (npr. o adresi web-mjesta). Međutim, potrošaču bi se bitne informacije trebale pružiti na papiru ili na drugom trajnom mediju ako on to zatraži.
- (46) Ovom Direktivom trebalo bi se osigurati potrošačko pravo na besplatne relevantne informacije prije nego što se potrošač obveže bilo kakvim ugovorom o uslugama platnog prometa. Potrošaču bi se trebalo omogućiti i da besplatno zahtijeva prethodno obavješćivanje i okvirni ugovor na papiru u bilo kojem trenutku ugovornog odnosa kako bi mu se omogućilo da usporedi usluge pružatelja usluga platnog prometa i njihove uvjete te da u slučaju spora provjeri svoja ugovorna prava i obveze. Te odredbe trebale bi biti u skladu s Direktivom 2002/65/EZ. Posljedica izričitih odredbi o besplatnim informacijama u ovoj Direktivi ne bi trebala biti mogućnost da se potrošačima zaračunavaju naknade za pružanje informacija na temelju drugih primjenjivih direktiva.

³⁴ Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).

³⁵ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

³⁶ Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.).

- (47) Načinom na koji bi pružatelj usluga platnog prometa trebao davati zatražene informacije korisniku usluga platnog prometa trebale bi se uzeti u obzir potrebe potonjeg te praktični tehnički aspekti i troškovna učinkovitost ovisno o situaciji u pogledu pripadajućeg ugovora o pružanju usluga platnog prometa. Direktivom bi se tako trebala razlikovati dva načina na koja bi pružatelj usluga platnog prometa trebao pružati informacije: informacije bi trebale biti pružene, odnosno pružatelj usluga platnog prometa trebao bi aktivno obavijestiti korisnika u prikladnom trenutku kako se nalaže ovom Direktivom bez da ih korisnik mora izričito zahtijevati, ili bi mu informacije trebale biti stavljene na raspolaganje uz uzimanje u obzir svih njegovih mogućih zahtjeva za dodatne informacije. U potonjem slučaju korisnik usluga platnog prometa trebao bi poduzeti aktivne mjere kako bi dobio informacije, kao što je podnošenje izričitog zahtjeva pružatelju usluga platnog prometa, pristupanje poštanskom sandučiću bankovnog računa ili unošenje bankovne kartice u pisač za bankovne izvatke. Pružatelj usluga platnog prometa trebao bi u te svrhe osigurati mogućnost pristupa informacijama i dostupnost informacija korisniku usluga platnog prometa.
- (48) Potrošači bi trebali dobiti osnovne informacije o izvršenim platnim transakcijama bez dodatnih naknada. U slučaju pojedinačne platne transakcije pružatelj usluga platnog prometa ne bi trebao zasebno zaračunavati te informacije. Slično tomu, naknadne mjesecne informacije o platnim transakcijama na temelju okvirnog ugovora trebale bi se pružati besplatno. Međutim, uzimajući u obzir važnost transparentnosti u određivanju cijena i različite potrebe potrošača, strankama bi se trebalo omogućiti dogovor oko naknada za češće pružanje informacija ili pružanje dodatnih informacija. Kako bi se uzele u obzir različite nacionalne prakse, državama članicama trebalo bi dopustiti da utvrde pravila kojima se nalaže da se mjesecni izvaci računa za obavljanje platnog prometa na papiru uvijek daju besplatno.
- (49) U cilju omogućivanja veće mobilnosti potrošača trebao bi se potrošačima omogućiti prekid okvirnog ugovora nakon godine dana bez naknade. Dogovoren otkazni rok za potrošače ne bi trebao biti duži od mjesec dana, a za pružatelje usluga platnog prometa ne bi trebao biti kraći od dva mjeseca. Ovom Direktivom ne bi se trebala dovesti u pitanje obveza pružatelja usluge platnog prometa da prekine ugovor o uslugama platnog prometa u iznimnim okolnostima u skladu s drugim relevantnim zakonodavstvom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom, kao što je zakonodavstvo o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, mjere kojima je cilj zamrzavanje finansijskih sredstava ili sve druge posebne mjere povezane sa sprječavanjem ili istragom kaznenih dijela.
- (50) Platni instrumenti male vrijednosti trebali bi biti jeftina alternativa jednostavna za uporabu u slučaju robe i usluga niske cijene te se ne bi trebali preopteretiti pretjeranim zahtjevima. Relevantni zahtjevi obavješćivanja i pravila za njihovo provođenje stoga bi trebali biti ograničeni na ključne informacije, uzimajući u obzir tehničke sposobnosti koje se opravdano mogu očekivati od instrumenata namijenjenih plaćanjima male vrijednosti. Unatoč manje strogom režimu, korisnici usluga platnog prometa trebali bi uživati primjerenu zaštitu s obzirom na ograničene rizike koje ti platni instrumenti predstavljaju, što se posebno odnosi na preplaćene platne instrumente.
- (51) Nužno je utvrditi kriterije na temelju kojih se trećim pružateljima usluga dopušta pristup i uporaba informacija o raspoloživosti sredstava na računu korisnika usluge platnog prometa otvorenom pri drugom pružatelju usluga platnog prometa. Posebno bi zahtjeve za zaštitu podataka i sigurnost utvrđene u ovoj Direktivi ili iz ove Direktive ili uključene u smjernice EBA-e trebali ispuniti treći pružatelj usluga i pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun korisnika usluga platnog prometa. Platitelji bi trebali dati izričiti pristanak trećem pružatelju usluga da pristupi njihovu računu za obavljanje platnog prometa i trebali bi na odgovarajući

način biti obavješćeni o opsegu tog pristupa. Kako bi se omogućio razvoj drugih pružatelja usluga platnog prometa koji ne mogu zaprimati depozite, nužno je da im kreditne institucije pruže informacije o raspoloživosti sredstava ako je platitelj pristao na to da se te informacije prenesu pružatelju usluga platnog prometa koji izdaje platni instrument.

- (52) Prava i obveze korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa trebala bi se prikladno prilagoditi kako bi se njima uzela u obzir uključenost trećeg pružatelja usluga u transakciji uvijek kada se upotrebljava usluga započinjanja platnog prometa. Posebno bi se uravnoteženom podjelom odgovornosti između pružatelja usluga platnog prometa koji vodi račun i trećeg pružatelja usluga uključenog u transakciju njih trebalo primorati da preuzmu odgovornost za pripadajuće dijelove transakcije koje oni kontroliraju te jasno ukazati na odgovornu stranku u slučaju incidenata. U slučaju prijevare ili spora, treći pružatelj usluga trebao bi biti podložan posebnoj obvezi da osigura platitelju i pružatelju usluga platnog prometa koji vodi račun referencu transakcija i informacije o odobrenju koje se odnosi na dotičnu transakciju.
- (53) Kako bi smanjili rizik i posljedice neovlaštenih i nepravilno izvršenih platnih transakcija, korisnici usluga platnog prometa trebali bi što je prije moguće obavijestiti pružatelja usluga platnog prometa o mogućem osporavanju povezanom s navodnim neovlaštenim ili nepravilno izvršenim platnim transakcijama pod uvjetom da je pružatelj usluga platnog prometa ispunio svoje obveze obavješćivanja na temelju ove Direktive. Ako korisnik usluga platnog prometa dostavi tu obavijest u propisanom roku, trebao bi imati mogućnost ostvarivanja tih zahtjeva unutar rokova zastare u skladu s propisanim nacionalnim zakonodavstvom. Ovom Direktivom ne bi se trebalo utjecati na druga potraživanja između korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa.
- (54) U slučaju neovlaštenih platnih transakcija platitelju bi se odmah trebao vratiti iznos pripadajuće transakcije. Kako bi se spriječile moguće negativne posljedice za platitelja, datum valute knjiženja povrata ne bi trebao biti kasniji od datuma kada je terećen pripadajući iznos. Kako bi se potaknulo korisnika usluga platnog prometa da bez nepotrebne odgode svog pružatelja usluga platnog prometa obavijesti o krađi ili gubitku platnog instrumenta i tako smanji rizik neovlaštenih platnih transakcija, korisnik usluga platnog prometa trebao bi biti odgovoran samo za vrlo ograničen iznos, osim ako je djelovao s namjerom prijevare ili grubim nemarom. U tom kontekstu čini se da je dovoljan iznos od 50 EUR kako bi se osigurala usklađena i visoka razina zaštite korisnika unutar Unije. Nadalje, kada korisnici obavijeste pružatelja usluga platnog prometa da je njihov platni instrument zloupotrebljen, od korisnika se ne bi trebalo tražiti da pokrivaju bilo kakve daljnje gubitke koji proizlaze iz neovlaštene uporabe tog instrumenta. Ovom Direktivom ne bi se trebala dovesti u pitanje odgovornost pružatelja usluga platnog prometa za tehničku sigurnost njihovih proizvoda.
- (55) Kako bi se procijenio mogući nemar korisnika usluga platnog prometa, trebale bi se uzeti u obzir sve okolnosti. Dokaze i razinu navodnog nemara trebalo bi procijeniti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Uvjeti ugovora koji se odnose na pružanje i uporabu platnog instrumenta čijim bi se učinkom povećao teret dokaza krivnje za potrošača ili smanjio teret dokaza za izdavatelja moraju se smatrati ništavnim. Nadalje, u posebnim situacijama i posebno ako platni instrument nije prisutan na prodajnom mjestu, kao što je slučaj mrežnog platnog prometa na internetu, prikladno je zahtijevati od pružatelja usluga platnog prometa da pruži dokaz o navodnom nemaru s obzirom na to da platitelj ima vrlo malo mogućnosti da to napravi u tim slučajevima.

- (56) Trebalo bi donijeti odredbe za raspodjelu gubitaka u slučaju neovlaštenih platnih transakcija. Osim u slučajevima prijevare i grubog nemara, potrošač nikad ne bi trebao biti obvezan platiti više od najvećeg iznosa od 50 EUR u slučaju neovlaštene transakcije s njegova računa. Za korisnike usluga platnog prometa koji nisu potrošači mogu se primjenjivati drukčije odredbe, budići da su oni obično u boljem položaju da procijene rizik prijevare i poduzmu protumjere.
- (57) Ovom Direktivom trebala bi se utvrditi pravila za povrat u cilju zaštite potrošača kad izvršena platna transakcija prelazi realno očekivani iznos. Kako bi se izbjegle negativne financijske posljedice za platitelja, potrebno je osigurati da datum valute knjiženja svih povrata nije kasniji od datuma kada se teretio pripadajući iznos. U slučaju izravnih terećenja pružatelji usluga platnog prometa trebali bi moći pružiti još povoljnije uvjete svojim strankama, koje bi trebale imati bezuvjetno pravo na povrat svih spornih platnih transakcija. Međutim, to bezuvjetno pravo na povrat kojim se osigurava najveća razina zaštite potrošača nije opravdano u slučajevima kada je trgovac već ispunio ugovor, a odgovarajuća roba ili usluga se već upotrijebila. U slučajevima kada korisnik zatraži povrat platne transakcije, pravom povrata ne bi se trebalo utjecati na odgovornost platitelja prema primatelju uplate iz temeljnog ugovornog odnosa, npr. za naručenu, potrošenu ili zakonito obračunatu robu ili usluge, niti na prava korisnika povezana s povlačenjem naloga za plaćanje.
- (58) Za financijsko planiranje i pravovremeno ispunjivanje obveza plaćanja, potrošači i poduzeća moraju uživati sigurnost u pogledu razdoblja potrebnog za izvršenje naloga za plaćanje. Stoga bi se ovom Direktivom trebao odrediti trenutak kada prava i obveze stupaju na snagu, točnije, trenutak kada pružatelj usluge platnog prometa zaprimi nalog za plaćanje, uključujući kada je imao mogućnost zaprimiti ga komunikacijskim sredstvima ugovorenima u ugovoru o pružanju usluga platnog prometa, bez obzira na čitavo prethodno sudjelovanje u postupku kojim je došlo do nastanka i prijenosa naloga za plaćanje, npr. provjeravanje sigurnosti i raspoloživosti sredstava, informacije povezane s uporabom osobnog identifikacijskog broja ili izdavanja obveze plaćanja. Nadalje, primitak naloga za plaćanje trebalo bi se dogoditi u trenutku kada pružatelj usluga platnog prometa platitelja zaprimi nalog za plaćanje koji će teretiti račun platitelja. Dan ili trenutak kada primatelj uplate pružatelju usluga platnog prometa izda naloge za naplatu, npr. kartična plaćanja ili izravnog terećenja ili kada pružatelj usluga platnog prometa primatelju uplate odobri prefinanciranje povezanih iznosa (kredit) s tim u vezi ne bi trebao biti važan. Korisnici bi trebali imati mogućnost osloniti se na pravilno izvršenje potpunog i važećeg naloga za plaćanje ako pružatelj usluga platnog prometa nema ugovornih ili zakonskih razloga za odbijanje. Ako pružatelj usluga platnog prometa odbije nalog za plaćanje, korisnika usluge platnog prometa trebalo bi obavijestiti o odbijanju i razlogu za odbijanje što je prije moguće uz poštovanje zahtjeva zakonodavstva Unije i nacionalnog zakonodavstva.
- (59) S obzirom na brzinu kojom moderni i u potpunosti automatizirani sustavi platnog prometa obrađuju platne transakcije, što znači da se nakon određenog trenutka platni nalozi ne mogu opozvati bez visokih troškova ručnog posredovanja, potrebno je odrediti jasan rok za opoziv plaćanja. Međutim, ovisno o vrsti usluge platnog prometa i naloga za plaćanje, ugovorne stranke mogu dogоворити другаčiji rok. U tom smislu, opoziv bi trebao biti primjenjiv samo na odnos između korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa ne dovodeći u pitanje neopozivost i konačnost platnih transakcija u sustavima platnog prometa.
- (60) Tom neopozivosti ne bi se trebalo utjecati na pravo ili obvezu pružatelja usluga platnog prometa na temelju zakona nekih država članica ako proizlaze iz okvirnog ugovora platitelja ili nacionalnih zakona i drugih propisa ili smjernica da platitelju u slučaju spora s primateljem uplate izvrši povrat iznosa obavljene platne transakcije. Takav povrat trebao bi se smatrati novim nalogom za plaćanje. Osim u navedenim slučajevima, pravni sporovi koji proizlaze iz

odnosa na kojem se temelji nalog za plaćanje trebali bi se rješavati samo između platitelja i primatelja uplate.

- (61) U interesu potpuno integrirane i izravne obrade platnog prometa i u interesu pravne sigurnosti povezane s ispunjivanjem svih osnovnih obveza među korisnicima usluga platnog prometa ključno je da se ukupni iznos koji je platitelj prenio uplati na račun primatelja uplate. U skladu s tim, ne bi trebalo biti moguće da posrednici koji sudjeluju u izvršavanju platnih transakcija umanjuju iznos prenesenih sredstava. Međutim, trebalo bi omogućiti da platitelji mogu sklopiti ugovor sa svojim pružateljem usluga platnog prometa na temelju kojeg potonji može umanjiti iznos za svoje naknade. Kako bi platitelj mogao provjeriti je li dugovani iznos pravilno uplaćen, u naknadnim informacijama o platnoj transakciji trebao bi se navesti ne samo puni iznos prenesenih sredstava, već i iznos svih naknada.
- (62) S obzirom na naknade, iskustvom je dokazano da je podjela naknade između platitelja i primatelja uplate najučinkovitiji sustav jer se njime olakšava izravna obrada platnog prometa. Trebalo bi stoga osigurati da svaki pružatelj usluga platnog prometa, u uobičajenom tijeku poslovanja, naplati naknade izravno platitelju i primatelju uplate. Međutim, to bi se trebalo primjenjivati samo ako za platnu transakciju nije potrebno preračunavanje valute. Iznos svih naplaćenih naknada može biti i nula jer se odredbama ove Direktive ne bi trebalo utjecati na praksu u kojoj pružatelj usluga platnog prometa ne zaračunava potrošačima knjiženje u korist njihovih računa. Također, ovisno o uvjetima ugovora, pružatelj usluga platnog prometa može korištenje uslugama platnog prometa zaračunati samo primatelju uplate (trgovcu), što znači da se platitelju ne naplaćuju naknade. Naplata naknade sustava platnog prometa može biti u obliku preplate. Odredbama o prenesenom iznosu ili svim naplaćenim naknadama izravno se ne utječe na određivanje cijena među pružateljima usluga platnog prometa ili mogućih posrednika.
- (63) Zbog različite nacionalne prakse u pogledu naplate uporabe određenog platnog instrumenta (dalje u tekstu „naplata dodatnih naknada“) došlo je do iznimne heterogenosti tržišta platnog prometa u Uniji i zbnjenosti potrošača, posebno u e-trgovini i prekograničnom kontekstu. Trgovci s poslovnim nastanom u državama članicama gdje je naplata dodatnih naknada dopuštena nude proizvode i usluge u državama članicama gdje je to zabranjeno, pa u tom slučaju svejedno naplaćuju dodatne naknade potrošaču. Nadalje, snažan razlog za reviziju prakse naplate dodatnih naknada podupire se činjenicom da se Uredbom (EU) br. xxx/yyyy utvrđuju pravila za višestrane međubankovne naknade za plaćanja na temelju kartica. S obzirom na to da su međubankovne naknade glavni razlog zbog kojeg je većina kartičnih plaćanja skupo, a naplata dodatnih naknada je u praksi ograničena na plaćanja na temelju kartica, pravila o međubankovnim naknadama trebala bi biti popraćena revizijom pravila o naplati dodatnih naknada. U cilju promicanja transparentnosti troškova i uporabe najučinkovitijih instrumenata platnog prometa države članice i pružatelji usluga platnog prometa ne bi trebali sprječavati primatelja uplate da zatraži naknadu od platitelja za uporabu određenog platnog instrumenta, primjereno uzimajući u obzir odredbe utvrđene Direktivom 2011/83/EU. Međutim, pravo primatelja uplate da zatraži dodatnu naknadu trebalo bi se primjenjivati samo na one platne instrumente za koje nisu regulirane međubankovne naknade. To bi trebalo djelovati kao mehanizam za usmjeravanje prema najjeftinijim sredstvima plaćanja.
- (64) U cilju poboljšanja učinkovitosti platnog prometa diljem Unije trebao bi biti određen rok izvršenja od najviše jednog dana za sve naloge za plaćanje koje je započeo platitelj, a koji su denominirani u eurima ili valutu države članice izvan europskog područja, uključujući kreditne transfere i novčane dozname. Za sav ostali platni promet, kao što je platni promet koji je započeo primatelj uplate ili su pokrenuta preko njega, uključujući izravna terećenja i kartična plaćanja, ako između pružatelja usluge platnog prometa i platitelja ne postoji izričito

dogovoren duži rok izvršenja, također bi se trebao primjenjivati rok od najduže jednog dana. Trebalo bi biti moguće produžiti ta razdoblja dodatnim radnim danom ako je nalog za plaćanje izdan na papiru. Time se dopušta daljnje pružanje usluga platnog prometa za one potrošače koji su navikli isključivo na papirnate dokumente. Pri uporabi sustava izravnog terećenja računa, pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate trebao bi poslati naplatni nalog u okviru roka dogovorenog između primatelja uplate i pružatelja usluga platnog prometa, tako da namira bude moguća na dogovoren dan dospijeća. Budući da su infrastrukture platnog prometa često vrlo učinkovite i kako bi se spriječilo svako smanjenje razine postojeće kvalitete usluge, državama članicama trebalo bi dopustiti da, prema potrebi, zadrže ili utvrde pravila kojima se određuje rok izvršenja kraći od jednog radnog dana.

- (65) Odredbe o izvršenju za čitavi iznos i rok izvršenja trebale bi predstavljati dobru praksu ako jedan od pružatelja usluga nije smješten u Uniji.
- (66) Za korisnike usluga platnog prometa ključno je da su upoznati sa stvarnim troškovima i naknadama usluga platnog prometa kako bi mogli izvršiti odabir. U skladu s tim ne bi se trebala dopustiti uporaba netransparentnih metoda određivanja cijena, budući da je opće poznato da se tim metodama korisnicima znatno otežava utvrđivanje stvarne cijene usluge platnog prometa. Posebno se ne bi trebala dopustiti uporaba datuma valute na štetu korisnika.
- (67) Nesmetano i učinkovito funkcioniranje sustava platnog prometa ovisi o mogućnosti oslanjanja korisnika na pravilno izvršenje platne transakcije u dogovorenom roku koju će izvršiti pružatelj usluga platnog prometa. Obično je pružatelj usluga onaj koji može procijeniti rizike povezane s platnom transakcijom. Pružatelj usluga platnog prometa je onaj koji osigurava sustav platnog prometa, provodi aktivnosti opoziva krivo ili nepravilno raspoređenih sredstava i u većini slučajeva odlučuje o posrednicima uključenima u izvršenje platne transakcije. S obzirom na sve navedeno, u potpunosti je prikladno da, osim u iznimnim i nepredvidivim okolnostima, odgovornost za izvršenje platne transakcije koju je prihvatio izvršiti na zahtjev korisnika bude dodijeljena pružatelju usluga platnog prometa, osim za djela i propuste pružatelja usluge platnog prometa primatelja uplate za odabir kojih je odgovoran samo primatelj uplate. Međutim, kako platitelj ne bi bio nezaštićen u malo vjerojatnim situacijama u kojima nije moguće dokazati (*non liquet*) je li pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate primio iznos plaćanja na odgovarajući način, odgovarajući teret dokaza trebao bi snositi platiteljev pružatelj usluga platnog prometa. U pravilu se može očekivati da će institucija posrednik, najčešće „neutralno“ tijelo kao središnja banka ili klirinška kuća, koja prenosi iznos uplate od pružatelja usluga platnog prometa pošiljaljcu pružatelju usluga platnog prometa primatelju, pohraniti podatke o računu i da će ih moći dostaviti kad god to bude potrebno. Kad je iznos uplate uknjižen u korist računa pružatelja usluge platnog prometa primatelja, primatelj uplate trebao bi odmah imati pravo potraživati taj iznos na svom računu kod svojeg pružatelja usluga platnog prometa.
- (68) Pružatelj usluga platnog prometa platitelja trebao bi preuzeti odgovornost za pravilno izvršenje uplate, uključujući posebno puni iznos platne transakcije i rok izvršenja te potpunu odgovornost za sva neizvršenja obveze drugih strana u platnom lancu do računa platitelja. Zbog te odgovornosti pružatelj usluga platnog prometa platitelja bi trebao, ako cijeli iznos nije bio uknjižen u korist pružatelja usluga platnog prometa primatelja uplate ili je to učinjeno kasno, popraviti platnu transakciju ili platitelju bez nepotrebnog odlaganja vratiti dotični iznos, ne dovodeći u pitanje sva druga potraživanja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Zbog odgovornosti pružatelja usluge platnog prometa, platitelj ili primatelj uplate ne bi se trebao teretiti troškovima povezanima s nepravilnom uplatom. U slučaju neizvršenih transakcija, nepravilno ili kasno izvršenih platnih transakcija, države članice trebale bi osigurati da je datum

valute korektivnih uplata pružatelja usluga platnog prometa uvijek jednak datumu valute u slučaju ispravnog izvršenja.

- (69) Predmet ove Direktive samo su ugovorne obveze i odgovornosti između korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa. Međutim, pravilnim funkcioniranjem kreditnih transfera i drugih usluga platnog prometa zahtjeva se da pružatelji usluga platnog prometa i njihovi posrednici, kao što su oni koji provode obradu, imaju ugovore kojima su dogovorena njihova međusobna prava i obveze. Pitanja povezana s odgovornosti sastavni su dio tih standardiziranih ugovora. Kako bi se pružatelji usluga platnog prometa i posrednici koji sudjeluju u platnim transakcijama mogli pouzdati jedni u druge, potrebna je pravna sigurnost da će pružatelj usluga platnog prometa na kojem ne leži odgovornost primiti naknadu za nastale gubitke ili iznose koji se isplaćuju na temelju odredbi ove Direktive povezanih s odgovornosti. Ostala prava i detalji povezani s opsegom regresnog prava i način rješavanja potraživanja prema pružatelju usluga platnog prometa ili posredniku kojem se može pripisati nepravilno provedena platna transakcija trebalo bi odrediti ugovorom.
- (70) Pružatelj usluga platnog prometa trebao bi imati mogućnost jasno navesti informacije potrebne za pravilno izvršenje naloga za plaćanje. S druge strane međutim, u cilju sprječavanja rascjepkanosti i ugrožavanja uspostave integriranih sustava platnog prometa u Uniji, državama članicama ne bi trebalo dopustiti da zahtijevaju posebne identifikacijske oznake za platne transakcije. Međutim, time se države članice ne bi trebale spriječiti da od pružatelja usluga platnog prometa platitelja zahtijevaju poslovanje s dužnom pažnjom i da, gdje je to tehnički izvedivo i ne zahtjeva ručno posredovanje, izvrši provjeru usklađenosti jedinstvene identifikacijske oznake te ako se utvrdi da jedinstvena identifikacijska oznaka nije usklađena, odbiju njegov nalog za plaćanje i o tome obavijeste platitelja. Odgovornost pružatelja usluga platnog prometa trebala bi biti ograničena na pravilno izvršenje platne transakcije u skladu s nalogom za plaćanje korisnika usluge platnog prometa.
- (71) U cilju podupiranja učinkovitog sprječavanja prijevara i borbe protiv prijevara u platnom prometu diljem Unije, trebala bi se osigurati učinkovita razmjena podataka među pružateljima usluga platnog prometa koji bi trebali biti ovlašteni prikupljati, obrađivati i razmjenjivati osobne podatke osoba koje su sudjelovale u prijevarama u platnom prometu. Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁷, nacionalna pravila kojima se prenosi Direktiva 95/46/EZ i Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća³⁸ primjenjivi su na obradu osobnih podataka za potrebe ove Direktive.
- (72) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i pridržavaju se načela priznatih Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, uključujući pravo na privatni i obiteljski život, pravo na zaštitu osobnih podataka, slobodu poduzetništva, pravo na učinkovit pravni lijek i pravo na izbjegavanje dvostrukog suđenja ili kažnjavanja zbog istog kaznenog djela. Ova Direktiva mora se provoditi u skladu s tim pravima i načelima.
- (73) Potrebno je osigurati učinkovito provođenje odredbi nacionalnog prava donesenih na temelju ove Direktive. Stoga bi se trebali usvojiti prikladni postupci za pokretanje pritužbi protiv pružatelja usluga platnog prometa koji ne poštuju navedene odredbe te, prema potrebi, za

³⁷ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

³⁸ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.)

osiguravanje određivanja učinkovitih, razmjernih i odvraćajućih sankcija. Kako bi se osiguralo učinkovito usklajivanje s ovom Direktivom, države članice bi trebale odrediti nadležna tijela koja će ispunjivati uvjete na temelju Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća³⁹ i koja će djelovati neovisno od pružatelja usluga platnog prometa. Radi transparentnosti bi države članice trebale obavijestiti Komisiju koja su tijela određena, s jasnim opisom njihovih dužnosti na temelju ove Direktive.

- (74) Ne dovodeći u pitanje pravo potrošača na sudsku tužbu, države članice trebale bi osigurati lako dostupno i troškovno učinkovito izvansudsko rješavanje sporova između pružatelja usluga platnog prometa i potrošača na temelju prava i obveza utvrđenih ovom Direktivom. Uredbom (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁰ predviđa se da se zaštita potrošača koja se pruža obveznim pravilima prava države u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište ne smije ugroziti nikakvim ugovornim odredbama o pravu koje se primjenjuje. S obzirom na uspostavu učinkovitog i djelotvornog postupka za rješavanje sporova, države članice trebale bi osigurati da pružatelji usluga platnog prometa uspostave učinkoviti žalbeni postupak potrošača koji će potrošači moći slijediti prije nego što se spor počne rješavati u izvansudskom postupku ili na sudu. Taj žalbeni postupak trebao bi sadržavati kratke i jasno određene vremenske okvire unutar kojih bi pružatelj usluga platnog prometa trebao odgovoriti na pritužbu.
- (75) Države članice trebale bi odrediti jesu li nadležna tijela odgovorna za izdavanje odobrenja za rad institucijama platnog prometa i tijela nadležna za izvansudski žalbeni postupak i izvansudsko rješavanje sporova.
- (76) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje odredbe nacionalnog prava koje se odnose na posljedice povezane s odgovornosti za netočnost pri izražavanju u izjavi ili njenom prenošenju.
- (77) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje odredbe povezane s obračunom PDV-a za usluge platnog prometa u Direktivi 2006/112/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹.
- (78) U interesu pravne sigurnosti primjereno je odrediti prijelazne odredbe prema kojima se osobama koje su započele obavljati poslove institucija platnog prometa u skladu s nacionalnim pravom kojim se prenosi Direktiva 2007/64/EZ prije stupanja na snagu ove Direktive dopušta nastavak obavljanja tih poslova u dotičnoj državi članici tijekom određenog razdoblja.
- (79) Ovlasc za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebala bi se delegirati na Komisiju s obzirom na prilagodbu upute na Preporuku 2003/361/EZ ako je ta Preporuka izmijenjena i s obzirom na ažuriranje, u slučaju inflacije ili značajnih kretanja na tržištu, prosječnog broja platnih transakcija koje je izvršio pružatelj usluga platnog prometa koji se upotrebljava kao prag za države članice koje primjenjuju mogućnost oslobađanja od (dijelova) zahtjeva za izdavanje odobrenja za manje institucije platnog prometa. Od iznimne je važnosti da tijekom pripremnih radova Komisija provede prikladna savjetovanja, uključujući savjetovanja na razini stručnjaka. Komisija bi tijekom pripreme i izrade delegiranih

³⁹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ(SL L 331, 15.12.2010., str.12.).

⁴⁰ Uredba (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I) (SL L 177, 4.7.2008., str.6.).

⁴¹ Direktiva 2006/112/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

akata trebala osigurati usporedan, pravovremen i prikladan prijenos relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.

- (80) Kako bi se osigurala dosljedna primjena ove Direktive, Komisija bi se trebala oslanjati na stručno znanje i podršku EBA-e, čija bi zadaća biti razrada smjernica i priprema regulatornih tehničkih standarda o sigurnosnim vidovima povezanim s uslugama platnog prometa i o suradnji država članica u kontekstu pružanja usluga i osnivanja institucija platnog prometa s odobrenjem za rad u drugim državama članicama. Komisija bi trebala imati ovlasti donijeti te regulatorne tehničke standarde. Te posebne zadaće u potpunosti su u skladu s ulogom i odgovornostima EBA-e određenima u Uredbi (EU) br. 1093/2010, na temelju koje je osnovana EBA.
- (81) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Direktive, odnosno daljnju integraciju jedinstvenog tržišta usluga platnog prometa jer on zahtijeva usklađivanje mnoštva različitih postojećih pravila koja trenutačno postoje u pravnim sustavima različitih država članica, pa se stoga može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenom člankom 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno tim člankom, ovom Direktivom ne prelazi se ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (82) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjnjima⁴², države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o mjerama prenošenja priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova Direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata prenošenja. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra prosljeđivanje takvih dokumenata opravdanim.
- (83) Uzimajući u obzir broj izmjena koje je potrebno unijeti u Direktivu 2007/64/EZ primjereni je staviti je izvan snage i zamijeniti.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

⁴² Zajednička politička izjava država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjnjima (SL C 369, 17.12.2011., str. 14.).

GLAVA I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1. *Predmet*

1. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila u skladu s kojima države članice razlikuju sljedećih šest kategorija pružatelja usluga platnog prometa:
 - (a) kreditne institucije u smislu članka 4. stavka 1. točke 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴³, uključujući podružnice kreditnih institucija u smislu članka 4. stavka 1. točke 17. te Uredbe koje su smještene u Uniji i koje svoja sjedišta imaju unutar ili u skladu s člankom 47. Direktive 2013/36/EU, izvan Unije;
 - (b) institucije za elektronički novac u smislu članka 2. stavka 1. Direktive 2009/110/EZ;
 - (c) poštanske žiro-institucije koje u skladu s nacionalnim pravom imaju pravo obavljati usluge platnog prometa;
 - (d) institucije platnog prometa u smislu članka 4. stavka 4. ove Direktive;
 - (e) Europska središnja banka i nacionalne središnje banke kad ne djeluju kao monetarno tijelo ili druga javna tijela;
 - (f) države članice ili njihove jedinice regionalne ili lokalne uprave kad ne djeluju u svojstvu javnih tijela.
2. Ovom Direktivom utvrđuju se i pravila povezana s transparentnošću uvjeta i zahtjeva obavlješćivanja za institucije platnog prometa te odgovarajuća prava i obveze korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa s obzirom na pružanje usluga platnog prometa kao redovnog zanimanja ili poslovne aktivnosti.

Članak 2. *Područje primjene*

1. Ova Direktiva primjenjuje se na usluge platnog prometa pružene u Uniji, kad su i pružatelj usluga platnog prometa platitelja i pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate, ili sam pružatelj usluga platnog prometa u platnoj transakciji, u njoj smješteni. Članak 78. i glava III. primjenjuju se i na platne transakcije u kojima je samo jedan od pružatelja usluga platnog prometa smješten u Uniji, u pogledu onih dijelova platnih transakcija koje su izvršene u Uniji.
2. Glava III. primjenjuje se na usluge platnog prometa izvršene u bilo kojoj valuti. Glava IV. primjenjuje se na usluge platnog prometa izvršene u eurima ili u valutama država članica izvan europodručja.
3. Države članice mogu odustati od primjene svih ili dijela odredbi ove Direktive na institucije iz članka 2. stavka 5. točaka 2. do 23. Direktive 2013/36/EZ, osim onih iz stavka 5. točaka 2. i 3. tog članka.

⁴³ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

Članak 3.
Izuzimanje iz područja primjene

Ova Direktiva ne primjenjuje se na sljedeće:

- (g) platne transakcije izvršene isključivo u gotovini izravno od platitelja primatelju uplate, bez posredovanja posrednika;
- (h) platne transakcije između platitelja i primatelja uplate posredovanjem trgovackog zastupnika ovlaštenog za pregovaranje ili ugoveranje kupoprodaje robe ili usluga u ime platitelja ili primatelja uplate;
- (i) profesionalni fizički prijevoz novčanica i kovanica, uključujući njihovo sakupljanje, obradu i dostavu;
- (j) platne transakcije koje se sastoje od neprofesionalnog sakupljanja i dostave gotovine u okviru neprofitnih ili dobrovornih aktivnosti;
- (k) usluge kod kojih primatelj uplate posreduje platitelju gotovinu kao dio platne transakcije na izričiti zahtjev korisnika usluga platnog prometa, netom prije izvršenja platne transakcije u obliku uplate za kupnju robe ili usluga;
- (l) poslove zamjene gotovine za gotovinu, pri čemu se sredstva ne drže na računu za obavljanje platnog prometa;
- (m) platne transakcije koje se temelje na sljedećim dokumentima koji su izdani na ime pružatelja usluga platnog prometa, s namjenom stavljanja na raspolaganje sredstava primatelju uplate:
 - i. papirnati čekovi uređeni Ženevskom konvencijom od 19. ožujka 1931. o jedinstvenom pravu za čekove;
 - ii. papirnati čekovi slični onima iz točke i. uređeni zakonima država članica koje nisu članice Ženevske konvencije od 19. ožujka 1931. o jedinstvenom pravu za čekove;
 - iii. papirnate mjenice u skladu sa Ženevskom konvencijom od 7. lipnja 1930. o jedinstvenom pravu za mjenice i zadužnice;
 - iv. papirnate mjenice i zadužnice slične onima iz točke iii., koje uređuju zakoni država članica koje nisu članice Ženevske konvencije od 7. lipnja 1930. o jedinstvenom pravu za mjenice i zadužnice;
 - v. papirnate potvrde;
 - vi. papirnate putničke čekove;
 - vii. papirnate poštanske doznake kako ih definira Svjetska poštanska unija;
- (n) platne transakcije izvršene unutar sustava platnog prometa ili sustava namire vrijednosnih papira između agenata namire, središnjih drugih stranaka, klirinških kuća i/ili središnjih banaka i drugih sudionika u sustavu te pružatelja usluga platnog prometa, ne dovodeći u pitanje članak 29.;
- (o) platne transakcije povezane sa servisiranjem vrijednosnica, uključujući dividende, povrate i druge prihode ili ponovnu kupnju ili prodaju, koju obavljaju osobe iz točke (h) ili investicijska društva, kreditne institucije, investicijski fondovi ili društva za upravljanje imovinom i svi drugi subjekti kojima je dopušteno skrbništvo nad financijskim instrumentima;

- (p) usluge koje nude pružatelji tehničkih usluga koje podupiru pružanje usluga platnog prometa, a da u bilo kojem trenutku ne uđu u posjed sredstava koja se prenose, uključujući obradu i pohranu podataka, usluge zaštite privatnosti, verifikacije podataka i identiteta, pružanje informacijske tehnologije (IT) i komunikacijske mreže te osiguravanje i održavanje terminala i uređaja za obavljanje platnog prometa, s izuzećem usluga započinjanja plaćanja i usluga osiguravanja informacija o računu;
- (q) usluge koje se temelje na specifičnim instrumentima čija je svrha zadovoljiti točno određene potrebe koje se mogu upotrebljavati samo na ograničen način budući da imatelju specifičnog instrumenta dopuštaju stjecanje dobara ili usluga samo u prostorima izdavatelja ili unutar ograničene mreže pružatelja usluga koji imaju sklopljene direktnе trgovinske sporazume s profesionalnim izdavateljem, ili zbog toga što se mogu upotrebljavati samo za stjecanje ograničenog raspona dobara ili usluga;
- (r) platne transakcije koje je izvršio pružatelj elektroničkih komunikacijskih mreža ili usluga pri čemu je transakcija osigurana za pretplatnika mreže ili usluge i za kupovinu digitalnog sadržaja kao dopunskih usluga elektroničkih komunikacijskih usluga, bez obzira na uređaj koji se upotrebljava za kupovinu ili potrošnju sadržaja, pod uvjetom da vrijednost bilo koje jedinstvene platne transakcije ne prelazi 50 EUR i da kumulativna vrijednost platne transakcije ne prelazi 200 EUR u bilo kojem mjesecu naplate;
- (s) platne transakcije izvršene između pružatelja usluga platnog prometa, njihovih zastupnika ili podružnica za vlastiti račun;
- (t) platne transakcije između matičnog društva i njegova društva kćeri ili između društava kćeri istog matičnog društva bez posredovanja pružatelja usluga platnog prometa osim društava koja pripadaju istoj grupi.

Članak 4.
Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „matična država članica” znači:
 - i. država članica u kojoj se nalazi registrirano sjedište pružatelja usluga platnog prometa ili
 - ii. ako pružatelj usluga platnog prometa u skladu sa svojim nacionalnim pravom nema registrirano sjedište, država članica u kojoj se nalazi sjedište;
2. „država članica domaćin” znači država članica koja nije matična država članica, u kojoj pružatelj usluga platnog prometa ima agenta ili podružnicu, ili pruža usluge platnog prometa;
3. „usluga platnog prometa” znači poslovna aktivnost utvrđena Prilogom I.;
4. „institucija platnog prometa” znači pravna osoba koja je dobila odobrenje za rad u skladu s člankom 10. za pružanje i izvršavanje usluga platnog prometa u Uniji;
5. „platna transakcija” znači čin polaganja, prijenosa ili podizanja sredstava koji započinje platitelj ili primatelj uplate u njegovo ime bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja uplate;
6. „sustav platnog prometa” znači sustav prijenosa sredstava koji ima formalne i standardizirane dogovore te zajednička pravila obrade, kliringa i/ili namire platnih transakcija;

7. „platitelj” znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za obavljanje platnog prometa i odobrava nalog za plaćanje s tog računa, ili, ako nema račun za obavljanje platnog prometa, fizička ili pravna osoba koja izdaje nalog za plaćanje;
8. „primatelj uplate” znači fizička ili pravna osoba koja je predviđeni primatelj sredstava koje su predmet platne transakcije;
9. „pružatelj usluga platnog prometa” znači tijela iz članka 1. stavka 1. te pravne i fizičke osobe koje uživaju oslobođenje iz članka 27.;
10. „pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun” znači pružatelj usluga platnog prometa koji platitelju pruža i održava račune za obavljanje platnog prometa;
11. „treći pružatelj usluga platnog prometa” znači pružatelj usluga platnog prometa koji obavlja poslovne aktivnosti iz točke 7. Priloga I.;
12. „korisnik usluga platnog prometa” znači fizička ili pravna osoba koja koristi uslugu platnog prometa u svojstvu platitelja ili primatelja uplate, ili obojice;
13. „potrošač” znači fizička osoba koja u ugovorima o obavljanju usluga platnog prometa obuhvaćenima ovom Direktivom djeluje u svrhe koje nisu trgovinske, poslovne ili profesionalne;
14. „okvirni ugovor” znači ugovor o obavljanju usluga platnog prometa kojim se uređuje buduće obavljanje pojedinačnih i uzastopnih platnih transakcija te koji može sadržavati obvezu i uvjete za otvaranje računa za obavljanje platnog prometa;
15. „novčana doznaka” znači usluga platnog prometa u okviru koje se sredstva primaju od platitelja bez otvaranja računa za obavljanje platnog prometa na ime platitelja ili primatelja uplate, za plaćanje s isključivom namjerom prijenosa odgovarajućeg iznosa primatelju uplate ili drugom pružatelju usluga platnog prometa koji djeluje u ime primatelja uplate, i/ili ako se takva sredstva primaju u ime primatelja uplate te mu se stavljuju na raspolažanje;
16. „račun za obavljanje platnog prometa” znači račun koji se vodi u ime jednog ili više korisnika usluga platnog prometa, a koji se koristi za obavljanje platnih transakcija;
17. „sredstva” znači novčanice i kovanice, knjižni novac te elektronički novac kako je definiran u članku 2. stavku 2. Direktive 2009/110/EZ;
18. „nalog za plaćanje” znači uputa platitelja ili primatelja uplate njegovom pružatelju usluga platnog prometa kojom nalaže izvršavanje platne transakcije;
19. „datum valute” znači referentni trenutak kojim se pružatelj usluga platnog prometa koristi za izračun kamata na sredstva knjižena na teret ili u korist računa za obavljanje platnog prometa;
20. „referentni tečaj” znači tečaj koji se upotrebljava kao osnovica kod svih preračunavanja valute, a koji na raspolažanje stavlja pružatelj usluga platnog prometa ili dolazi iz javno dostupnog izvora;
21. „autentifikacija” znači postupak koji pružatelju usluga platnog prometa omogućuje provjeru identiteta korisnika određenog platnog instrumenta, uključujući uporabu njegovih osobnih sigurnosnih obilježja ili provjeru osobnih dokumenata;
22. „stroga autentikacija klijenta” znači postupak za potvrdu identiteta fizičke ili pravne osobe na temelju dva ili više elemenata koji pripadaju u kategoriju znanja, vlasništva i svojstvenosti koji su međusobno neovisni, što znači da kršenje jednog ne umanjuje pouzdanost drugih i osmišljen na takav način da štiti povjerljivost podataka koji se provjeravaju.

23. „referentna kamatna stopa” znači kamatna stopa koja se koristi kao osnovica za izračun kamata koje se primjenjuju te dolazi iz javno dostupnog izvora koji mogu provjeriti obje stranke ugovora o uslugama platnog prometa;
24. „jedinstvena identifikacijska oznaka” znači kombinacija slova, brojeva i znakova koju pružatelj usluga platnog prometa određuje korisniku usluga platnog prometa te je korisnik usluga platnog prometa mora navesti za nedvojbenu identifikaciju drugog korisnika usluga platnog prometa i/ili njegovog računa za obavljanje platnog prometa koji se koristi u platnoj transakciji;
25. „zastupnik” znači fizička ili pravna osoba koja djeluje u ime institucije platnog prometa pri obavljanju usluga platnog prometa;
26. „platni instrument” znači svi personalizirani uređaji i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa za izdavanje naloga za plaćanje;
27. „sredstvo komunikacije na daljinu” znači sva sredstva koja se, bez istovremene fizičke prisutnosti pružatelja usluga platnog prometa i korisnika usluga platnog prometa, mogu upotrebljavati za sklapanje ugovora o pružanju usluga platnog prometa;
28. „trajni medij” znači svaki instrument kojim se korisniku usluga platnog prometa omogućuje pohrana podataka naslovljenih na tog korisnika usluga platnog prometa osobno tako da su dostupni za kasniju uporabu onoliko dugo koliko je potrebno za te podatke te koji omogućuje nepromijenjenu reprodukciju pohranjenih podataka;
29. „mikropoduzeće” znači poduzeće koje je u trenutku zaključivanja ugovora o obavljanju usluga platnog prometa poduzeće u smislu članka 1. i članka 2. stavka 1. i 3. Priloga Preporuci 2003/361/EZ u verziji od 6. svibnja 2003.;
30. „radni dan” znači dan kad dotični pružatelj usluga platnog prometa platitelja ili pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate koji sudjeluje u obavljanju platne transakcije posluje na način koji je potreban za obavljanje platne transakcije;
31. „izravno terećenje računa” znači usluga platnog prometa za terećenje računa platitelja za obavljanje platnog prometa, pri čemu platnu transakciju započinje primatelj uplate na temelju suglasnosti koju je platitelj dao primatelju uplate, pružatelju usluge platnog prometa primatelja ili vlastitom pružatelju usluga platnog prometa;
32. „usluga započinjanja platnog prometa” znači usluga platnog prometa koja omogućuje pristup računu za obavljanje platnog prometa koji daje treći pružatelj usluga platnog prometa, pri čemu platitelj može biti aktivno uključen u započinjanje platnog prometa ili aktivno upotrebljavati softver trećeg pružatelja usluga platnog prometa, ili pri čemu platitelj ili primatelj uplate može upotrebljavati platne instrumente za prijenos podataka o platitelju pružatelju usluga platnog prometa koji vodi račun;
33. „usluga osiguravanja informacija o računu” znači usluga platnog prometa pri čemu se korisniku usluga platnog prometa u konsolidiranom i korisniku prilagođenom obliku osiguravaju informacije o jednom ili više računa za obavljanje platnog prometa koje korisnik usluga platnog prometa ima kod jednog ili više pružatelja usluga platnog prometa koji vodi račun;
34. „podružnica” znači poslovna jedinica koja nije sjedište te je dio institucije platnog prometa, a koja nije pravna osoba te izravno obavlja neke ili sve transakcije koje su dio poslovanja institucije platnog prometa; sve poslovne jedinice koje je u istoj državi članici osnovala

institucija platnog prometa sa sjedištem u drugoj državi članici smatraju se jednom podružnicom;

35. „grupa” znači grupa društava koja se sastoji od matičnog društva, njegovih društava kćeri i subjekata u kojima matično društvo ili njegova ovisna društva imaju udjele kao i društva međusobno povezana na način iz članka 12. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ;
36. „elektronička komunikacijska mreža” znači mreža kako je definirana člankom 2. stavkom (a) Direktive 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴;
37. „elektronička komunikacijska usluga” znači usluga kako je definirana člankom 2. stavkom (c) Direktive 2002/21/EZ;
38. „digitalni sadržaj” znači roba ili usluga kako je definirana člankom 2. stavkom 11. Direktive 2011/83/EU.

⁴⁴ Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva) (SL L 108, 24.4.2002., str. 33.).

GLAVA II.

PRUŽATELJI USLUGA PLATNOG PROMETA

POGLAVLJE 1.

Institucije platnog prometa

ODJELJAK 1.

OPĆA PRAVILA

Članak 5.

Zahtjevi za izdavanje odobrenja

Institucija platnog prometa podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja nadležnom tijelu matične države članice, pri čemu prilaže sljedeće:

- (a) program poslovanja u kojem se utvrđuju vrste usluga platnog prometa koje institucija namjerava obavljati;
- (b) poslovni plan, uključujući izračun proračuna za prve tri finansijske godine kojim se pokazuje da je podnositelj zahtjeva sposoban koristiti adekvatne i razmjerne sustave, resurse i postupke za zdravo poslovanje;
- (c) dokaz da institucija platnog prometa ima temeljni kapital iz članka 6.;
- (d) za institucije platnog prometa iz članka 9. stavka 1. opis poduzetih mjera za zaštitu sredstava korisnika usluga platnog prometa u skladu s člankom 9.;
- (e) opis sustava upravljanja podnositelja zahtjeva te mehanizama unutarnje kontrole, uključujući administrativne i računovodstvene postupke te postupke upravljanja rizikom iz kojih je vidljivo da su navedeni sustavi upravljanja, mehanizmi i postupci kontrole razmjerni, primjereni, pouzdani i dostatni;
- (f) opis postupaka primjenjenih za praćenje, rješavanje i postupanje nakon sigurnosnih incidenata ili pritužbi korisnika povezanih sa sigurnosti, uključujući mehanizam za izješćivanje o incidentima koji uzima u obzir obveze prijave institucije platnog prometa iz članka 86.;
- (g) opis postupka primjenjenog za nadzor, praćenje i ograničavanje pristupa osjetljivim podacima platnog prometa, te logičkim i fizičkim kritičkim resursima;
- (h) opis mehanizama kontinuiteta poslovanja uključujući jasnu identifikaciju ključnih radnji, učinkovitih planova intervencija i postupka za redovito testiranje i revidiranje prikladnosti i učinkovitosti tih planova;
- (i) opis načela i definicija koji se primjenjuju za prikupljanje statističkih podataka o izvedbi, transakcijama i prijevarama;
- (j) dokument o sigurnosnoj politici, detaljnu procjenu rizika u pogledu usluga platnog prometa i opisa kontrole sigurnosti i mjera ublažavanja koje su poduzete za adekvatnu zaštitu korisnika usluga platnog prometa od utvrđenih rizika, uključujući prijevaru i nezakonitu uporabu osjetljivih i osobnih podataka;

- (k) opis mehanizama unutarnje kontrole koje je podnositelj zahtjeva uspostavio u cilju poštovanja obveza koje se odnose na pranje novca i financiranje terorizma u skladu s Direktivom 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵ i Uredbom (EZ) br. 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁶;
- (l) opis organizacijske strukture podnositelja zahtjeva koji uključuje, prema potrebi, opis predviđenog korištenja zastupnika i podružnica, opis njegovih ugovora o eksternalizaciji te njegova sudjelovanja u nacionalnom ili međunarodnom sustavu platnog prometa;
- (m) identitet osoba koje u podnositelju zahtjeva imaju izravna ili neizravna ulaganja, kvalificirane udjele u smislu članka 3. stavka 1. podstavka 33. Direktive 2013/36/EU, iznos njihovih udjela te dokaz o njihovoj prihvatljivosti, uzimajući u obzir potrebu osiguravanja upravljanja institucijom platnog prometa pažnjom dobrog stručnjaka;
- (n) identitet direktora i osoba odgovornih za upravljanje institucijom platnog prometa te, gdje je to bitno, osoba odgovornih za upravljanje aktivnostima usluga platnog prometa institucije platnog prometa te dokaze da imaju dobar ugled i odgovarajuće znanje i iskustvo u obavljanju usluga platnog prometa kako ih određuje matična država članica institucije platnog prometa;
- (o) prema potrebi, identitet zakonom određenih revizora i revizorskih tvrtki definiranih u Direktivi 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷;
- (p) pravni status i statut institucije platnog prometa;
- (q) adresu mjesta uprave podnositelja zahtjeva.

Za potrebe točaka (d), (e), (f) i (l), podnositelj zahtjeva navodi opis uspostavljenih revizorskih i organizacijskih programa u cilju poduzimanja svih razumnih mjera za zaštitu interesa svojih korisnika i osiguravanja kontinuiteta i pouzdanosti pri obavljanju usluga platnog prometa.

Kontrolom sigurnosti i mjerama ublažavanja iz točke (j) pokazuje se kako osiguravaju visoku razinu tehničke sigurnosti, uključujući za softver i IT sustave koje koristi podnositelj zahtjeva ili društva kojima eksternalizira svoje cjelokupne operacije ili dio svojih operacija. Te mjere uključuju i sigurnosne mjere iz članka 86. stavka 1. Tim mjerama uzimaju se u obzir smjernice o sigurnosnim mjerama Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) iz članka 86. stavka 2. kada se donesu.

Članak 6. Temeljni kapital

Države članice zahtijevaju od institucija platnog prometa da u trenutku izdavanja odobrenja za rad imaju temeljni kapital koji se sastoji od elemenata iz članka 12. Direktive 2013/36/EU kako slijedi:

- (a) ako institucija platnog prometa pruža samo uslugu platnog prometa iz točke 6. Priloga I., iznos njezina temeljnog kapitala u svakom trenutku mora biti najmanje 20 000 EUR;
- (b) ako institucija platnog prometa pruža uslugu platnog prometa iz točke 7. Priloga I., iznos njezina temeljnog kapitala u svakom trenutku mora biti najmanje 50 000 EUR;

⁴⁵ Direktiva 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o spriječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (SL L 309, 25.11.2005., str. 15.).

⁴⁶ Uredba (EZ) br. 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. studenoga 2006. o podacima o uplatitelju koji su priloženi uz prijenose financijskih sredstava (SL L 345, 8.12.2006., str. 1.).

⁴⁷ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87.).

- (c) ako institucija platnog prometa pruža neku od usluga platnog prometa iz točaka 1. do 5. Priloga I., iznos njezina temeljnog kapitala u svakom trenutku mora biti najmanje 125 000 EUR.

Članak 7.
Vlastita sredstva

1. Vlastita sredstva institucija platnog prometa ne smiju biti manja od iznosa određenog člancima 6. ili 8. ove Direktive, ovisno o tome koji je viši.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere za sprječavanje višestruke uporabe elemenata koji se priznaju kao vlastita sredstva ako institucija platnog prometa pripada istoj grupi kao i druga institucija platnog prometa, kreditna institucija, investicijsko društvo, društvo za upravljanje imovinom ili društvo za osiguranje. Ovaj stavak primjenjuje se i u slučajevima kad je institucija platnog prometa hibridnog karaktera i obavlja druge aktivnosti osim pružanja usluga platnog prometa.
3. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 7. Uredbe (EU) br. 575/2013, države članice ili njihova nadležna tijela mogu se odlučiti ne primjenjivati članak 8. ove Direktive na institucije platnog prometa koje su uključene u nadzor na konsolidiranoj osnovi nadređene kreditne institucije u skladu s Direktivom 2013/36/EU.

Članak 8.

Izračun vlastitih sredstava

1. Neovisno o zahtjevima povezanim s temeljnim kapitalom navedenima u članku 6., države članice zahtijevaju od institucija platnog prometa da u svakom trenutku imaju vlastita sredstva izračunata u skladu s jednom od sljedeće tri metode, kako odrede nadležna tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom:

Metoda A

Vlastita sredstva ne smiju biti manja od 10 % od iznosa njezinih fiksnih troškova za prethodnu godinu. Nadležna tijela mogu prilagoditi ovaj zahtjev u slučaju značajne promjene u obujmu poslovanja institucije platnog prometa u odnosu na prethodnu godinu. Ako nije protekla cijela godina poslovanja institucije platnog prometa u trenutku izračuna, vlastita sredstva ne smiju biti manja od 10 % iznosa odgovarajućih fiksnih troškova predviđenih poslovnim planom, osim ako nadležna tijela zatraže prilagodbu tog plana.

Metoda B

Vlastita sredstva institucije platnog prometa jednaka su najmanje iznosu zbroja sljedećih elemenata pomnoženih s faktorom povećanja k koji je određen u stavku 2., pri čemu opseg platnog prometa (PV) predstavlja jednu dvanaestinu ukupnog iznosa platnih transakcija koje je izvršila institucija platnog prometa tijekom prethodne godine:

- (a) 4,0 % od dijela PV-a do 5 milijuna EUR;
- plus
- (b) 2,5 % od dijela PV-a iznad 5 milijuna EUR do 10 milijuna EUR;
- plus
- (c) 1 % od dijela PV-a iznad 10 milijuna EUR do 100 milijuna EUR;

plus

(d) 0,5 % od dijela PV-a iznad 100 milijuna EUR do 250 milijuna EUR;

plus

(e) 0,25 % od dijela PV-a iznad 250 milijuna EUR.

Metoda C

Vlastita sredstva institucije platnog prometa iznose barem jednako kao relevantni pokazatelj iz točke (a) pomnožen s multiplikacijskim faktorom iz točke (b) i faktorom uvećanja k određenim u stavku 2.

(f) Relevantni pokazatelj je zbroj:

- kamatnih prihoda,
- kamatnih rashoda,
- prihoda od provizija i naknada,
- ostalih operativnih prihoda.

Svi elementi uključuju se u zbroj, bilo s pozitivnim ili negativnim predznakom. Prihod od izvanrednih ili neredovitih stavki ne uključuje se u izračun relevantnog pokazatelja. Relevantni pokazatelj može se umanjiti za rashode za eksternalizirane usluge koje pružaju treće stranke ako troškove snosi poduzeće čiji se nadzor obavlja u skladu s ovom Direktivom. Relevantni pokazatelj izračunava se na temelju zadnjeg dvanaestomjesečnog opažanja na kraju prethodne finansijske godine. Relevantni pokazatelj izračunava se za proteklu finansijsku godinu. Međutim, vlastita sredstva koja se računaju u skladu s metodom C ne smiju pasti ispod razine od 80 % prosjeka relevantnog pokazatelja tijekom prethodne tri finansijske godine. Kad nisu dostupni revidirani podaci mogu se koristiti nerevidirani podaci.

(g) Multiplikacijski faktor iznosi:

- i. i. 10 % od dijela relevantnog pokazatelja do 2,5 milijuna EUR;
- ii. 8 % od dijela relevantnog pokazatelja od 2,5 milijuna EUR do 5 milijuna EUR;
- iii. 6 % od dijela relevantnog pokazatelja od 5 milijuna EUR do 25 milijuna EUR;
- iv. 3 % od dijela relevantnog pokazatelja od 25 milijuna EUR do 50 milijuna EUR;
- v. 1,5 % dijela iznad 50 milijuna EUR.

2. Faktor uvećanja k koji se koristi u metodama B i C iznosi:

- (a) 0,5 ako institucija platnog prometa pruža samo uslugu platnog prometa navedenu u točki 6. Priloga I.;
- (b) 1 ako institucija platnog prometa pruža usluge platnog prometa navedene u točkama 1. do 5. ili 7. Priloga I.

3. Nadležna tijela mogu na temelju procjene postupaka upravljanja rizikom, baze podataka o gubicima i mehanizama interne kontrole institucije platnog prometa zahtijevati da iznos vlastitih sredstava institucije platnog prometa bude 20 % viši od iznosa koji bi bio dobiven primjenom metode odabrane u skladu sa stavkom 1. ili dopustiti da iznos vlastitih sredstava institucije platnog prometa bude 20 % niži od iznosa koji bi bio dobiven primjenom metode odabrane u skladu sa stavkom 1.

Članak 9.
Zahtjevi povezani sa zaštitom

1. Države članice ili nadležna tijela zahtijevaju da institucija platnog prometa koja obavlja bilo kakve usluge platnog prometa i ukoliko se istodobno bavi drugim poslovnim aktivnostima navedenima u članku 17. stavku 1. točki (c) čuva sredstva koja je primila od korisnika usluga platnog prometa ili preko drugog pružatelja usluga platnog prometa radi izvršavanja platne transakcije, na bilo koji od sljedećih načina:
 - (a) sredstva se ni u kojem trenutku ne smiju pomiješati sa sredstvima druge fizičke ili pravne osobe koja nije korisnik usluga platnog prometa u čije ime se sredstva vode i ako ih institucija platnog prometa drži i još ih nije dostavila primatelju uplate ili prenijela drugom pružatelju usluge platnog prometa do kraja radnog dana koji slijedi nakon radnog dana kad su sredstva primljena, potrebno ih je položiti na zasebni račun kod kreditne institucije ili uložiti u sigurna, likvidna sredstva niskog rizika koja su odredila nadležna tijela matične države članice; i ta sredstva su u skladu s nacionalnim pravom u interesu korisnika usluga platnog prometa izuzeta od potraživanja vjerovnika institucije platnog prometa, pogotovo u slučaju nesolventnosti;
 - (b) sredstva su pokrivena osiguranjem ili drugom usporedivom garancijom koje je izdalo osiguravajuće društvo ili kreditna institucija koja ne pripada istoj grupi kao i institucija platnog prometa, u iznosu jednakom iznosu koji bi bio izdvojen kad ne bi bio pokriven osiguranjem ili drugom usporedivom garancijom naplativom u slučaju da institucija platnog prometa nije u mogućnosti ispuniti svoje finansijske obveze.
2. Ako je institucija platnog prometa obvezna čuvati sredstva iz stavka 1. te se dio tih sredstava upotrebljava za buduće platne transakcije dok se preostali dio upotrebljava za usluge koje nisu usluge platnog prometa, zahtjevi navedeni u stavku 1. primjenjuju se također na sredstva koja se upotrebljavaju za buduće platne transakcije. Ako je taj dio promjenjiv ili unaprijed nepoznat, države članice dopuštaju institucijama platnog prometa da primjenjuju ovaj stavak na temelju reprezentativnog udjela za koji se pretpostavlja da se upotrebljava za usluge platnog prometa i pod uvjetom da se može procijeniti na temelju povjesnih podataka i adekvatan je po mišljenju nadležnih tijela.

Članak 10.
Izdavanje odobrenja

1. Društva koja nisu društva iz članka 1. stavka 1. točaka (a), (b), (c), (e) i (f) te nisu pravne ili fizičke osobe koje uživaju oslobođenje iz članka 27. i namjeravaju pružati usluge platnog prometa, prije početka pružanja usluga platnog prometa od država članica dobivaju odobrenje kao institucije platnog prometa. Odobrenje se izdaje samo pravnim osobama s poslovnim nastanom u državama članicama.
2. Odobrenje se izdaje ako podaci i dokazi koji se prilažu zahtjevu ispunjavaju sve zahtjeve iz članka 5. te ako nadležna tijela koja su pregledala zahtjev daju pozitivnu ocjenu. Prije izdavanja odobrenja nadležno tijelo može se, ako je to potrebno, posavjetovati s nacionalnom središnjom bankom ili drugim relevantnim javnim tijelima.
3. Institucija platnog prometa koja u skladu s nacionalnim pravom matične države članice mora imati registrirano sjedište, ima sjedište u istoj državi članici gdje i registrirano sjedište.
4. Nadležna tijela izdaju odobrenje samo ako, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem upravljanja institucijom platnog prometa pažnjom dobrog stručnjaka, institucija platnog

prometa ima pouzdane sustave upravljanja poslovima platnog prometa koji uključuju jasnu organizacijsku strukturu s dobro određenim, transparentnim i dosljednim linijama odgovornosti, učinkovite postupke utvrđivanja, upravljanja, praćenja i izvještavanja rizika kojima je institucija platnog prometa izložena ili može biti izložena te odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole uključujući odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke; ti modaliteti, postupci i mehanizmi su sveobuhvatni i razmerni vrsti, opseg i složenosti usluga platnog prometa koje obavlja institucija platnog prometa.

5. Ako institucija platnog prometa obavlja usluge platnog prometa iz Priloga I. i istodobno obavlja druge poslovne aktivnosti, nadležna tijela mogu zahtijevati osnivanje zasebnog subjekta za obavljanje poslova platnog prometa, ako aktivnosti koje nisu aktivnosti platnog prometa narušavaju ili mogu narušiti finansijsku stabilnost institucije platnog prometa ili mogućnost nadležnih tijela da nadziru ispunjava li institucija platnog prometa obveze utvrđene ovom Direktivom.
6. Nadležna tijela odbijaju zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ako se nisu uvjerila u prikladnost dioničara ili članova koji imaju kvalificirane udjele, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem upravljanja institucijom platnog prometa pažnjom dobrog stručnjaka.
7. Ako između institucija platnog prometa i drugih fizičkih ili pravnih osoba postoji bliska povezanost kako je određena člankom 4. stavkom 1. podstavkom 38. Uredbe (EU) br. 575/2013, nadležna tijela izdaju odobrenje samo ako se tom povezanošću ne sprječava učinkovito obavljanje njihovih nadzornih poslova.
8. Nadležna tijela izdaju odobrenje samo ako zakoni i drugi propisi treće zemlje kojima se uređuje poslovanje jedne ili više fizičkih ili pravnih osoba s kojima je institucija platnog prometa tjesno povezana ili poteškoće pri provođenju tih zakona i propisa ne sprječavaju učinkovito obavljanje njihovih nadzornih poslova.
9. Odobrenje je valjano u svim državama članicama i omogućuje instituciji platnog prometa obavljanje usluga platnog prometa u cijeloj Uniji u skladu sa slobodom pružanja usluga te slobodom poslovnog nastana, pod uvjetom da su odobrenjem obuhvaćene te usluge.

*Članak 11.
Obavješćivanje o odluci*

Nadležna tijela obavješćuju podnositelja zahtjeva je li mu odobrenje dano ili odbijeno u roku od tri mjeseca od zaprimanja zahtjeva, ili, ako je zahtjev nepotpun, od zaprimanja svih podataka potrebnih za donošenje odluke. Potrebno je navesti razloge u slučaju da je odobrenje za rad odbijeno.

*Članak 12.
Oduzimanje odobrenja*

1. Nadležna tijela mogu oduzeti odobrenje izdano instituciji platnog prometa samo ako institucija pripada u jedan od sljedećih slučajeva:
 - (a) ona ne iskoristi odobrenje unutar dvanaest mjeseci od izdavanja odobrenja, izričito se odrekne odobrenja, prestane poslovati na razdoblje dulje od šest mjeseci ako država članica nije propisala istek odobrenja u tim slučajevima;
 - (b) dobila je odobrenje na temelju neistinite dokumentacije ili na drugi neprimjeren način;
 - (c) ona prestane ispunjavati uvjete na temelju kojih je dobila odobrenje ili propusti obavijestiti nadležno tijelo o značajnim promjenama u tom pogledu;

- (d) nastavak njezina poslovanja predstavlja bi prijetnju za stabilnost ili povjerenje u sustav platnog prometa;
 - (e) riječ je o jednom od ostalih slučajeva za koje nacionalno pravo propisuje oduzimanje odobrenja.
2. Za oduzimanje odobrenja za rad obvezno se navode razlozi i obavješćuju osobe na koje se ono odnosi.
 3. Oduzimanje odobrenja javno se objavljuje, uključujući u registrima iz članka 13. i 14.

Članak 13.
Registracija u matičnoj državi članici

Države članice uspostavljaju javni registar institucija platnog prometa koje su do bile odobrenje, njihovih zastupnika i podružnica te fizičkih i pravnih osoba te njihovih zastupnika i podružnica kojima je odobreno oslobođenje u skladu s člankom 27., kao i institucija iz članka 2. stavka 3 koje u skladu s nacionalnim pravom imaju pravo obavljati usluge platnog prometa. Upisuje ih se u registar matične države članice.

Tim registrom utvrđuju se usluge platnog prometa za koje je institucija platnog prometa dobila odobrenje i za čije obavljanje je fizička ili pravna osoba registrirana. Platne institucije s odobrenjem za rad navedene su u registru odvojeno od fizičkih i pravnih osoba koje su registrirane u skladu s člankom 27. Registr je na raspolaganju javnosti za pregled, dostupan putem interneta i redovito se ažurira.

Članak 14.
Web-portal Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA)

1. EBA uspostavlja web-portal koji služi kao europska točka za elektronički pristup, međusobno povezujući javne registre iz članka 13. EBA razvija točku za pristup i njome upravlja.
2. Sustav međupovezanosti javnih registara sastoji se od sljedećeg:
 - (a) središnjih registara država članica;
 - (b) portala koji služi kao europska točka za elektronički pristup.
3. Države članice osiguravaju pristup svojim javnim registrima putem točke za pristup.
4. EBA razvija nacrte regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju tehnički zahtjevi u pogledu pristupa informacijama koje se nalaze u javnim registrima iz članka 13. na razini Unije. EBA te nacrte regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do [...] u roku od dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive].

Komisiji se dodjeljuju ovlasti za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom utvrđenim člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 15.
Zadržavanje odobrenja

Institucija platnog prometa bez nepotrebnog odlaganja obavješćuje nadležno tijelo svoje matične države članice o svim promjenama koje utječu na točnost informacija i dokaza dostavljenih u skladu s člankom 5.

Članak 16.
Računovodstvo i zakonska revizija

1. Direktiva 78/660/EEZ te, prema potrebi, direktive 83/349/EEZ i 86/635/EEZ te Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸ primjenjuju se na odgovarajući način na institucije platnog prometa.
2. Reviziju godišnjih i konsolidiranih finansijskih izvještaja banaka obavljaju zakonom propisani revizori ili revizorska društva u smislu Direktive 2006/43/EZ osim ako su oslobođeni na temelju Direktive 78/660/EEZ te, prema potrebi, direktivama 83/349/EEZ i 86/635/EEZ.
3. Za potrebe nadzora države članice zahtijevaju da institucije platnog prometa dostavljaju odvojene računovodstvene podatke za usluge platnog prometa i aktivnosti iz članka 17. stavka 1. koje se uključuju u revizorsko izvješće. Izvješće sastavlja, ovisno o slučaju, revizor ili revizorsko društvo.
4. Obveze iz članka 63. Direktive 2013/36/EZ primjenjuju se na odgovarajući način na zakonom propisane revizore i revizorska društva institucija za platni promet u vezi s aktivnostima platnog prometa.

Članak 17.
Aktivnosti

1. Osim pružanja usluga platnog prometa, institucije platnog prometa imaju pravo baviti se sljedećim aktivnostima:
 - (a) pružanje operativnih i usko povezanih pomoćnih usluga kao što su osiguravanje izvršenja platnih transakcija, usluge preračunavanja valuta, usluge zaštite te pohrane i obrade podataka;
 - (b) upravljanja sustavima platnog prometa ne dovodeći u pitanje članak 29.;
 - (c) poslovne aktivnosti koje nisu pružanje usluga platnog prometa, u skladu s mjerodavnim pravom Unije i nacionalnim pravom.
2. Ako institucije platnog prometa obavljaju jednu ili više usluga platnog prometa, one smiju voditi isključivo račune za obavljanje platnog prometa koji se koriste za platne transakcije. Države članice osiguravaju da je pristup tim računima za obavljanje platnog prometa razmjeran.
3. Sredstva koja platne institucije prime od korisnika usluga platnog prometa u svrhe obavljanja usluga platnog prometa ne predstavljaju depozite ili druga povratna sredstva u smislu članka 9. Direktive 2013/36/EU ili elektronički novac u smislu članka 2. stavka 2. Direktive 2009/110/EZ.
4. Institucije platnog prometa mogu odobravati kredite povezane s uslugama platnog prometa iz točaka 4. ili 5. Priloga I. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) riječ je o pomoćnom kreditu koji se odobrava isključivo u vezi s obavljanjem platne transakcije;

⁴⁸ Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).

- (b) neovisno o nacionalnim propisima o odobravanju kredita kreditnim karticama, krediti koji se odobravaju u vezi s pojedinim plaćanjem i izvršeni u skladu s člankom 10. stavkom 9. te člankom 26. otplaćuju se u kratkom roku koji ni u kojem slučaju ne smije prijeći 12 mjeseci;
 - (c) ti krediti ne odobravaju se iz sredstava primljenih u svrhe obavljanja platnih transakcija ili koja se drže iz tog razloga;
 - (d) vlastita sredstva institucije platnog prometa prema mišljenju nadzornih tijela u svakom su trenutku dosta na u odnosu na ukupni iznos odobrenih kredita.
5. Institucije platnog prometa ne obavljaju poslove primanja depozita ili drugih povratnih sredstava u smislu članka 9. Direktive 2013/36/EU.
6. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹ ili drugo odgovarajuće pravo Unije ili nacionalne mjere u pogledu uvjeta za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni ovom Direktivom koja je u skladu s pravom Unije.

ODJELJAK 2. DRUGI ZAHTJEVI

Članak 18.

Uporaba zastupnika, podružnica ili subjekata kojima su povjerene eksternalizirane aktivnosti

1. Institucija platnog prometa koja namjerava pružati usluge platnog prometa preko zastupnika dostavlja nadležnim tijelima u matičnoj državi članici sljedeće podatke:
 - (a) ime i adresu zastupnika;
 - (b) opis mehanizama unutarnje kontrole koje će zastupnici upotrebljavati s ciljem ispunjavanja obveza povezanih s sprječavanjem pranja novca i financiranjem terorizma u skladu s Direktivom 2005/60/EZ;
 - (c) identitet direktora i osoba odgovornih za vođenje zastupnika koji će se upotrebljavati za obavljanje usluga platnog prometa te dokaze da se radi o pouzdanim i stručnim osobama.
2. Kad nadležna tijela prime informacije iz stavka 1., ona upisuju zastupnika u registar iz članka 13.
3. Prije upisa zastupnika u registar, nadležna tijela poduzimaju daljnje mјere za potvrdu primljenih informacija ako sumnjaju u njihovu točnost.
4. Nadležna tijela odbijaju upis zastupnika u registar iz članka 13. ako se i nakon poduzimanja daljnjih mјera za provjeru informacija primljenih u skladu sa stavkom 1. nisu uvjerile u njihovu točnost.
5. Ako institucija platnog prometa želi obavljati usluge platnog prometa u drugoj državi članici preko zastupnika, poštaje postupke navedene u članku 26. U tom slučaju, prije upisa zastupnika u registar na temelju ovog članka, nadležna tijela matične države članice

⁴⁹ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.)

obavješćuju nadležna tijela države članice domaćina o svojoj namjeri upisa zastupnika u registar i uzimaju u obzir njihovo mišljenje.

6. U slučaju da nadležna tijela države članice domaćina utemeljeno sumnjaju da je u vezi s namjeravanim angažiranjem zastupnika ili osnivanjem podružnice u tijeku ili je došlo do pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma u smislu Direktive 2005/60/EZ, ili angažiranje zastupnika ili osnivanje podružnice može povećati rizik pranja novca ili financiranja terorizma, o tome izvješćuju nadležna tijela matične države članice koja mogu odbiti upis zastupnika ili podružnice u registar ili, ako je upis već obavljen, povući upis zastupnika ili podružnice iz registra.

7. Ako institucija platnog prometa namjerava eksternalizirati operativne funkcije usluga platnog prometa, o tome obavješćuje nadležno tijelo svoje matične države članice.

Eksternalizacijom važnih operativnih funkcija ne smije se narušavati kvaliteta unutarnjih kontrola institucije platnog prometa i mogućnost nadzora nadležnih tijela nad time poštuju li institucije platnog prometa obveze utvrđene ovom Direktivom.

U smislu drugog podstavka, operativna funkcija smatra se važnom ako bi njezino nedostatno poslovanje ili prekid poslovanja za instituciju platnog prometa značio značajno narušavanje poštovanja zahtjeva iz odobrenja za rad zatraženog na temelju ove glave ili njezinih ostalih obveza na temelju ove Direktive, njezina finansijskog uspjeha ili kontinuiteta njezinih usluga platnog prometa. Države članice osiguravaju da institucije platnog prometa pri eksternalizaciji važnih operativnih funkcija poštuju sljedeće uvjete:

- (a) eksternalizacija ne dovodi do prijenosa odgovornosti više razine rukovodstva;
- (b) odnos i obveze institucije platnog prometa prema korisnicima usluga platnog prometa na temelju ove Direktive ostaju nepromijenjeni;
- (c) uvjeti koje institucija platnog prometa mora poštovati kako bi dobila odobrenje za rad i nastavak rada u skladu s ovom glavom ne smiju se ugroziti;
- (d) niti jedan drugi uvjet koji je institucija platnog prometa moralna ispuniti kako bi dobila odobrenje za rad ne smije se ukloniti ili izmijeniti.

8. Institucije platnog prometa osiguravaju da zastupnici ili podružnice koje djeluju u njihovo ime o tome obavijeste korisnike usluga platnog prometa.

9. Institucije platnog prometa obavješćuju nadležna tijela svoje matične države članice bez nepotrebnog odgađanja o bilo kakvim promjenama u pogledu uporabe zastupnika, uključujući dodatnih zastupnika, podružnica ili tijela kojima su eksternalizirane aktivnosti i shodno tome ažuriraju informacije iz stavka 1.

*Članak 19.
Odgovornost*

1. Države članice osiguravaju da institucije platnog prometa koje koriste treće stranke za obavljanje operativnih funkcija poduzmu odgovarajuće mjere kako bi osigurale poštovanje zahtjeva iz ove Direktive.
2. Države članice zahtijevaju od institucija platnog prometa da ostanu u cijelosti odgovorne za sve radnje svojih zaposlenika, zastupnika, podružnica ili subjekata kojima su povjerene eksternalizirane aktivnosti.

Članak 20.
Pohranu podataka

Države članice zahtijevaju da institucije platnog prometa vode adekvatnu pohranu podataka u svrhe ove glave tijekom razdoblja od najmanje pet godina ne dovodeći u pitanje Direktivu 2005/60/EZ ili drugo relevantno zakonodavstvo Unije.

ODJELJAK 3.
NADLEŽNA TIJELA I NADZOR

Članak 21.
Određivanje nadležnih tijela

1. Države članice određuju nadležna tijela odgovorna za izdavanje odobrenja za rad i bonitetni nadzor institucija platnog prometa te koja trebaju obavljati propisane zadaće u skladu s ovom glavom, javna tijela ili organe koje priznaje nacionalno pravo ili javna tijela koja za tu namjenu izričito imenuje nacionalno pravo, uključujući nacionalne središnje banke.

S ciljem izbjegavanja sukoba interesa nadležna tijela su neovisna od ekonomskih subjekata. Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, institucije platnog prometa, kreditne institucije, institucije za elektronički novac ili poštanske žiro-institucije ne mogu biti imenovane nadležnim tijelima.

Države članice o tome obavješćuju Komisiju.

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imenovana u skladu sa stavkom 1. imaju sve ovlasti potrebne za obavljanje zadaća.
3. Ako za pitanja obuhvaćena ovom glavom postoji više nadležnih tijela na njezinu državnom području, država članica osigurava blisku suradnju tih tijela kako bi ona učinkovito obavljala svoje zadaće. Isto vrijedi i u slučajevima kad tijela nadležna za pitanja obuhvaćena ovom glavom nisu nadležna tijela odgovorna za nadzor kreditnih institucija.
4. Nadležna tijela matične države članice su odgovorna za zadaće nadležnih tijela određenih u skladu sa stavkom 1.
5. Stavkom 1. ne podrazumijeva se da nadležna tijela moraju nadzirati druge poslovne djelatnosti institucija platnog prometa koje nisu usluge platnog prometa i aktivnosti iz članka 17. stavka 1. točke (a).

Članak 22.
Nadzor

1. Države članice osiguravaju da nadzor koji obavljaju nadležna tijela s ciljem provjere kontinuiranog usklađivanja s ovom glavom bude proporcionalan, primjerен i osjetljiv na rizike kojima su izložene institucije platnog prometa.

U cilju provjere usklađenosti s ovom glavom, nadležna tijela imaju pravo poduzeti sljedeće korake:

- (a) zahtijevati od institucije platnog prometa sve podatke koji su joj potrebni za nadzor usklađenosti;

- (b) obavljati izravan nadzor institucija platnog prometa, svih zastupnika ili podružnica koje pružaju usluge platnog prometa za koje je odgovorna institucija platnog prometa ili svih subjekata kojima su povjerene eksternalizirane aktivnosti;
 - (c) izdati preporuke, smjernice i, ako je potrebno, obvezujuće upravne odredbe;
 - (d) privremeno oduzeti ili oduzeti odobrenje iz članka 12.
2. Ne dovodeći u pitanje postupke za oduzimanje odobrenja i odredbe kaznenog prava, države članice propisuju da njihova nadležna tijela mogu odrediti ili nametnuti institucijama platnog prometa ili onima koji kontroliraju poslovanje institucija platnog prometa koje krše zakone ili propise vezano uz nadzor ili poslove pružanja usluga platnog prometa, kazne ili mjere čiji je cilj otkloniti kršenje ili uzroke tog kršenja.
3. Neovisno o zahtjevima iz članka 6., članka 7. stavaka 1. i 2. i članka 8., države članice osiguravaju nadležnim tijelima pravo poduzimanja koraka opisanih u stavku 1. ovog članka s ciljem osiguravanja dostačnog kapitala za obavljanje usluga platnog prometa, posebno u slučajevima kad aktivnosti institucije koje nisu usluge platnog prometa ugrožavaju ili mogu ugroziti finansijsku stabilnost institucije platnog prometa.

Članak 23.
Poslovna tajna

- 1. Države članice osiguravaju da su svi zaposlenici ili bivši zaposlenici nadležnih tijela kao i stručnjaci koji djeluju u ime nadležnih tijela obvezni čuvati poslovnu tajnu, ne dovodeći u pitanje slučajeve koje obuhvaća kazneno pravo.
- 2. Pri razmjeni informacija u skladu s člankom 25., poslovna tajna primjenjuje se isključivo s ciljem osiguravanja zaštite prava pojedinaca i poduzeća.
- 3. Države članice mogu primjenjivati ovaj članak uzimajući u obzir, na odgovarajući način, članke od 53. do 61. Direktive 2013/36/EU.

Članak 24.
Pravo na sudsku zaštitu

- 1. Države članice osiguravaju mogućnost sudskega pobijanja odluka koje se odnose na institucije platnog prometa koje su donijela nadležna tijela u skladu sa zakonima i drugim propisima usvojenima u skladu s ovom Direktivom.
- 2. Stavak 1. primjenjuje se također i u odnosu na propušteno djelovanje.

Članak 25.
Razmjena podataka

- 3. Nadležna tijela država članica surađuju međusobno i, ako je potrebno, s Europskom središnjom bankom te nacionalnim središnjim bankama država članica, EBA-om i drugim odgovarajućim nadležnim tijelima koja su određena na temelju zakonodavstva Unije ili nacionalnog zakonodavstva koje se primjenjuje na pružatelje usluga platnog prometa.
- 4. Uz to, države članice dopuštaju razmjenu podataka između njihovih nadležnih tijela i:
 - (e) nadležnih tijela država članica odgovornih za izdavanje odobrenja za rad i nadzor institucija platnog prometa;

- (a) Europske središnje banke i nacionalnih središnjih banaka država članica, u njihovom svojstvu monetarnih i nadzornih tijela i, kada je to potrebno, drugih javnih tijela odgovornih za nadzor sustava platnog prometa i namire;
- (b) drugih relevantnih nadležnih tijela određenih na temelju ove Direktive, Direktive 2005/60/EZ i drugog zakonodavstva Unije koje se primjenjuje na pružatelje usluga platnog prometa, npr. zakonodavstva koje se primjenjuje na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma;
- (c) EBA-e, kao tijela koje pridonosi dosljednom i skladnom funkcioniranju nadzornih mehanizama iz članka 1. stavka 5. točke (a) Uredbe (EU) 1093/2010.

Članak 26.

Pravo poslovnog nastana te pravo pružanja usluga

1. Sve institucije platnog prometa koje imaju odobrenje i po prvi put žele početi pružati usluge platnog prometa u državi članici koja nije njihova matična država članica na temelju prava poslovnog nastana te prava pružanja usluga, o tome obavješćuju nadležna tijela u njihovoj matičnoj državi članici.

Nadležna tijela matične države članice u roku od mjesec dana od primitka te informacije obavješćuju nadležna tijela države članice domaćina o imenu i adresi institucije platnog prometa, imenima osoba odgovornih za vođenje podružnice, njezino organizacijsko ustrojstvo te vrsti usluga platnog prometa koje namjerava pružati na državnom području države članice domaćina.

Nadležna tijela matične države članice surađuju s nadležnim tijelima države članice domaćina kako bi obavile kontrolu i poduzele potrebne korake iz članka 22. u pogledu zastupnika, podružnice ili subjekta kojem su povjerene eksternalizirane aktivnosti institucije platnog prometa koja se nalazi na državnom području druge države članice.

2. U skladu sa suradnjom iz stavka 1. i 2., nadležna tijela matične države članice obavješćuju nadležna tijela države članice domaćina kad god namjeravaju provesti izravan nadzor na državnom području države članice domaćina.

Međutim, nadležna tijela matične države članice mogu delegirati izravni nadzor nad institucijom o kojoj je riječ nadležnim tijelima države članice domaćina.

3. Nadležna tijela međusobno dostavljaju sve ključne i/ili važne podatke, posebno u slučajevima prekršaja ili sumnje u prekršaj zastupnika, podružnice ili subjekta kojem su povjerene eksternalizirane aktivnosti. S tim u vezi, nadležna tijela se međusobno obavješćuju, na zahtjev, o svim relevantnim informacijama te, na vlastitu inicijativu, o svim ključnim informacijama.
4. Stavci od 1. do 4. ne dovode u pitanje obvezu nadležnih tijela na temelju Direktive 2005/60/EZ i Uredbe (EZ) br. 1781/2006, a posebno na temelju članka 37. stavka 1. Direktive 2005/60/EZ te članka 15. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1781/2006 da nadziru ili prate poštovanje zahtjeva utvrđenih tim instrumentima.
5. EBA izdaje smjernice upućene nadležnim tijelima u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o elementima koje treba uzeti u obzir pri odlučivanju može li aktivnost koju institucija platnog prometa namjerava pružati u drugoj državi članici u skladu sa stavkom 1. ovog članka značiti izvršenje prava na poslovni nastan ili slobodu pružanja usluga. Te smjernice izdaju se do [...] u roku od dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive].

6. EBA sastavlja nacrte regulatornih tehničkih standarda u kojima navodi okvir za suradnju i razmjenu informacija između nadležnih tijela matične države članice iz stavka 1. ovog članka i države članice domaćina u skladu s ovim člankom i člankom 18. U nacrtima regulatornih tehničkih standarda utvrđuje se metoda, sredstva i pojedinosti suradnje pri obavješćivanju institucija platnog prometa koje posluju prekogranično i posebno u pogledu područja primjene i obrade informacija koje treba podnijeti, uključujući zajedničku terminologiju i standardne obrasce za obavješćivanje kako bi se osigurao dosljedan i učinkovit proces obavješćivanja.
EBA te nacrte regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do (*umetni datum*) [...] u roku od dvije godine od stupanja na snagu ove Direktive].
7. EBA sastavlja nacrte regulatornih tehničkih standarda u kojima navodi okvir za suradnju i razmjenu informacija između nadležnih tijela matične države članice i države članice domaćina u skladu sa stanicama 2., 3. i 4. ovog članka i člankom 22. U nacrtima regulatornih tehničkih standarda utvrđuje se metoda, sredstva i pojedinosti suradnje u nadzoru institucija platnog prometa koje posluju prekogranično i posebno u pogledu područja primjene i obrada informacija koje treba razmijeniti, kako bi se osigurao dosljedan i učinkovit nadzor institucija platnog prometa koje izvršavaju prekogranično pružanje usluga platnog prometa.
EBA te nacrte regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do (*umetni datum*) [...] u roku od dvije godine od stupanja na snagu ove Direktive].
8. Komisiji se dodjeljuju ovlasti za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz stavaka 6. i 7. u skladu s postupkom utvrđenim člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

ODJELJAK 4 OSLOBOĐENJE

Članak 27.

Uvjeti

1. Neovisno o članku 13., države članice mogu odustati ili dopustiti svojim nadležnim tijelima oslobođenje od primjene svih ili dijela postupaka i uvjeta navedenih u odjeljcima od 1. do 3., osim članka 21., 23., 24. i 25. te dopustiti upis fizičkih ili pravnih osoba u registar iz članka 13. kada:
 - (a) prosječni ukupni iznos platnih transakcija koje je dotična osoba obavila u posljednjih 12 mjeseci, uključujući sve zastupnike za koje je ona u potpunosti odgovorna, ne prelazi 1 milijuna EUR mjesечно. To se procjenjuje na temelju predviđenog ukupnog iznosa platnih transakcija u njezinu poslovnom planu, osim ako nadležna tijela ne zahtijevaju prilagodbu tog plana;
 - (b) niti jedna od fizičkih osoba odgovornih za upravljanje ili poslovanje nije osuđivana za kaznena djela povezana s pranjem novca ili financiranje terorizma ili druga finansijska kaznena djela.
2. Sve fizičke ili pravne osobe registrirane u skladu sa stavkom 1. obvezne su imati sjedište ili boravište u državi članici u kojoj stvarno obavljaju svoje poslovanje.
3. Osobe iz stavka 1. ovog članka tretiraju se kao institucije platnog prometa osim što se na njih ne primjenjuje članak 10. stavak 9. i članak 26.
4. Države članice mogu također propisati da fizičke ili pravne osobe registrirane u skladu sa stavkom 1. mogu obavljati samo određene aktivnosti iz članka 17.

5. Osobe iz stavka 1. ovog članka obavješćuju nadležna tijela o svim promjenama koje su relevantne za uvjete navedene u tom stavku. Države članice poduzimaju potrebne korake kako bi osigurale da ako dođe do prestanka ispunjavanja uvjeta iz stavaka 1., 2., i 4., dotične osobe zatraže odobrenje u roku od 30 dana u skladu s postupkom navedenim u članku 10.
6. Stavci od 1. do 5. ovog članka ne primjenjuju se u pogledu odredbi Direktive 2005/60/EZ ili nacionalnih odredbi o borbi protiv pranja novca.

*Članak 28.
Obavješćivanje i informacije*

Ako država članica iskoristi oslobođenje iz članka 27., o tome obavješćuje Komisiju do [umetni datum (zadnji dan prenošenja)] te obavješćuje Komisiju o svim naknadnim promjenama. Uz to, država članica obavješćuje Komisiju o broju fizičkih i pravnih osoba te ju jednom godišnje obavješćuje o ukupnom iznosu obavljenih platnih transakcija na dan 31. prosinca svake kalendarske godine, kako je navedeno u članku 27. stavku 1. točki (a).

POGLAVLJE 2.
Zajedničke odredbe

*Članak 29.
Pristup sustavima platnog prometa*

1. Države članice osiguravaju da prava pristupa pružatelja usluga platnog prometa koji su dobili odobrenje ili su registrirani budu objektivna, bez diskriminacije i razmjerne i da ona ne sprječavaju pristup u većoj mjeri nego što je to potrebno za zaštitu od specifičnih vrsta rizika kao što su rizik namire, operativni rizik i rizik poslovanja te za zaštitu finansijske i operativne stabilnosti sustava platnog prometa.

Platni sustavi na pružatelje usluga platnog prometa, korisnike usluga platnog prometa te druge sustave platnog prometa ne primjenjuju sljedeće zahtjeve:

 - (a) bilo kakva restriktivna pravila o učinkovitom sudjelovanju u drugim sustavima platnog prometa;
 - (b) bilo kakvo diskriminirajuće pravilo među pružateljima platnog prometa koji imaju odobrenje za rad ili su registrirani povezano s pravima, obvezama i potraživanjima sudionika;
 - (c) bilo kakva ograničenja na temelju institucionalnog statusa.
2. Stavak 1. ne primjenjuje se na sljedeće:
 - (a) sustave platnog prometa određene na temelju Direktive 98/26/EZ;
 - (b) sustave platnog prometa koji se sastoje isključivo od pružatelja usluga platnog prometa koji pripadaju grupi subjekata povezanih kapitalom, pri čemu jedan od povezanih subjekata ima kontrolu nad ostalim povezanim subjektima.

Za potrebe točke (a) prvog podstavka ovog stavka, države članice osiguravaju da kada određeni sustav platnog prometa omogućuje pružatelju usluge platnog prometa slanje naloga za plaćanje kroz sustav putem izravnog sudionika, taj se neizravni pristup uslugama sustava, po potrebi, pruža i drugim ovlaštenim ili registriranim pružateljima usluga platnog prometa u skladu sa stavkom 1.

Članak 30.

Zabrana pružanja usluga platnog prometa osobama koje nisu pružatelji usluga platnog prometa i dužnost obavješćivanja

1. Države članice zabranjuju pružanje usluga platnog prometa fizičkim ili pravnim osobama koje nisu pružatelji usluga platnog prometa niti su izričito isključene iz područja primjene ove Direktive.
2. Države članice zahtijevaju da prije preuzimanja aktivnosti iz članka 3. stavka (k) za koje obujam platnih transakcija izračunat u skladu s člankom 27. stavkom 1. točkom (a) prelazi njegov prag, pružatelji usluga prijavljuju svoju namjeru nadležnim tijelima i podnose zahtjev za priznavanje statusa ograničene mreže.

U roku od jednog mjeseca od datuma primitka zahtjeva za priznavanje, nadležno tijelo donosi motiviranu odluku na temelju kriterija iz članka 3. stavka (k) da prizna ili ne prizna aktivnost kao ograničenu mrežu i shodno tome obavijesti pružatelja usluga. Sažetak odluke objavljuje se u javnim registrima iz članka 13.

Nadležna tijela obavješćuju Komisiju o svim odlukama koje su donesene u skladu s drugim podstavkom.

GLAVA III.

TRANSPARENTNOST UVJETA I ZAHTJEVI OBAVJEŠĆIVANJA ZA USLUGE PLATNOG PROMETA

POGLAVLJE 1.

Opća pravila

Članak 31. Područje primjene

1. Ova se glava primjenjuje na pojedinačne platne transakcije, okvirne ugovore i platne transakcije koje su njima obuhvaćene. Stranke se mogu dogovoriti da se ona neće primjenjivati u cijelosti ili djelomično ako korisnik usluge platnog prometa nije potrošač.
2. Države članice mogu propisati da se odredbe ove glave primjenjuju na mikropoduzeća kao i na potrošače.
3. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje Direktiva 2008/48/EZ ili drugo odgovarajuće pravo Unije ili nacionalne mjere povezane s uvjetima za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni ovom Direktivom koja je u skladu s pravom Unije.

Članak 32. Druge odredbe zakonodavstva Unije

Odredbe ove glave ne dovode u pitanje zakonodavstvo Unije koje sadržava dodatne zahtjeve o prethodnom obavješćivanju.

Međutim, kada se primjenjuje i Direktiva 2002/65/EZ, zahtjevi obavješćivanja iz članka 3. stavka 1. te Direktive, osim točaka 2. od (c) do (g), 3. (a), (d) i (e) i 4. (b) tog stavka zamjenjuju se člancima 37., 38., 44. i 45. ove Direktive.

Članak 33. Naknade za obavijesti

1. Pružatelj usluga platnog prometa korisniku usluga platnog prometa ne naplaćuje naknadu za pružanje obavijesti u skladu s ovom glavom.
2. Pružatelj usluga platnog prometa i korisnik usluga platnog prometa mogu ugovoriti naknade za dodatne ili češće obavijesti ili slanje obavijesti putem sredstava komunikacije koja nisu navedena u okvirnom ugovoru, a koje se dostavljaju na zahtjev korisnika usluge platnog prometa.
3. U slučajevima kad pružatelj usluga platnog prometa može zaračunati naknadu za obavijesti u skladu sa stavkom 2., one su primjerene te u skladu sa stvarnim troškovima koje je imao pružatelj usluga platnog prometa.

Članak 34. Teret dokaza za zahtjeve obavješćivanja

Države članice mogu odrediti da pružatelj usluge platnog prometa ima obvezu podnošenja dokaza kako

bi dokazao da poštuje zahtjeve obavješćivanja iz ove glave.

Članak 35.

Odstupanje od zahtjeva obavješćivanja za platne instrumente male vrijednosti i električni novac

1. U slučaju instrumenata platnog prometa koji se u skladu s okvirnim ugovorom odnose samo na platne transakcije koje ne prelaze 30 EUR ili koji imaju ograničenje potrošnje od 150 EUR ili pohranjuju sredstva koja ni u kojem trenutku ne prelaze 150 EUR:
 - (a) odstupajući od članaka 44., 45. i 49., pružatelj usluga platnog prometa osigurava platitelju samo informacije o glavnim obilježjima usluga platnog prometa, uključujući i način na koji je moguće koristiti platne instrumente, o odgovornostima i naknadama te druge informacije važne za donošenje odluke na temelju obaviještenosti kao i podatke o tome gdje su jednostavno dostupne ostale informacije i uvjeti iz članka 45.;
 - (b) odstupajući od članka 47. moguće je ugovoriti da pružatelj usluga platnog prometa ne predlaže promjene uvjeta okvirnog sporazuma kako je određeno u članku 44. stavku 1.;
 - (c) odstupajući od članaka 50. i 51. moguće je ugovoriti da nakon izvršenja platnih transakcija:
 - i. pružatelj usluga platnog prometa pruži ili učini dostupnima samo referencu koja korisniku usluge platnog prometa omogućuje identifikaciju platne transakcije, iznos platne transakcije, sve naknade i/ili u slučaju nekoliko platnih transakcija koje su iste vrste upućenih istom primatelja uplate, podatke o njihovom ukupnom iznosu i naknadama za navedene platne transakcije;
 - ii. da se od pružatelja usluga platnog prometa ne zahtijeva pružanje ili stavljanje na raspolaganje podataka iz točke i. ako se platni instrument koristi anonimno ili ako pružatelj usluga platnog prometa tehnički nije u mogućnosti pružiti te podatke. Međutim, pružatelj usluga platnog prometa omogućuje platitelju mogućnost provjere iznosa pohranjenih sredstava.
2. Za nacionalne platne transakcije države članice ili njihova nadležna tijela mogu umanjiti ili udvostručiti iznose iz stavka 1. Za pretplaćene platne instrumente države članice mogu povećati navedene iznose do 500 EUR.

POGLAVLJE 2.

Pojedinačne platne transakcije

Članak 36.

Područje primjene

1. Ovo poglavljje primjenjuje se na pojedinačne platne transakcije koje nisu obuhvaćene okvirnim sporazumom.
2. Ako se nalog za plaćanje za pojedinačnu platnu transakciju šalje platnim instrumentom obuhvaćenim okvirnim ugovorom, pružatelj usluga platnog prometa nije obvezan pružiti ili staviti na raspolaganje na lako dostupan način informacije koje su već pružene korisniku usluga platnog prometa na temelju okvirnog ugovora s drugim pružateljem usluga platnog prometa ili koji će mu biti pruženi u skladu s tim okvirnim ugovorom.

Članak 37.
Prethodne opće informacije

1. Države članice zahtijevaju da pružatelj usluga platnog prometa korisniku usluga platnog prometa stavi na raspolaganje informacije i uvjete iz članka 38. na lako dostupan način prije nego što se korisnik usluga platnog prometa obveže bilo kakvim ugovorom ili ponudom za pojedinačnu uslugu platnog prometa. Na zahtjev korisnika usluge platnog prometa, pružatelj usluga platnog prometa mu pruža informacije i uvjete na papiru ili drugom trajnom mediju. Informacije i uvjeti navode se na lako razumljiv način te u jasnom i razumljivom obliku, na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi usluga platnog prometa ili na drugom jeziku koji su dogovorile stranke.
2. Ako je ugovor o pojedinačnoj usluzi platnog prometa na zahtjev korisnika usluge platnog prometa zaključen korištenjem sredstva za komunikaciju na daljinu koje pružatelju usluga platnog prometa ne omogućuje poštovanje stavka 1., pružatelj usluga platnog prometa ispunjava svoje obveze u skladu s tim stavkom odmah nakon obavljanja platne transakcije.
3. Obveze iz stavka 1. ovog članka mogu se ispuniti i dostavljanjem kopije nacrta ugovora o pojedinačnoj usluzi platnog prometa ili nacrta naloga za plaćanje uključujući informacije i uvjete navedene u članku 38.

Članak 38.
Informacije i uvjeti

1. Države članice osiguravaju da korisniku usluga platnog prometa budu pružene sljedeće informacije i uvjeti:
 - (a) specifikaciju informacija ili jedinstvene identifikacijske oznake koju mora navesti korisnik usluga platnog prometa kako bi se platni nalog mogao pravilno započeti ili izvršiti;
 - (b) najdulji rok u kojem će se usluga platnog prometa obaviti;
 - (c) sve naknade koje korisnik usluga platnog prometa treba platiti pružatelju usluga platnog prometa i, prema potrebi, raščlambu iznosa tih naknada;
 - (d) prema potrebi, stvarni ili referentni tečaj koji se primjenjuje za platnu transakciju.
2. Države članice osiguravaju da za usluge započinjanja platnog prometa, treća strana pružatelj usluga platnog prometa osigurava platitelju informacije o ponuđenoj usluzi i kontaktne informacije trećoj strani pružatelju usluga platnog prometa.
3. Prema potrebi, sve druge relevantne informacije i uvjeti iz članka 42. stavljuju se na raspolaganje korisniku usluga platnog prometa na lako dostupan način.

Članak 39.
Informacije za platitelja i primatelja uplate u slučaju usluge započinjanja platnog prometa

Ako treći pružatelj usluga platnog prometa na zahtjev platitelja započne nalog za plaćanje, tada odmah nakon započinjanja naloga dostavlja ili čini dostupnim platitelju i, po potrebi primatelju uplate, sljedeće podatke:

- (a) potvrdu uspješnog započinjanja naloga za plaćanje s pružateljem usluga platnog prometa koji vodi račun platitelja;

- (b) referencu koja primatelju uplate omogućuje identifikaciju platne transakcije i, prema potrebi, platitelja te svih informacija koje su prenesene platnom transakcijom;
- (c) iznos platne transakcije;
- (d) prema potrebi, iznos bilo kakvih naknada za platnu transakciju i, po potrebi, njihovu specifikaciju.

Članak 40.

Informacije za pružatelja usluga platnog prometa koji vodi račun platitelja u slučaju usluge započinjanja platnog prometa

Ako je nalog za plaćanje započeo vlastiti sustav trećeg pružatelja usluga platnog prometa, tada u slučaju prijevare ili spora platitelju i pružatelju usluga platnog prometa koji vodi račun stavlja na raspolaganje referencu transakcija i informaciju o odobrenju.

Članak 41.

Informacije za platitelja nakon zaprimanja naloga za plaćanje

Odmah po primitku naloga za plaćanje, pružatelj usluga platnog prometa platitelja pruža platitelju ili mu čini dostupnim sljedeće podatke, na isti način kao što je navedeno u članku 37. stavku 1.:

- (a) referencu koja platitelju omogućuje identificiranje platne transakcije te, prema potrebi, podatke povezane s primateljem uplate;
- (b) iznos platne transakcije i valutu koja je upotrijebljena u platnom nalogu;
- (c) iznos svih naknada za platnu transakciju koju mora platiti platitelj i, prema potrebi, raščlambu iznosa tih naknada;
- (d) prema potrebi, tečaj koji je pružatelj usluga platnog prometa platitelja upotrebljavao u platnoj transakciji ili referencu za taj tečaj, ako se on razlikuje od tečaja određenog člankom 38. stavkom 1. točkom (d) te iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute;
- (e) datum primitka naloga za plaćanje.

Članak 42.

Informacije za primatelja uplate po izvršenju

Odmah po obavljanju platne transakcije, pružatelj usluge platnog prometa primatelja usluge pruža ili primatelju uplate čini dostupnim sljedeće podatke, na način određen člankom 37. stavkom 1.:

- (a) referencu kojom se primatelju uplate omogućuje identificiranje platne transakcije i, prema potrebi, platitelja te sve informacije proslijedene s platnom transakcijom;
- (b) iznos platne transakcije i valutu u kojoj su sredstva stavljeni na raspolaganje primatelju uplate;
- (c) iznos svih naknada za platnu transakciju koju mora platiti primatelj uplate te, prema potrebi, raščlambu iznosa tih naknada;
- (d) prema potrebi, tečaj koji je pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate upotrebljavao u platnoj transakciji te iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute;
- (e) datum valute knjiženja u korist računa;

POGLAVLJE 3.

Okvirni ugovori

Članak 43. Područje primjene

Ovo poglavlje primjenjuje se na platne transakcije iz okvirnih ugovora.

Članak 44. Prethodne opće informacije

1. Države članice zahtijevaju da pružatelj usluga platnog prometa korisniku usluga platnog prometa pruži informacije i uvjete iz članka 45. na papiru ili drugom trajnom mediju pravodobno prije nego što se korisnik usluge platnog prometa obveže bilo kakvim okvirnim ugovorom ili ponudom. Informacije i uvjeti navode se na lako razumljiv način te u jasnom i razumljivom obliku, na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi usluga platnog prometa ili na drugom jeziku koji su dogovorile stranke.
2. Ako je okvirni ugovor na zahtjev korisnika usluge platnog prometa zaključen uporabom sredstva za komunikaciju na daljinu kojim se pružatelju usluga platnog prometa ne omogućuje poštovanje stavka 1., pružatelj usluga platnog prometa ispunjava svoje obveze u skladu s tim stavkom odmah nakon zaključivanja okvirnog ugovora.
3. Obveze iz stavka 1. mogu se ispuniti i dostavljanjem kopije nacrta okvirnog ugovora uključujući informacije i uvjete navedene u članku 45.

Članak 45. Informacije i uvjeti

Države članice osiguravaju da korisniku usluga platnog prometa budu pružene sljedeće informacije i uvjeti:

1. o pružatelju usluga platnog prometa:
 - (a) ime pružatelja usluga platnog prometa, točnu adresu njegova sjedišta i, prema potrebi, točnu adresu njegova zastupnika ili podružnice osnovane u državi članici gdje se nudi usluga platnog prometa te sve druge adrese, uključujući i adresu električne pošte, važne za komunikaciju s pružateljem usluga platnog prometa;
 - (b) podaci o nadležnim nadzornim tijelima te registru iz članka 13. ili bilo kojem drugom relevantnom javnom registru odobrenja za rad pružatelja usluga platnog prometa te registracijski broj ili ekvivalentnu identifikacijsku oznaku u tom registru;
2. o uporabi usluga platnog prometa:
 - (a) opis glavnih značajki usluga platnog prometa koje se pružaju;
 - (b) specifikaciju informacija ili jedinstvene identifikacijske oznake koju mora navesti korisnik usluga platnog prometa kako bi se platni nalog mogao pravilno započeti ili izvršiti;
 - (c) oblik i postupak za davanje suglasnosti za započinjanje ili izvršenje platne transakcije te povlačenje te suglasnosti u skladu s člancima 57. i 71.;

- (d) trenutak primitka platnog naloga, kako je navedeno u članku 69. i moguće vremensko ograničenje koje odredi pružatelj usluga platnog prometa;
 - (e) najdulji rok za izvršenje usluga platnog prometa;
 - (f) postoji li mogućnost dogovora o ograničenjima potrošnje za uporabu platnog instrumenta u skladu s člankom 60. stavkom 1.;
3. o naknadama, kamatnoj stopi i tečaju:
- (a) sve naknade koje korisnik usluga platnog prometa treba platiti pružatelju usluga platnog prometa i, prema potrebi, raščlambu iznosa tih naknada;
 - (b) prema potrebi, kamatne stope i tečaj koji se primjenjuju ili, ako se koriste referentne kamatne stope i tečaj, metodu izračuna stvarne kamate kao i relevantan datum te indeks ili osnovu za utvrđivanje tih referentnih kamatnih stopa ili tečaja;
 - (c) prema dogovoru, o izravnoj primjeni promjena referentne kamatne stope ili tečaja te zahtjeva obavješćivanja o promjenama u skladu s člankom 47. stavkom 2.;
4. o komunikacijskim mjerama:
- (a) prema potrebi, sredstvo komunikacije, uključujući tehničke zahtjeve povezane s opremom i softverom korisnika usluga platnog prometa, ugovoreno između stranaka za prijenos informacija ili obavijesti u skladu s ovom Direktivom.
 - (b) način i dinamiku kojom se pružaju ili stavlju na raspolaganje informacije iz ove Direktive;
 - (c) jezik ili jezike, na kojem se zaključuje okvirni ugovor i obavlja komunikacija tijekom ugovornog odnosa;
 - (d) pravo korisnika usluga platnog prometa na primanje ugovornih odredaba okvirnog ugovora te informacija i uvjeta u skladu s člankom 46.;
5. o zaštiti i korektivnim mjerama:
- (a) prema potrebi, opis koraka koje korisnik usluga platnog prometa treba poduzeti kako bi zaštitio platni instrument i način obavješćivanja pružatelja usluga platnog prometa u svrhe članka 61. stavka 1. točke (b); i sigurnosnog postupka kojeg pružatelj usluge platnog prometa upotrebljava za obavješćivanje stranke u slučaju sumnje na prijevaru ili stvarne prijevare ili prijetnji sigurnosti;
 - (b) prema dogovoru, uvjete pod kojima pružatelj usluga platnog prometa zadržava pravo blokiranja platnih instrumenta u skladu s člankom 60.;
 - (c) odgovornost platitelja u skladu s člankom 66., uključujući informacije o relevantnom iznosu;
 - (d) kako i u kojem roku korisnik usluga platnog prometa mora obavijestiti pružatelja usluga platnog prometa o svim neovlaštenim i nepravilno izvršenim platnim transakcijama u skladu s člankom 63. te odgovornosti pružatelja usluga platnog prometa za neovlaštene platne transakcije u skladu s člankom 65.;
 - (e) odgovornost pružatelja usluge platnog prometa za obavljanje platnih transakcija u skladu s člankom 80.;
 - (f) uvjete za povrat u skladu s člancima 67. i 68.;

6. o promjenama i raskidu okvirnog ugovora:
 - (a) ako je dogovoren, informacije o tome da će se smatrati da je korisnik usluga platnog prometa prihvatio promjene uvjeta u skladu s člankom 47. ako ne obavijesti pružatelja usluga platnog prometa da ne prihvaca promjene prije datuma njihova predloženog datuma stupanja na snagu;
 - (b) trajanje ugovora;
 - (c) pravo korisnika usluga platnog prometa da raskine okvirni ugovor i sve ugovore koji se odnose na prekid u skladu s člankom 47. stavkom 1. i člankom 48.;
7. o rješavanju sporova:
 - (a) sve ugovorne klauzule o pravu koje se primjenjuje na okvirni ugovor i/ili nadležnim sudovima;
 - (b) izvansudskim žalbenim postupcima i postupcima izvansudskog rješavanja sporova, koji su na raspolaganju korisniku usluga platnog prometa u skladu s člancima od 88. do 91.

Članak 46.

Dostupnost informacija i uvjete okvirnog ugovora

Korisnik usluga platnog prometa u svakom trenutku ugovornog odnosa ima pravo zatražiti uvjete okvirnog ugovora kao i informacije i uvjete navedene u članku 45. na papiru ili drugom trajnom mediju.

Članak 47.

Promjene uvjeta okvirnog ugovora

1. Sve promjene okvirnog ugovora kao i informacija i uvjeta određenih člankom 45. pružatelj usluga platnog prometa predlaže na način kako je predviđeno člankom 44. stavkom 1. najkasnije dva mjeseca prije predloženog dana primjene.

Prema potrebi u skladu s člankom 45. stavkom 6. točkom (a) pružatelj usluga platnog prometa obavještava korisnika usluga platnog prometa da se smatra da je prihvatio promjene ako ne obavijesti pružatelja usluga platnog prometa da ih ne prihvaca prije predloženog datuma njihova stupanja na snagu. U tom slučaju, pružatelj usluga platnog prometa navodi i da korisnik usluga platnog prometa ima pravo raskinuti okvirni ugovor odmah i bez naknade prije datuma predložene primjene promjena.

2. Promjene kamatnih stopa i tečaja mogu se primijeniti bez obavijesti, ako je tako dogovoren u okvirnom ugovoru te ako se promjene temelje na referentnoj kamatnoj stopi ili tečaju dogovorenom u skladu s člankom 45. stavkom 3. točkama (b) i (c). Korisnik usluge platnog prometa obaviješten je o svim promjenama kamatnih stopa što je prije moguće na isti način kako je navedeno u članku 44. stavku 1., osim ako su stranke ugovorile određenu dinamiku ili način pružanja ili stavljanja informacija na raspolaganje. Međutim, promjene kamatnih stopa ili tečaja koje su povoljnije za korisnike usluga platnog prometa mogu se primijeniti bez obavijesti.
3. Promjene kamatnih stopa i tečaja koje se koriste u platnim transakcijama primjenjuju se i izračunavaju na neutralan način koji ne diskriminira korisnike usluga platnog prometa.

Članak 48.

Raskid

4. Korisnik usluga platnog prometa može u svakom trenutku raskinuti okvirni ugovor, osim ako su stranke ugovorele otkazni rok. Taj rok ne smije biti duži od mjesec dana.
5. Nakon isteka razdoblja od 12 mjeseci raskid okvirnog ugovora koji je sklopljen na određeno razdoblje duže od 12 mjeseci ili na neodređeni rok za korisnika usluge platnog prometa je besplatan. U svim drugim slučajevima naknade koje se obračunavaju za raskid primjerene su i razmjerne stvarnim troškovima.
6. Ako je tako dogovorenokvirnim ugovorom, pružatelj usluga platnog prometa može raskinuti okvirni ugovor sklopljen na neodređeni rok uz dvomjesečni otkazni rok na isti način kao što je navedeno u članku 44. stavku 1.
7. Korisnik usluga platnog prometa plaća naknade za usluge platnog prometa koje se obračunavaju na redovitoj osnovi samo u razmernom dijelu do raskida ugovora. Ako se te naknade plaćaju unaprijed, on ima pravo na povrat razmernog iznosa.
8. Odredbe ovog članka ne dovode u pitanje zakone i propise država članica koji uređuju prava stranaka da okvirni ugovor proglose neizvršivim i ništavim.
9. Države članice mogu korisnicima usluga platnog prometa pružiti pogodnije odredbe.

Članak 49.

Informacije prije izvršenja pojedine platne transakcije

U slučaju pojedine platne transakcije iz okvirnog ugovora koju je započeo platitelj, pružatelj usluga platnog prometa na zahtjev platitelja za tu određenu platnu transakciju pruža informacije o najdužem roku izvršenja i naknadama koje plaća platitelj te prema potrebi, raščlambu tih iznosa naknada.

Članak 50.

Informacije za platitelja o pojedinim platnim transakcijama

1. Nakon što se račun platitelja tereti za iznos pojedine platne transakcije ili kad platitelj ne koristi račun za obavljanje platnog prometa, nakon primitka naloga za plaćanje, pružatelj usluga platnog prometa bez odgode i na isti način kao što je navedeno u članku 44. stavku 1. pruža platitelju sljedeće informacije:
 - (a) referencu kojom se platitelju omogućuje identifikacija svih platnih transakcija i, prema potrebi, informacija povezanih s primateljem uplate;
 - (b) iznos platne transakcije i valutu u kojoj izvršeno terećenje računa za obavljanje platnog prometa platitelja ili u valuti koja je korištena za nalog za plaćanje;
 - (c) iznos svih naknada za platnu transakciju i, prema potrebi, raščlambu tih naknada, ili kamate koju plaća platitelj;
 - (d) prema potrebi, tečaj koji je pružatelj usluga platnog prometa platitelja koristio u transakciji te iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute;
 - (e) datum valute terećenja računa ili datum primitka naloga za plaćanje.
2. Okvirni ugovor može sadržavati uvjet prema kojem se informacije iz stavka 1. pružaju ili stavlju na raspolaganje periodično barem jednom mjesечно i na dogovoren način kojim se platitelju omogućuje pohrana i reprodukcija nepromijenjenih informacija.

3. Međutim, države članice mogu od pružatelja usluga platnog prometa zahtijevati da jednom mjesечно bez naknade pružaju informacije na papiru.

Članak 51.

Informacije za primatelja uplate o pojedinim platnim transakcijama

1. Nakon obavljanja pojedine platne transakcije, pružatelj usluge platnog prometa primatelja uplate bez odgode i na isti način kao što je navedeno u članku 44. stavku 1. pruža primatelju uplate sljedeće informacije:
 - (a) referencu kojom se primatelju uplate omogućuje identifikacija platne transakcije i, prema potrebi, platitelja te svih informacija koje su prenesene platnom transakcijom;
 - (b) iznos platne transakcije i valutu u kojoj je izvršena uplata u korist računa primatelja uplate;
 - (c) iznos svih naknada za platnu transakciju i, prema potrebi, raščlambu tih naknada ili kamate koje plaća primatelj uplate;
 - (d) prema potrebi, tečaj koji je pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate upotrebljavao u platnoj transakciji te iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute;
 - (e) datum valute knjiženja u korist računa;
2. Okvirni ugovor može sadržavati uvjet prema kojem se informacije iz stavka 1. pružaju ili stavlju na raspolaganje periodično barem jednom mjesечно i na dogovoren način kojim se primatelju uplate omogućuje pohrana i reprodukcija nepromijenjenih informacija.
3. Međutim, države članice mogu od pružatelja usluga platnog prometa zahtijevati da jednom mjesечно bez naknade pružaju informacije na papiru.

POGLAVLJE 4.

Zajedničke odredbe

Članak 52.

Valute i preračunavanje valuta

1. Platni promet se obavlja u valuti koja je dogovorena između dvije stranke.
2. Ako je prije započinjanja platne transakcije ponuđena usluga preračunavanja valuta i ako je to preračunavanje ponuđeno na prodajnom mjestu ili ako ga nudi primatelj uplate, stranka koja nudi preračunavanje valute platitelju obavještava ga o svim naknadama te tečaju koji se upotrebljava za preračunavanje platne transakcije.

Platitelj pristaje na uslugu preračunavanja valute na temelju navedenog.

Članak 53.

Informacije o dodatnim naknadama i popustima

1. Ako primatelj uplate zahtijeva plaćanje naknade za uporabu određenog platnog instrumenta, o tome obavješćuje platitelja prije započinjanja platne transakcije.

-
2. Ako pružatelj usluga platnog prometa ili treća stranka zahtijeva plaćanje naknade za uporabu određenog platnog instrumenta, o tome obavješćuje korisnika usluge platnog prometa prije započinjanja platne transakcije.

GLAVA IV.

PRAVA I OBVEZE VEZANE UZ PRUŽANJE I KORIŠTENJE USLUGA PLATNOG PROMETA

POGLAVLJE 1.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 54. Područje primjene

1. Ako korisnik usluga platnog prometa nije potrošač, korisnik usluga platnog prometa i pružatelj usluga platnog prometa mogu dogovoriti da se članak 55. stavak 1., članak 57. stavak 3. i članci 64., 66., 67., 68., 71. i 80. ne primjenjuju u cijelosti ili djelomično. Korisnik usluga platnog prometa i pružatelj usluga platnog prometa mogu dogovoriti i rokove različite od onih navedenih u članku 63.
2. Države članice mogu odrediti da se članak 91. ne primjenjuje u slučajevima kad korisnik usluge platnog prometa nije potrošač.
3. Države članice mogu odrediti da se odredbe ove glave primjenjuju na mikro-poduzeća na jednak način kao na potrošače.
4. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje Direktiva 2008/48/EZ ili drugo mjerodavno pravo Unije ili nacionalno zakonodavstvo u pogledu uvjeta za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni ovom Direktivom u skladu s pravom Unije.

Članak 55. Naknade koje se primjenjuju

1. Pružatelj usluga platnog prometa ne smije korisniku usluga platnog prometa zaračunavati naknade za ispunjavanje svojih obveza obavlješćivanja, korektivnih ili preventivnih mjera u skladu s ovom glavom, osim ako je drukčije navedeno u članku 70. stavku 1., članku 71. stavku 5. i članku 79. stavku 2. Navedene naknade dogovaraju se između korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa te su primjerene i u skladu sa stvarnim troškovima koje je imao pružatelj usluga platnog prometa.
2. Ako platna transakcija ne uključuje preračunavanje valute, države članice zahtijevaju da primatelj uplate plati naknade koje zaračuna njegov pružatelj usluga platnog prometa, a da platitelj plati naknade koje je zaračunao njegov pružatelj usluga.
3. Pružatelj usluga platnog prometa ne sprječava primatelja uplate da od platitelja zatraži naknadu, ponudi mu popust ili ga na neki drugi način usmjerava na korištenje određenog platnog instrumenta. Međutim, bilo koje naknade koje se primjenjuju ne smiju prijeći troškove koje primatelj uplate snosi za korištenje određenog platnog instrumenta.
4. Međutim, države članice osiguravaju da primatelj uplate ne traži naknade za korištenje platnih instrumenata za koje su predviđene međubankovne naknade u skladu s Uredbom (EU) br. [XX/XX/XX/] [OP unijeti broj Uredbe kada bude donesena]

Članak 56.

Odstupanja za platne instrumente male vrijednosti i električni novac

1. U slučaju platnih instrumenata koji se sukladno okvirnom ugovoru odnose samo na pojedinačne platne transakcije koje ne prelaze iznos od 30 EUR ili koje imaju ograničenje potrošnje od 150 EUR ili pohranjena sredstva koja ni u kojem trenutku ne prelaze iznos od 150 EUR, pružatelji usluga platnog prometa mogu se sa svojim korisnicima usluga platnog prometa dogovoriti da:
 - (a) se članak 61. stavak 1. točka (b) i članak 62. stavak 1. točke (c) i (d) te članak 66. stavak 2. ne primjenjuju ako platni instrument ne može biti blokiran ili njegova daljnja uporaba spriječena;
 - (b) se članci 64., 65. te članak 66. stavci 1. i 2. ne primjenjuju ako se platni instrument upotrebljava anonimno ili pružatelj usluge platnog prometa iz drugih razloga koji proizlaze iz platnih instrumenta nije u mogućnosti dokazati da je platna transakcija odobrena;
 - (c) odstupajući od članka 70. stavka 1. pružatelj usluge platnog prometa nije obvezan obavijestiti korisnika usluge platnog prometa o odbijanju naloga za plaćanje ako je neizvršenje vidljivo iz konteksta;
 - (d) odstupajući od članka 71., platitelj ne može povući nalog za plaćanje nakon slanja ili nakon što je dao suglasnost da se platna transakcija izvrši primatelju uplate;
 - (e) odstupajući od članaka 74. i 75., primjenjuju se drugi rokovi izvršenja.
2. Za nacionalne platne transakcije države članice ili njihova nadležna tijela mogu umanjiti ili udvostručiti iznose iz stavka 1. Za pretplaćene platne instrumente mogu ih povisiti do 500 EUR.
3. Članci 65. i 66. ove Direktive primjenjuju se također na električni novac u smislu članka 2. stavka 2. Direktive 2009/110/EZ osim ako pružatelj usluge platnog prometa platitelja nema mogućnost zamrzavanja računa za obavljanje platnog prometa ili blokiranja platnog instrumenta. Države članice mogu ograničiti to odstupanje na račune za obavljanje platnog prometa ili platne instrumente određene vrijednosti.

POGLAVLJE 2.

Odobravanje platnih transakcija

Članak 57.

Suglasnost i povlačenje suglasnosti

1. Države članice osiguravaju da se platna transakcija smatra odobrenom samo ako je platitelj dao pristanak za izvršenje platne transakcije. Platitelj može odobriti platnu transakciju prije izvršenja platne transakcije ili, ako je tako dogovoren između platitelja i pružatelja usluge platnog prometa, nakon obavljanja platne transakcije.
2. Suglasnost za obavljanje platne transakcije ili niza platnih transakcija daje se u obliku koji je dogovoren između platitelja i pružatelja usluge platnog prometa. Suglasnost se može dati i izravno ili neizravno putem primatelja uplate. Smatra se i da je dana suglasnost za obavljanje platne transakcije ako platitelj trećem pružatelju usluge platnog prometa odobri započinjanje platne transakcije s pružateljem usluga platnog prometa koji vodi račun.

U nedostatku suglasnosti smatra se da platna transakcija nije odobrena.

3. Platitelj može povući suglasnost u svakom trenutku, ali samo do trenutka neopozivosti iz članka 71. Suglasnost za obavljanje niza platnih transakcija također može biti povučena te za posljedicu ima da se svaka naknadna platna transakcija smatra neodobrenom.
4. Postupak za davanje suglasnosti dogovaraju platitelj i mjerodavni pružatelj(i) usluga platnog prometa.

Članak 58.

Pristup informacijama i korištenje informacija o računima za obavljanje platnog prometa od strane trećeg pružatelja usluga platnog prometa

1. Države članice osiguravaju pravo platitelja na angažiranje trećeg pružatelja usluga platnog prometa kako bi koristio usluge platnog prometa kojima se omogućuje pristup računima za obavljanje platnog prometa iz točke 7. Priloga I.
2. Ako je platitelj trećem pružatelju usluga platnog prometa odobrio pružanje usluga platnog prometa, on u skladu sa stavkom 1. ima sljedeće obveze:
 - (a) osigurati da osobna sigurnosna obilježja korisnika usluge platnog prometa nisu dostupna drugim osobama;
 - (b) nedvosmisleno se autenticirati pružatelju/pružateljima usluga platnog prometa vlasnika računa koji vodi/vode račun.
 - (c) ne smije pohranjivati osjetljive podatke o plaćanjima ili osobne sigurnosne podatke korisnika usluge platnog prometa.
3. Ako je u slučaju usluge započinjanja platnog prometa, pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun primio od platitelja nalog za plaćanje putem usluga trećeg pružatelja usluga platnog prometa, potonjem odmah obavješćuje o primitku naloga za plaćanje i daje informacije o raspoloživosti dovoljno sredstava za određenu platnu transakciju.
4. Pružatelji usluga platnog prometa koji vode račun obrađuju naloge za plaćanje dostavljene putem usluga trećeg pružatelja usluga platnog prometa bez bilo kakve diskriminacije u pogledu vremena i prioriteta, osim ako za to postoje objektivni razlozi, u odnosu na naloge za plaćanje koje je izravno dostavio sam platitelj.

Članak 59.

Pristup informacijama i korištenje informacija o računima za obavljanje platnog prometa od strane trećeg izdavatelja platnih instrumenata

1. Države članice osiguravaju da platitelj ima pravo koristiti usluge platnih kartica trećeg izdavatelja platnih instrumenata.
2. Ako je platitelj dao suglasnost trećem izdavatelju platnih instrumenata koji je platitelju osigurao platni instrument kako bi dobio informacije o raspoloživosti dovoljno sredstava za određenu platnu transakciju na određenom računu za obavljanje platnog prometa platitelja, pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun predmetnog računa za obavljanje platnog prometa daje te informacije trećem izdavatelju platnih instrumenata odmah po primitku platiteljevog naloga za plaćanje.
3. Pružatelji usluga platnog prometa koji vode račun obrađuju naloge za plaćanje dostavljene putem usluga trećeg izdavatelja platnih instrumenata bez bilo kakve diskriminacije u pogledu

vremena i prioriteta, osim ako za to postoje objektivni razlozi, u odnosu na naloge za plaćanje koje je izravno dostavio sam platitelj.

Članak 60.
Ograničenja uporabe platnog instrumenata

1. Kada se za davanje suglasnosti koristi određeni platni instrument, platitelj i njegov pružatelj usluga platnog prometa mogu se dogovoriti o ograničavanju potrošnje za platne transakcije izvršene preko tog platnog instrumenta.
2. Ako je tako dogovoren u okvirnom sporazumu, pružatelj usluga platnog prometa može zadržati pravo blokiranja platnog instrumenta iz objektivno utemeljenih razloga vezano uz sigurnost platnog instrumenta, postojanje sumnje da se radi o neodobrenoj uporabi platnog instrumenta ili uporabi s ciljem prijevare ili, u slučaju platnog instrumenta s kreditnom linijom, znatnim povećanjem rizika da platitelj neće moći izvršiti svoju obvezu plaćanja.
3. U navedenim slučajevima pružatelj usluga platnog prometa na dogovoren način obavješćuje platitelja o blokiranju platnog instrumenta te razlozima blokiranja najkasnije odmah nakon obavljanja blokade, osim ako bi posredovanje navedene informacije ugrozilo objektivno utemeljene sigurnosne razloge ili je zabranjeno drugim relevantnim zakonodavstvom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom.
4. Pružatelj usluga platnog prometa deblokira platni instrument ili ga zamjenjuje novim platnim instrumentom kad prestanu postojati razlozi za njegovo blokiranje.

Članak 61.
Obveze korisnika usluga platnog prometa u pogledu platnih instrumenata

1. Korisnik usluga platnog prometa koji ima pravo koristiti platni instrument obvezan je:
 - (a) koristiti platni instrument u skladu s objektivnim, nediskriminirajućim i razmjernim uvjetima kojima se uređuje izdavanje i korištenje platnih instrumenta;
 - (b) bez odgode obavijestiti pružatelja usluga platnog prometa, ili subjekt koji je on odredio, kad utvrdi gubitak, krađu ili zlouporabu platnog instrumenta ili njegovo neodobreno korištenje.
2. U smislu stavka 1. točke (a), korisnik usluga platnog prometa odmah po primitku platnog instrumenta poduzima razumne mjere da bi zaštitio svoja osobna sigurnosna obilježja. Obveze korisnika usluga platnog prometa ne sprječavaju uporabu bilo kojeg platnog instrumenta i usluga odobrenih u skladu s ovom Direktivom.

Članak 62.
Obveze pružatelja usluga platnog prometa u pogledu platnih instrumenata

1. Pružatelj usluga platnog prometa koji izdaje platne instrumente obvezan je:
 - (a) osigurati da osobna sigurnosna obilježja platnog instrumenta ne budu dostupna drugim strankama osim korisniku usluga platnog prometa koji ima pravo koristiti taj platni instrument, ne dovodeći u pitanje obveze korisnika usluga platnog prometa iz članka 61.;
 - (b) ne dostavljati korisniku usluga platnog prometa platni instrument koji on nije zatražio osim u slučajevima kad se radi o zamjeni postojećeg platnog instrumenta novim;

- (c) osigurati da su u svakom trenutku korisniku usluge platnog prometa dostupna prikladna sredstva za obavljanje obavješćivanja u skladu s člankom 61. stavkom 1. točkom (b) ili traženje deblokiranja u skladu s člankom 60. stavkom 4.; pružatelj usluga platnog prometa dužan je korisniku platnog prometa na zahtjev osigurati sredstva kojima u razdoblju do 18 mjeseci nakon obavješćivanja može dokazati da je posao navedenu obavijest;
 - (d) dati mogućnost platitelju da pošalje obavijest u skladu s člankom 61. stavkom 1. točkom (b) besplatno i da zaračuna, ako uopće, samo troškove zamjene izravno pripisane platnom instrumentu;
 - (e) spriječiti korištenje platnog instrumenta nakon dostavljanja obavijesti u skladu s člankom 61. stavkom 1. točkom (b).
2. Pružatelj usluga platnog prometa snosi odgovornost za slanje platnog instrumenta platitelju te za slanje njegovih osobnih sigurnosnih obilježja.

Članak 63.

Obavijest o neodobrenoj ili nepravilno izvršenoj platnoj transakciji

- 1. Pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun osigurava korisniku usluga platnog prometa ispravak samo ako ga ovaj bez odgađanja obavijesti čim postane svjestan neodobrenih ili nepravilno izvršenih platnih transakcija koje predstavljaju temelj za potraživanje, uključujući i potraživanje u skladu s člankom 80., najkasnije 13 mjeseci nakon datuma terećenja, osim u slučajevima kad mu, prema potrebi, pružatelj usluga platnog prometa nije pružio ili stavio na raspolaganje informacije o toj platnoj transakciji u skladu s glavom III.
- 2. Ako je uključen treći pružatelj usluga platnog prometa, pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun osigurava korisniku usluga platnog prometa i ispravak u skladu sa stavkom 1. ovog članka ne dovodeći u pitanje članak 65. stavak 2. i članak 80. stavak 1.

Članak 64.

Dokazi o autentikaciji i izvršenju platne transakcije

- 1. Države članice zahtijevaju da, u slučajevima kad korisnik usluge platnog prometa negira odobravanje izvršene platne transakcije ili tvrdi da transakcija nije pravilno izvršena, pružatelj usluge platnog prometa, te ako je uključen i prema potrebi treći pružatelj usluge platnog prometa, bude taj koji mora dokazati da je transakcija odobrena, pravilno zabilježena te uknjižena te da na nju nije utjecao tehnički kvar ili neki drugi nedostatak.

Ako je platna transakcija započeta putem trećeg pružatelja usluga platnog prometa, potonji je dužan dokazati da na platnu transakciju nije utjecao tehnički kvar ili drugi nedostaci povezani s uslugom platnog prometa koju pruža.
- 2. Ako korisnik usluge platnog prometa negira da je odobrio izvršenu platnu transakciju, uporaba platnog instrumenta koji je zabilježio pružatelj usluga platnog prometa, uključujući trećeg pružatelja usluga platnog prometa prema potrebi, sama po sebi nije nužno dostatan dokaz da je platitelj odobrio platnu transakciju niti da je platitelj djelovao s namjerom prijevare ili da je namjerno ili kao rezultat nemara propustio ispuniti jednu ili više obveza u skladu s člankom 61.

Članak 65.

Odgovornost pružatelja usluga platnog prometa za neodobrene platne transakcije

1. Ne dovodeći u pitanje članak 63., države članice osiguravaju da u slučaju neodobrene platne transakcije pružatelj usluga platnog prometa platitelja odmah nadoknadi platitelju iznos neodobrene platne transakcije te, prema potrebi, vrati stanje terećenog računa za obavljanje platnog prometa na stanje na kojem bi bio da nije izvršena neodobrena platna transakcija. Time se osigurava i da datum valute knjiženja u korist računa za obavljanje platnog prometa platitelja ne bude kasniji od datuma na koji se iznos tereti.
2. Ako je uključen treći pružatelj usluga platnog prometa, pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun nadoknađuje iznos neodobrene platne transakcije te, ako je to primjenjivo, vraća stanje terećenog računa za obavljanje platnog prometa na stanje na kojem bi bio da nije izvršena neodobrena platna transakcija. Može se primijeniti financijska naknada koju treći pružatelj usluga platnog prometa plaća pružatelju usluga platnog prometa koji vodi račun.
3. Dodatna financijska naknada može se odrediti u skladu s pravom primjenjivim na ugovor koji su sklopili platitelj i pružatelj usluga platnog prometa ili ugovor koji su sklopili platitelj i treći pružatelj usluga platnog prometa ako je primjenjivo.

Članak 66.

Odgovornost platitelja za neodobrene platne transakcije

1. Odstupajući od članka 65., platitelj može biti obvezan snositi trošak povezan s neodobrenim platnim transakcijama do najviše 50 EUR, do kojeg je došlo radi uporabe izgubljenog ili ukradenog platnog instrumenta, ili ako je platitelj propustio zaštитiti osobna sigurnosna obilježja, ili radi zlouporabe platnog instrumenta.
Platitelj snosi sve troškove povezane sa svim neodobrenim platnim transakcijama ako je djelovao s namjerom prijevare ili je namjerno ili kao rezultat nemara propustio ispuniti jednu ili više obveza utvrđenih u članku 61. U takvim slučajevima ne primjenjuje se maksimalni iznos iz stavka 1. ovog članka. Za plaćanja putem daljinske komunikacije za koje pružatelj usluga platnog prometa ne zahtijeva strogu autentikaciju klijenta, platitelj snosi sve financijske posljedice samo ako je djelovao s namjerom prijevare. Ako primatelj uplate ili pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate ne prihvati strogu autentikaciju klijenta, nadoknađuje financijsku štetu nanesenu pružatelju usluga platnog prometa platitelja.
2. Platitelj ne snosi nikakve financijske posljedice koje proizlaze iz uporabe izgubljenog, ukradenog ili otuđenog platnog instrumenta nakon obavješćivanja u skladu s člankom 61. stavkom 1. točkom (b), osim ako je djelovao s namjerom prijevare. Ako pružatelj usluga platnog prometa u svakom trenutku ne pruži adekvatna sredstva obavješćivanja o izgubljenom, ukradenom ili otuđenom platnom instrumentu u skladu s obvezom iz članka 62. stavka 1. točke (c), platitelj nije odgovoran za financijske posljedice koje proizađu iz uporabe tog platnog instrumenta, osim ako je djelovao s namjerom prijevare.

Članak 67.

Povrat povezan s platnim transakcijama koje je započeo primatelj uplate ili su započete preko njega

1. Države članice osiguravaju da platitelj ima pravo na povrat od pružatelja usluga platnog prometa za odobrenu platnu transakciju koju je započeo primatelj uplate ili je započeta preko njega te je već izvršena, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) u odobrenju nije naveden točan iznos platne transakcije u trenutku odobravanja;

- (b) iznos platne transakcije nadmašio je iznos koji je platitelj mogao razumno očekivati uzimajući u obzir njegov dotadašnji obrazac potrošnje, uvjete njegova okvirnog ugovora te relevantne okolnosti u navedenom slučaju.

Na zahtjev pružatelja usluga platnog prometa platitelj je dužan dokazati da su ispunjeni ti uvjeti.

Povrat mora biti jednak cjelokupnom iznosu izvršene platne transakcije. To uključuje da datum valute knjiženja u korist računa za obavljanje platnog prometa platitelja nije kasniji od datuma na koji se iznos tereti.

Za izravna terećenja platitelj ima bezuvjetno pravo na povrat u roku utvrđenom u članku 68. osim ako je primatelj uplate već ispunio ugovorne obveze i platitelj je već primio usluge ili potrošio robu. Na zahtjev pružatelja usluga platnog prometa primatelj uplate dužan je dokazati da su ispunjeni uvjeti iz trećeg podstavka.

2. Međutim, u smislu točke (b) prvog podstavka stavka 1., platitelj ne može navesti razloge preračunavanja valute ako je primijenjen referentni tečaj ugovoren s pružateljem usluge platnog prometa u skladu s člankom 38. stavkom 1. točkom (d) i člankom 45. stavkom 3. točkom (b).
3. Platitelj i pružatelj usluga platnog prometa mogu dogovoriti okvirnim ugovorom da platitelj nema pravo na povrat ako je dao suglasnost za izvršenje platne transakcije izravno pružatelju usluga platnog prometa te je, ako je to primjenjivo, pružatelj usluga platnog prometa ili primatelj uplate na dogovoren način pružio ili stavio na raspolaganje platitelju informacije o budućoj platnoj transakciji najmanje četiri tjedna prije datuma dospijeća.

Članak 68.

Zahtjevi za povrat povezan s platnim transakcijama koje je započeo primatelj uplate ili su započete preko njega

1. Države članice osiguravaju da platitelj može zatražiti povrat iz članka 67. odobrene platne transakcije koju je započeo primatelj uplate ili je započeta preko njega u roku od osam tjedana od datuma knjiženja na teret računa.
2. Pružatelj usluge platnog prometa u roku od 10 radnih dana od primitka zahtjeva za povrat ili vraća cijeli iznos platne transakcije ili navodi razlog za odbijanje povrata, navodeći tijela kojima se platitelj može obratiti u skladu s člancima 88. do 91. ako ne prihvaca navedeni razlog.

Pravo pružatelja usluga platnog prometa u skladu s prvim podstavkom da odbije povrat ne primjenjuje se u slučaju iz četvrtog podstavka članka 67. stavka 1.

POGLAVLJE 3.

Izvršenje platnih transakcija

ODJELJAK 1.

NALOZI ZA PLAĆANJE I PRENESENİ IZNOSI

Članak 69.

Primitak naloga za plaćanje

1. Države članice osiguravaju da vrijeme primitka bude vrijeme kad je nalog za plaćanje, koji je započeo izravno platitelj ili u njegovo ime treći pružatelj usluge platnog prometa ili primatelj uplate neizravno, ili preko primatelja uplate, primio pružatelj usluga platnog prometa platitelja. Ako vrijeme primitka za pružatelja usluge platnog prometa platitelja nije radni dan, vremenom primitka naloga za plaćanje smatra se sljedeći radni dan. Pružatelj usluga platnog prometa može odrediti vremensko razdoblje prije kraja radnog vremena nakon kojeg se za primljene naloge za plaćanje smatra da su zaprimljeni sljedeći radni dan.
2. Ako korisnik usluga platnog prometa koji je izdao nalog za plaćanje i pružatelj usluga platnog prometa dogovore da izvršenje naloga za plaćanje započne na određeni dan ili na kraju određenog razdoblja ili na dan kad je platitelj stavio sredstva na raspolaganje pružatelju usluga platnog prometa, vremenom primitka u smislu članka 74. smatra se ugovoren dan. Ako ugovoren dan nije radni dan za pružatelja usluga platnog prometa, nalog za plaćanje se smatra zaprimljenim sljedeći radni dan.

Članak 70.

Odbijanje naloga za plaćanje

1. Ako pružatelj usluga platnog prometa odbije izvršiti nalog za plaćanje, korisnika usluge platnog prometa obavještuje o odbijanju i, ako je moguće, razlozima za odbijanje te postupcima za otklanjanje grešaka koje su uzrok odbijanja, osim ako je to zabranjeno u skladu s drugim zakonodavstvom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom.
Pružatelj usluga platnog prometa pruža obavijest ili je čini dostupnom na ugovoren način što je prije moguće te u svakom slučaju u rokovima iz članka 74.
U okvirnom ugovoru može postojati uvjet da pružatelj usluga platnog prometa može zaračunati naknadu za navedenu obavijest ako za odbijanje postoje objektivno utemeljeni razlozi.
2. Ako su ispunjeni svi uvjeti iz okvirnog ugovora platitelja, pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun ne smije odbiti izvršenje odobrenog naloga za plaćanje neovisno o tome je li nalog za plaćanje izdao platitelj, treći pružatelj usluga platnog prometa u njegovo ime ili primatelj uplate ili je izdan preko primatelja uplate, osim ako je to zabranjeno u skladu s drugim zakonodavstvom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom.
3. U smislu članaka 74. i 80. za nalog za plaćanje koji je odbijen smatra se da nije zaprimljen.

*Članak 71.
Neopozivost naloga za plaćanje*

1. Države članice osiguravaju da korisnik usluga platnog prometa ne može povući nalog za plaćanje jednom kad ga je zaprimio pružatelj usluge platnog prometa platitelja, osim ako ovim člankom nije drugčije određeno.
2. Ako je platnu transakciju započeo treći pružatelj usluge platnog prometa u ime platitelja ili primatelj uplate ili je započeta preko primatelja uplate, platitelj ne može povući nalog za plaćanje nakon što je dao suglasnost trećem pružatelju usluge platnog prometa da započne platnu transakciju ili pošalje nalog za plaćanje ili je dao primatelju uplate suglasnost za izvršavanje platne transakcije.
3. Međutim, u slučaju izravnog terećenja računa te ne dovodeći u pitanje prava povrata, platitelj može povući nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi ugovorenom danu knjiženja sredstava na teret računa.
4. U slučaju iz članka 69. stavka 2., korisnik usluga platnog prometa može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi ugovorenom danu.
5. Po isteku rokova iz stavaka 1. do 4. nalog za plaćanje može se opozvati samo ako i u mjeri u kojoj su to ugovorili korisnik usluge platnog prometa i relevantni pružatelji usluge platnog prometa. U slučaju iz stavaka 2. i 3. također je potrebna suglasnost primatelja uplate. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, relevantni pružatelj usluge može naplatiti naknadu za opoziv.

*Članak 72.
Preneseni iznosi i primljeni iznosi*

1. Države članice od pružatelja usluga platnog prometa platitelja, pružatelja usluga platnog prometa primatelja uplate i svih posrednika pružatelja usluga platnog prometa zahtijevaju prijenos punog iznosa platne transakcije te im zabranjuju naplaćivanje naknada iz prenesenog iznosa.
2. Međutim, primatelj uplate i pružatelj usluga platnog prometa mogu ugovoriti da relevantni pružatelj usluga platnog prometa naplati svoju naknadu iz prenesenog iznosa prije nego ga knjiži u korist primatelja uplate. U tom slučaju, puni iznos platne transakcije i naknade moraju biti odvojeni u obavijesti koja se dostavlja primatelju uplate.
3. Ako se iz prenesenog iznosa naplaćuju druge naknade osim onih iz stavka 2. pružatelj usluga platnog prometa i platitelj osiguravaju da primatelj uplate primi cjelokupni iznos platne transakcije koju je započeo platitelj. U slučajevima kad platnu transakciju započinje primatelj uplate ili se započinje preko njega, pružatelj usluga platnog prometa osigurava da primatelj uplate primi cjelokupni iznos platne transakcije.

ODJELJAK 2.
ROK IZVRŠENJA I DATUM VALUTE

*Članak 73.
Područje primjene*

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na:
 - (a) platne transakcije u eurima;

- (b) nacionalne platne transakcije u valuti države članice izvan europodručja;
 - (c) platne transakcije koje uključuju jedno preračunavanje valute iz eura u valutu države članice izvan europodručja, pod uvjetom da potrebno preračunavanje valute bude izvršeno u državi članici izvan europodručja te da se, u slučaju prekograničnih platnih transakcija, prijenos odvija u eurima.
2. Ovaj se odjeljak primjenjuje na druge platne transakcije osim ako nije drukčije ugovorenio između korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa, osim članka 78. koji strankama nije na raspolaganju. Međutim, ako korisnik usluga platnog prometa i pružatelj usluga platnog prometa dogovore duže razdoblje od onoga iz članka 74., to razdoblje za platne transakcije unutar Unije neće biti duže od četiri radna dana od vremena primitka iz članka 69.

Članak 74.

Platne transakcije na račun za obavljanje platnog prometa

1. Države članice zahtijevaju da pružatelj usluga platnog prometa platitelja osigura da, nakon trenutka primitka u skladu s člankom 69., iznos platne transakcije bude uknjižen u korist računa pružatelja usluga platnog prometa primatelja uplate najkasnije do kraja sljedećeg radnog dana nakon primitka. Ti se rokovi mogu produžiti za još jedan radni dan za platne transakcije koje se započinju na papiru.
2. Države članice zahtijevaju od pružatelja usluga platnog prometa primatelja uplate da iznos platne transakcije knjiži i učini dostupnim na računu primatelja uplate nakon što primi sredstva u skladu s člankom 78.
3. Države članice zahtijevaju da pružatelj usluga platnog prometa nalog za plaćanje koji je izdao primatelj uplate ili je izdan preko primatelja uplate pošalje pružatelju usluga platnog prometa primatelja uplate u roku dogovorenom između primatelja uplate i pružatelja usluga platnog prometa, tako da na dogovoren dan dospijeća bude moguće namiriti izravno terećenje računa.

Članak 75.

Primatelj uplate bez računa za obavljanje platnog prometa kod pružatelja usluga platnog prometa

Ako primatelj uplate nema račun za obavljanje platnog prometa kod pružatelja usluga platnog prometa, pružatelj usluga platnog prometa koji primi sredstva za primatelja uplate stavlja mu ih na raspolaganje u roku navedenom u članku 74.

Članak 76.

Gotovinski polog na račun za obavljanje platnog prometa

Ako potrošač položi gotovinu na račun za obavljanje platnog prometa kod tog pružatelja usluga platnog prometa u valuti tog računa za obavljanje platnog prometa, pružatelj usluga platnog prometa osigurava da iznos bude stavljen na raspolaganje i knjižen odmah po primitku sredstava. Ako korisnik usluga platnog prometa nije potrošač, taj se iznos stavlja na raspolaganje te knjiži najkasnije sljedeći radni dan nakon primitka sredstava.

Članak 77.

Nacionalne platne transakcije

Za nacionalne platne transakcije države članice mogu odrediti kraći maksimalni rok za izvršenje od onoga određenog ovim odjeljkom.

Članak 78.
Datum valute i raspoloživost sredstava

1. Države članice osiguravaju da datum valute knjiženja u korist računa za obavljanje platnog prometa primatelja uplate bude najkasnije radnog dana kad je iznos transakcije platnog prometa knjižen u korist računa za obavljanje platnog prometa pružatelja usluga platnog prometa primatelja uplate.
Pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate osigurava da iznos platne transakcije bude na raspolaganju primatelju uplate odmah nakon što je taj iznos uknjižen u korist računa za obavljanje platnog prometa pružatelja usluga platnog prometa primatelja uplate, uključujući i plaćanja unutar jednog pružatelja usluga platnog prometa.
2. Države članice osiguravaju da datum valute terećenja računa za obavljanje platnog prometa platitelja ne bude ranije od vremena kad je iznos platne transakcije uknjižen na teret tog računa za obavljanje platnog prometa.

ODJELJAK 3.
ODGOVORNOST

Članak 79.
Nepravilne jedinstvene identifikacijske oznake

1. Ako se nalog za plaćanje izvrši u skladu s jedinstvenom identifikacijskom oznakom, nalog za plaćanje se smatra pravilno izvršenim u odnosu na primatelja uplate koji je određen jedinstvenom identifikacijskom oznakom.
2. Ako je jedinstvena identifikacijska oznaka koju dostavi korisnik usluge platnog prometa nepravilna, pružatelj usluge platnog prometa u skladu s člankom 80. nije odgovoran za neizvršenje ili krivo izvršenje platne transakcije.
3. Međutim, pružatelj usluga platnog prometa platitelja dužan je učiniti razumne napore da bi vratio sredstva koja su predmet te platne transakcije.
4. Ako je tako dogovorenokvirnim ugovorom, pružatelj usluga platnog prometa može naplatiti naknadu korisniku usluga platnog prometa za povrat.
5. Ako korisnik platnog prometa dostavi dodatne informacije osim onih određenih člankom 38. stavkom 1. točkom (a) ili člankom 45. stavkom 2. točkom (b), pružatelj usluga platnog prometa odgovoran je samo za izvršenje platnih transakcija u skladu s jedinstvenom identifikacijskom oznakom koju je dostavio korisnik usluga platnog prometa.

Članak 80.
Neizvršenje, netočno ili zakašnjelo izvršenje

1. Kad platitelj izda nalog za plaćanje izravno, pružatelj usluga platnog prometa odgovoran je, ne dovodeći u pitanje članak 63., članak 79. stavke 2. i 3. i članak 83., platitelju za točno izvršenje platnih transakcija, osim ako dokaže platitelju i, ako je potrebno, pružatelju usluge platnog prometa primatelja uplate da je pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate primio iznos platne transakcije u skladu s člankom 74. stavkom 1. U tom slučaju pružatelj usluga platnog prometa primatelja usluge odgovoran je primatelju uplate za točno izvršenje platne transakcije.

Kad platitelj izda nalog za plaćanje putem trećeg pružatelja usluga platnog prometa, treći pružatelj usluga platnog prometa odgovoran je, ne dovodeći u pitanje članak 63., članak 79. stavke 2. i 3. i članak 83., platitelju za točno izvršenje platne transakcije, osim ako dokaže platitelju i, ako je potrebno, pružatelju usluge platnog prometa koji vodi račun platitelja da je započinjanje plaćanja primio pružatelj usluge platnog prometa platitelja koji vodi račun u skladu s člankom 69. U tom slučaju pružatelj usluga platnog prometa platitelja koji vodi račun odgovoran je primatelju uplate za točno izvršenje platne transakcije.

Ako je pružatelj usluga platnog prometa platitelja ili treći pružatelj usluga platnog prometa odgovoran u skladu s prvim ili drugim podstavkom, relevantni pružatelj usluga platnog prometa bez odgode nadoknađuje platitelju iznos neizvršene ili netočno izvršene platne transakcije te, ako je to primjenjivo, vraća stanje terećenog računa za obavljanje platnog prometa na stanje na kojem bi bio da nije izvršena netočna platna transakcija. Datum valute knjiženja u korist računa za obavljanje platnog prometa platitelja nije kasniji od datuma na koji se iznos tereti.

U slučaju da je platna transakcija izvršena prekasno, platitelj može odlučiti da datum valute iznosa knjiženog u korist računa za obavljanje platnog prometa primatelja uplate nije kasniji od datuma valute iznosa koji bi bio knjižen u slučaju da je izvršenje bilo točno.

Ako je pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate odgovoran u skladu s prvim podstavkom, on bez odgode stavlja iznos platne transakcije na raspolaganje primatelju uplate te, ako je to primjenjivo, knjiži odgovarajući iznos na račun za obavljanje platnog prometa primatelja uplate. Datum valute knjiženog iznosa ne smije biti kasniji od datuma valute iznosa koji bi bio knjižen u slučaju točnog izvršenja.

U slučaju neizvršene ili netočno izvršene platne transakcije u kojoj je nalog za plaćanje izdao platitelj, pružatelj usluga platnog prometa neovisno o odgovornosti u skladu s ovim stavkom na zahtjev odmah poduzima mjere za praćenje tijeka platne transakcije te obavješćuje platitelja o ishodu. To je za platitelja besplatno.

2. Kad nalog za plaćanje izdaje primatelj uplate ili je izdan preko primatelja uplate, pružatelj usluga platnog prometa odgovoran je, ne dovodeći u pitanje članak 63., članak 79. stavke 2. i 3. i članak 83. primatelju uplate za točan prijenos platnog naloga pružatelju usluga platnog prometa platitelja u skladu s člankom 74. stavkom 3. Ako je pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate odgovoran u skladu s ovim podstavkom, on bez odgode ponovno šalje nalog za plaćanje o kojem je riječ pružatelju usluga platnog prometa primatelja uplate. U slučaju prekasnog prijenosa naloga za plaćanje, datum valute iznosa knjiženog u korist računa za obavljanje platnog prometa primatelja uplate nije kasniji od datuma valute iznosa koji bi bio knjižen u slučaju da je izvršenje bilo točno.

Osim toga, pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate odgovoran je, ne dovodeći u pitanje članak 63., članak 79. stavke 2. i 3. i članak 83., primatelju uplate za obavljanje platne transakcije u skladu s njegovim obvezama iz 78. Ako je pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate odgovoran u skladu s ovim podstavkom, osigurava da iznos platne transakcije bude na raspolaganju primatelju uplate odmah nakon što je iznos knjižen u korist računa pružatelja usluga platnog prometa primatelja uplate. Datum valute iznosa knjiženog u korist računa za obavljanje platnog prometa primatelja uplate ne smije biti kasniji od datuma valute iznosa koji bi bio knjižen u slučaju točnog izvršenja.

U slučaju neizvršene ili netočno izvršene platne transakcije za koju nije odgovoran pružatelj usluga platnog prometa primatelja uplate u skladu s prvim i drugim podstavkom, pružatelj usluga platnog prometa platitelja odgovoran je platitelju. Ako je pružatelj usluga platnog

prometa platitelja odgovoran u tom smislu on, prema potrebi i bez odgode, vraća platitelju iznos neizvršene ili netočno izvršene platne transakcije te vraća stanje terećenog računa za obavljanje platnog prometa na stanje na kojem bi bio da nije izvršena netočna platna transakcija. Datum valute knjiženja u korist računa za obavljanje platnog prometa platitelja nije kasniji od datuma na koji se iznos tereti.

U slučaju da je platna transakcija izvršena prekasno, platitelj može odlučiti da datum valute iznosa knjiženog u korist računa za obavljanje platnog prometa primatelja uplate nije kasniji od datuma valute iznosa koji bi bio knjižen u slučaju da je izvršenje bilo točno.

U slučaju neizvršene ili netočno izvršene platne transakcije u kojoj je nalog za plaćanje izdao primatelj uplate ili je izdan preko njega, pružatelj usluga platnog prometa neovisno o odgovornosti u skladu s ovim stavkom na zahtjev odmah poduzima mјere za praćenje tijeka platne transakcije te obavješćuje primatelja uplate o ishodu. To je za primatelja uplate besplatno.

3. Osim toga, pružatelji usluga platnog prometa odgovorni su svojim korisnicima usluga platnog prometa za sve naknade i sve kamate koje se obračunavaju korisniku usluge platnog prometa kao posljedica neizvršene ili netočno, uključujući i prekasno izvršene platne transakcije.

Članak 81.

Dodatna financijska naknada

Sve dodatne financijske naknade osim onih koje su predviđene ovim odjeljkom mogu se odrediti u skladu s pravom koje se primjenjuje na ugovor između korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa.

Članak 82.

Regresno pravo

1. Ako se odgovornost pružatelja usluga platnog prometa na temelju članka 80. može pripisati drugom pružatelju usluga platnog prometa ili posredniku, taj pružatelj usluga platnog prometa ili posrednik nadoknađuju prvo drugom pružatelju usluga platnog prometa sve troškove ili plaćene iznose u skladu s člankom 80. To uključuje naknadu kada bilo koji pružatelj usluga platnog prometa ne koristi strogu autentikaciju klijenta.
2. Dodatna financijska naknada može se odrediti u skladu sa sporazumima između pružatelja usluga platnog prometa i/ili posrednika te pravom koje se primjenjuje na te sporazume.

Članak 83.

Nepostojanje odgovornosti

Odgovornost iz poglavlja 2. i 3. ne primjenjuje se u slučajevima iznimnih i nepredvidivih okolnosti na koje stranka koja se poziva na te okolnosti nije mogla utjecati, a posljedice kojih se ne bi mogle izbjegći neovisno o uloženom trudu ili u slučajevima kad pružatelja usluga platnog prometa obvezuju druge pravne obveze koje određuje nacionalno zakonodavstvo ili zakonodavstvo Unije.

POGLAVLJE 4.

ZAŠTITA PODATAKA

Članak 84. Zaštita podataka

Svaka obrada osobnih podataka za potrebe ove Direktive izvršava se u skladu s Direktivom 95/46/EZ, nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva 95/46/EZ i Uredbom (EZ) br. 45/2001.

POGLAVLJE 5.

OPERATIVNI I SIGURNOSNI ZAHTJEVI I AUTENTIKACIJA

Članak 85. Sigurnosni zahtjevi i obavješćivanje o incidentima

1. Pružatelji usluga platnog prometa podliježu Direktivi [Direktiva o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti] [OP unijeti broj Direktive kada bude donesena], a osobito zahtjevima upravljanja rizicima i prijavljivanja incidenata iz članaka 14. i 15.
2. Nadležno tijelo imenovano u skladu s člankom 6. stavkom 1. Direktive [Direktiva o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti] [OP unijeti broj Direktive kada bude donesena] bez nepotrebnog odlaganja obavješće nadležno tijelo svoje matične države članice i EBA-u o obavijestima o incidentima na mrežnoj i informacijskoj sigurnosti primljenima od pružatelja usluga platnog prometa.
3. Po primitku obavijesti, i ako je potrebno, EBA obavješće nadležna tijela drugih država članica.
4. Uz odredbe članka 14. stavka 4. Direktive [Direktiva o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti] [OP unijeti broj Direktive kada bude donesena], ako sigurnosni incident može utjecati na finansijske interese korisnika usluga platnog prometa pružatelja usluga platnog prometa, bez nepotrebnog odlaganja obavješće svoje korisnike usluga platnog prometa o incidentu i informira ih o mogućih mjerama za ublažavanje koje sami mogu poduzeti kako bi ublažili nepovoljne učinke incidenta.

Članak 86. Provedba i izvješćivanje

1. Države članice osiguravaju da pružatelji usluga platnog prometa nadležnom tijelu imenovanom u skladu s člankom 6. stavkom 1. Direktive [Direktiva o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti] [OP unijeti broj Direktive kada bude donesena] šalju jednom godišnje ažurirane informacije o procjeni operativnih i sigurnosnih rizika povezanih s uslugama platnog prometa koje pružaju i o adekvatnosti provedenih mjera i kontrolnih mehanizama za smanjenje tih rizika. Nadležno tijelo imenovano u skladu s člankom 6. stavkom 1. Direktive [Direktiva o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti] [OP unijeti broj Direktive kada bude donesena] bez nepotrebnog odlaganja prosljeđuje kopiju tih informacija nadležnom tijelu matične države članice.
2. Ne dovodeći u pitanje članke 14. i 15. Direktive [Direktiva o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti] [OP unijeti broj Direktive kada bude donesena], EBA u bliskoj suradnji s ESB-om izrađuje smjernice za uspostavu, provedbu i praćenje sigurnosnih mjer, uključujući i

postupke certificiranja ako je potrebno. Uzima u obzir, između ostalog, standarde i/ili specifikacije koje je objavila Komisija u skladu s člankom 16. stavkom 2. Direktive [Direktiva o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti] [OP unijeti broj Direktive kada bude donesena].

3. EBA u bliskoj suradnji s ESB-om redovito preispituje smjernice, a najmanje svake dvije godine.
4. Ne dovodeći u pitanje članke 14. i 15. Direktive [Direktiva o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti] [OP unijeti broj Direktive kada bude donesena], EBA izdaje smjernice kako bi se pružateljima usluga platnog prometa olakšalo određivanje velikih incidenata i okolnosti u kojima je institucija platnog prometa dužna prijaviti sigurnosni incident. Te se smjernice izdaju do (unijeti datum – dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive).

*Članak 87.
Autentikacija*

1. Države članice osiguravaju da pružatelj usluga platnog prometa primjenjuje strogu autentikaciju klijenta kada platitelj započinje elektroničku platnu transakciju, osim ako su smjernicama EBA-e dopuštena određena izuzeća na temelju rizika koji nosi pružena usluga platnog prometa. To se odnosi i na trećeg pružatelja usluga platnog prometa kada započinje platnu transakciju u ime platitelja. Pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun omogućuje trećem pružatelju usluga platnog prometa da se osloni na njegove metode autentikacije kada djeluje u ime korisnika usluga platnog prometa.
2. Kada pružatelj usluga platnog prometa pruža usluge iz točke 7. Priloga I., i sam se autenticira pružatelju usluga platnog prometa koji vodi račun vlasnika računa.
3. EBA u bliskoj suradnji s ESB-om izdaje smjernice upućene pružateljima usluga platnog prometa kako su utvrđeni u članku 1. stavku 1. ove Direktive u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o najnovijim dostignućima autentikacije klijenta i svim izuzećima uporabe stroge autentikacije klijenta. Te se smjernice izdaju do (unijeti datum – dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive) i ažuriraju redovito po potrebi.

POGLAVLJE 6.

IZVANSUDSKI ŽALBENI POSTUPCI I POSTUPCI IZVANSUDSKOG RJEŠAVANJA SPOROVA

**ODJELJAK 1.
ŽALBENI POSTUPAK**

*Članak 88.
Žalbe*

1. Države članice osiguravaju pokretanje postupaka koji korisnicima usluga platnog prometa i drugim zainteresiranim strankama, uključujući udruge potrošača, omogućuju podnošenje žalbi nadležnim tijelima vezano uz navodna kršenja ove Direktive od strane pružatelja usluga platnog prometa.
2. Kada je to primjereno i ne dovodeći u pitanje pravo na sudske procese u skladu s nacionalnim procesnim pravom, nadležna tijela u odgovoru obavješćuju podnositelja žalbe na postojanje izvansudskog žalbenog postupka te izvansudskog rješavanja sporova sukladno članku 91.

*Članak 89.
Nadležna tijela*

1. Države članice imenuju nadležna tijela kako bi osigurala i pratila učinkovitu usklađenost s ovom Direktivom. Ta nadležna tijela poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se osigurala ta usklađenost. Neovisna su od pružatelja usluga platnog prometa. Ona su nadležna tijela u smislu članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) 1039/2010.
2. Nadležna tijela iz stavka 1. imaju sve ovlasti potrebne za obavljanje svojih dužnosti. Ako je ovlašteno više od jednog nadležnog tijela za osiguravanje i praćenje učinkovite usklađenosti s ovom Direktivom, države članice osiguravaju blisku suradnju tih tijela kako bi učinkovito mogla obavljati svoje dužnosti.
3. U slučaju kršenja ili sumnje na kršenje odredbi nacionalnog prava donesenih u skladu s glavama III. i IV., nadležna tijela iz stavka 1. ovog članka su tijela matične države članice pružatelja usluga platnog prometa, osim za zastupnike i podružnice osnovane u skladu s pravom poslovnog nastana čija nadležna tijela su nadležna tijela države članice domaćina.
4. Države članice obavješćuju Komisiju o imenovanim nadležnim tijelima iz stavka 1. najkasnije do [...] jedne godine nakon stupanja na snagu ove Direktive]. Obavješćuju Komisiju o svakoj raspodjeli dužnosti tih nadležnih tijela. Odmah obavješćuju Komisiju o bilo kakvoj naknadnoj promjeni koja se odnosi na imenovanje i predmetne nadležnosti tih tijela.

ODJELJAK 2.
POSTUPCI IZVANSUDSKOG RJEŠAVANJA SPOROVA I SANKCIJE

*Članak 90.
Interni rješavanje sporova*

1. Države članice osiguravaju da pružatelji usluga platnog prometa uspostave adekvatne i učinkovite postupke rješavanja žalbi potrošača za rješavanje žalbi korisnika usluga platnog prometa koje se odnose na prava i obveze koja proizlaze iz ove Direktive.
2. Države članice zahtijevaju da pružatelji usluga platnog prometa poduzmu sve kako bi odgovorili na žalbe korisnika usluga platnog prometa u pisanom obliku, obuhvaćajući sve navedene prigovore u primjerenom roku, a najkasnije u roku od 15 radnih dana. U iznimnim situacijama, ako se odgovor ne može dati u roku od 15 radnih dana iz razloga koji su izvan kontrole pružatelja usluga platnog prometa, zahtijeva se slanje privremenog odgovora u kojem se jasno navode razlozi kašnjenja odgovora na žalbu i rok do kojeg će potrošač primiti konačan odgovor. Taj rok u ni jednom slučaju ne smije preći 30 radnih dana.
3. Pružatelj usluga platnog prometa obavješće korisnika usluga platnog prometa o tijelima za izvansudsko rješavanje sporova nadležnim za sporove koji se odnose na prava i obveze koje proizlaze iz ove Direktive.
4. Informacije iz stavka 2. navode se na jednostavan, izravan, istaknut i trajno dostupan način na web-mjestu pružatelja usluga platnog prometa ako postoji, u općim uvjetima ugovora između pružatelja usluga platnog prometa i korisnika usluga platnog prometa te na računima i potvrdoma o primitku povezanima s takvim ugovorima. Mora se navesti i kako se mogu dobiti dodatne informacije o dotičnim tijelima za izvansudsko rješavanje sporova i uvjetima njihova korištenja.

*Članak 91.
Izvansudsko rješavanje sporova*

1. Države članice osiguravaju uspostavu adekvatnih i učinkovitih izvansudskih žalbenih postupaka i postupaka za izvansudsko rješavanje sporova za rješavanje sporova između korisnika usluga platnog prometa i pružatelja usluga platnog prometa koji se odnose na prava i obveze koje proizlaze iz ove Direktive u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom Unije, koristeći postojeća tijela po potrebi. Države članice osiguravaju primjenjivost tih postupaka na pružatelje usluga platnog prometa te da se njima obuhvate i djelatnosti imenovanih predstavnika.
2. Države članice zahtijevaju da tijela iz stavka 1. surađuju pri rješavanju prekograničnih sporova koji se odnose na prava i obveze koje proizlaze iz ove Direktive.

*Članak 92.
Sankcije*

1. Države članice osiguravaju da se pružatelji usluga platnog prometa i treći pružatelji usluga platnog prometa mogu smatrati odgovornima za povrede nacionalnih odredbi donesenih u skladu s ovom Direktivom.
2. Ne dovodeći u pitanje pravo država članica na izricanje kaznenih sankcija, države članice osiguravaju da nadležna tijela mogu poduzeti odgovarajuće administrativne mjere i izreći administrativne sankcije ako pružatelji usluga platnog prometa i treći pružatelji usluga platnog prometa iz stavka 1. krše nacionalne odredbe donesene prenošenjem ove Direktive te osiguravaju njihovu primjenu. Te mjere i sankcije moraju biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće.

GLAVA V.

DELEGIRANI AKTI

*Članak 93.
Delegirani akti*

Komisija je u skladu s člankom 94. ovlaštena donijeti delegirane akte o:

- (a) uskladivanju uputa na Preporuku 2003/361/EZ u članku 4. stavku 29. ove Direktive gdje se Preporuka izmjenjuje;
- (b) ažuriranju iznosa navedenih u članku 27. stavku 1. i članku 66. stavku 1. s ciljem uzimanja u obzir inflacije i važnih tržišnih kretanja.

*Članak 94.
Postupak delegiranja*

1. Ovlasti za donošenje delegiranih akata dodjeljuju se Komisiji u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlasti iz članka 93. dodjeljuju se Komisiji na neodređeno vrijeme od [navedi datum - datum stupanja na snagu zakonodavnog akta]
3. Ovlasti iz članka 93. Europski parlament i Vijeće mogu opozvati u bilo kojem trenutku. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Ona proizvodi učinke sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili od kasnijeg dana utvrđenog u odluci. Ona ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim doneše delegirani akt, Komisija o njemu istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće.
5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 93. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće ne ulože nikakav prigovor u razdoblju od dva mjeseca nakon što budu obaviješteni o njemu, ili ako prije isteka tog razdoblja Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da neće uložiti prigovor. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

GLAVA VI.

KONAČNE ODREDBE

Članak 95.

Potpuno usklađivanje

1. Ne dovodeći u pitanje članak 31. stavak 2., članak 34., članak 35. stavak 2., članak 48. stavak 6., članak 50. stavak 3., članak 51. stavak 3., članak 54. stavak 2., članak 56. stavak 2. te članke 77. i 96. u mjeri u kojoj ova Direktiva sadrži usklađene odredbe, države članice ne smiju zadržati ili uvoditi druge odredbe osim onih koje su utvrđene ovom Direktivom.
2. Ako država članica koristi neku od mogućnosti iz stavka 1., o tome kao i o svim naknadnim promjenama obavješće Komisiju. Komisija objavljuje te informacije na web-mjestu ili na drugi lako dostupan način.
3. Države članice osiguravaju da pružatelji usluga platnog prometa ne odstupaju, na štetu korisnika usluga platnog prometa, od odredbi nacionalnog prava kojima se primjenjuju ili koje odgovaraju odredbama ove Direktive osim ako to nije izričito predviđeno Direktivom.

Pružatelji usluga platnog prometa mogu, međutim, odlučiti korisnicima usluga platnog prometa pružiti povoljnije uvjete.

Članak 96.

Klauzula o preispitivanju

Komisija u roku od pet godina od stupanja na snagu ove Direktive predstavlja Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Europskoj središnjoj banci izvješće o primjeni i učinku ove Direktive te posebno o prikladnosti i utjecaju pravila o naknadama utvrđenima u članku 55. stavku 3. i 4.

Članak 97.

Prijelazne odredbe

1. Države članice dopuštaju pravnim osobama koje su prije započele obavljati djelatnosti [OP unijeti konačni rok za prenošenje] kao institucija platnog prometa u skladu s nacionalnim zakonima kojima se prenosi Direktiva 2007/64/EZ nastavak obavljanja tih djelatnosti u skladu sa zahtjevima predviđenima u Direktivi 2007/64/EZ, a da se od njih ne zahtijeva traženje odobrenja za rad u skladu s člankom 5. ove Direktive ili usklađivanje s drugim odredbama utvrđenima ili navedenima u glavi II. ove Direktive do [OP unijeti konačni rok za prenošenje + 6 mjeseci].

Države članice zahtijevaju od pravnih osoba iz prvog podstavka dostavljanje svih relevantnih informacija nadležnim tijelima kako bi im omogućile da do [OP unijeti konačni rok za prenošenje + 6 mjeseci] prosude jesu li te pravne osobe usklađene sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi te, ako nisu, koje mjere treba poduzeti s ciljem osiguravanja usklađenosti ili je primjereno oduzeti odobrenje za rad.

Pravnim osobama iz prvog podstavka koje su po provjeri nadležnih tijela usklađene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. ove Direktive, dodjeljuje se odobrenje za rad i upisuju se u registar matične države članice i registar EBA-e u skladu s člancima 13. i 14. ove Direktive. Ako te pravne osobe nisu usklađene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. ove Direktive do [OP

unijeti konačni rok za prenošenje + 6 mjeseci], zabranjuje im se pružanje usluga platnog prometa u skladu s člankom 30. ove Direktive.

2. Države članice mogu propisati da pravne osobe iz stavka 1. prvog podstavka ovog članka automatski dobiju odobrenje za rad te budu upisane u nacionalni registar matične države članice i registar EBA-e u skladu s člancima 13. i 14. ako nadležna tijela imaju dokaze da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u člancima 5. i 10. Nadležna tijela obavješćuju te subjekte prije izdavanja odobrenja za rad.
3. Države članice dopuštaju fizičkim ili pravnim osobama koje su prije počele obavljati djelatnosti prije [OP *unijeti konačni rok za prenošenje*] kao institucije platnog prometa u smislu ove Direktive i kojima je dodijeljeno oslobođenje u skladu s člankom 26. Direktive 2007/64/EZ, nastavak obavljanja tih djelatnosti u državi članici u skladu s Direktivom 2007/64/EZ do [OP *unijeti konačni rok za prenošenje + 12 mjeseci*], a da se od njih ne zahtijeva traženje odobrenja za rad u skladu s člankom 5. ili člankom 27. ove Direktive ili usklađivanje s drugim odredbama utvrđenima ili navedenima u glavi II. ove Direktive. Svim osobama koje nisu dobile odobrenje za rad ili im nije dodijeljeno oslobođenje unutar ovog razdoblja u skladu s ovom Direktivom, zabranjuje se pružanje usluga platnog prometa u skladu s člankom 30. ove Direktive.

Članak 98.

Izmjena Direktive 2002/65/EZ

U članku 4. Direktive 2002/65/EZ, stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Kada se također primjenjuje Direktiva [OP *unijeti broj ove Direktive*] Europskog parlamenta i Vijeća*, odredbe o obavješćivanju iz članka 3. stavka 1. ove Direktive, osim stavka 2. točaka (c) do (g), stavka 3. točaka (a), (d) i (e), te stavka 4. točke (b), zamjenjuju se člancima 37., 38., 44. i 45. te Direktive.”»

* Direktiva ... Europskog parlamenta i Vijeća od [unijeti puni naziv](SL L..).

Članak 99.

Izmjene Direktive 2013/36/EU

U Prilogu I. Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁰, točka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Usluge platnog prometa kako su određene u članku 4. stavku 3. Direktive 2014/XX/EU Europskog parlamenta i Vijeća* [OP *unijeti naziv i broj ove Direktive kada bude donesena*]

*Direktiva ... Europskog parlamenta i Vijeća od ...

⁵⁰

Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupu djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru kreditnih institucija i investicijskih društava, kojom se izmjenjuje Direktiva 2002/87/EZ i stavljuje izvan snage Direktive 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

Članak 100.
Izmjena Direktive 2009/110/EZ

U članku 18. Direktive 2009/110/EZ dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Države članice dopuštaju institucijama za elektronički novac koje su prije donošenja Direktive [OP unijeti br. ove Direktive] Europskog parlamenta i Vijeća* počele obavljati djelatnosti u skladu s ovom Direktivom i Direktivom 2007/64/EZ u državi članici, u kojoj je smješteno njihovo sjedište, nastavak obavljanja tih djelatnosti u toj državi članici ili u drugoj državi članici, a da se od njih ne zahtijeva traženje odobrenja za rad u skladu s člankom 3. ove Direktive ili usklajivanje s drugim odredbama utvrđenima ili navedenima u glavi II. ove Direktive do [OP unijeti konačni rok za prenošenje + 6 mjeseci].

Države članice zahtijevaju od pravnih osoba iz prvog podstavka dostavljanje svih relevantnih informacija nadležnim tijelima kako bi im omogućile da prosude [OP unijeti konačni rok za prenošenje + 6 mjeseci] jesu li te pravne osobe uskladene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. ove Direktive te, ako nisu, koje mjere treba poduzeti s ciljem osiguravanja uskladenosti ili je primjereno oduzeti odobrenje za rad.

Pravnim osobama iz prvog podstavka koje su po provjeri nadležnih tijela uskladene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. ove Direktive, dodjeljuje se odobrenje za rad i upisuju se u registar. Ako te pravne osobe nisu uskladene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. ove Direktive do [OP unijeti konačni rok za prenošenje + 6 mjeseci], zabranjuje im se izdavanje elektroničkog novca.

* Direktiva ... Europskog parlamenta i Vijeća od [unijeti puni naziv](SL L..)

**

Članak 101.
Stavljanje izvan snage

Direktiva 2007/64/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od [OP unijeti datum – dan nakon datuma utvrđenog u članku 102. stavku 2. prvom podstavku].

Svako upućivanje na direktivu stavljenu izvan snage smatra se upućivanjem na ovu Direktivu i čita se u skladu s koreacijskom tablicom u Prilogu II.

Članak 102.
Prenošenje

1. Države članice donose i objavljaju zakone i druge propise potrebne za usklajivanje s ovom Direktivom najkasnije do [dvije godine nakon donošenja]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.
2. One primjenjuju te odredbe od [...].

Kada države članice donose ove odredbe, u njima se upućuje na ovu Direktivu ili se upućivanje na ovu Direktivu navodi prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 103.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 104.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

PRILOG I.
USLUGE PLATNOG PROMETA (DEFINICIJA 3. U ČLANKU 4.)

1. Usluge koje omogućuju gotovinske uplate na račune za obavljanje platnog prometa te sve djelatnosti potrebne za vođenje računa za obavljanje platnog prometa.
2. Usluge koje omogućuju podizanje gotovine s računa za obavljanje platnog prometa te sve djelatnosti potrebne za vođenje računa za obavljanje platnog prometa.
3. Izvršenje platnih transakcija, uključujući prijenos sredstava na računu za obavljanje platnog prometa kod pružatelja usluga platnog prometa platitelja ili kod drugog pružatelja usluga platnog prometa:
 - (a) izvršenje izravnog terećenja uključujući jednokratna izravna terećenja,
 - (b) izvršenje platnih transakcija preko platnih kartica ili sličnih uređaja,
 - (c) izvršenje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge.
4. Izvršenje platnih transakcija kod kojih su sredstva pokrivena kreditnom linijom za korisnika usluga platnog prometa:
 - (a) izvršenje izravnog terećenja uključujući jednokratna izravna terećenja,
 - (b) izvršenje platnih transakcija preko platnih kartica ili sličnih uređaja,
 - (c) izvršenje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge.
5. Izdavanje instrumenata platnog prometa i/ili stjecanje platnih transakcija.
6. Novčane doznake.
7. Usluge temeljene na pristupu računima za obavljanje platnog prometa od strane pružatelja usluga platnog prometa koji nije pružatelj usluga platnog prometa koji vodi račun u obliku:
 - (a) usluge započinjanja plaćanja;
 - (b) usluge pružanja informacija o računu.

PRILOG II.
KORELACIJSKA TABLICA

Ova Direktiva		Direktiva 2007/64/EZ	
Članak 1. stavak 1.		Članak 1. stavak 1.	
Članak 1. stavak 2.		Članak 1. stavak 2.	
Članak 2. stavak 1.		Članak 2. stavak 1.	
Članak 2. stavak 2.		Članak 2. stavak 2.	
Članak 2. stavak 3.		Članak 2. stavak 3.	
Članak 3. o) izbrisano		Članak 3.	
Članak 4. Dodane definicije		Članak 4.	
	Članak 5. - Dodavanje pravila za zahtjeve za odobrenje za rad	Članak 5.	
Članak 6.		Članak 6.	
Članak 7. stavak 1.		Članak 7. stavak 1.	
Članak 7. stavak 2.		Članak 7. stavak 2.	
Članak 7. stavak 3.		Članak 7. stavak 3.	
Članak 8. stavak 1.		Članak 8. stavak 1.	
Članak 8. stavak 2.		Članak 8. stavak 2.	
Članak 8. stavak 3.		Članak 8. stavak 3.	
članak 9. stavak 1.		članak 9. stavak 1.	
	članak 9. stavak 2. članak 9. stavci 3. i 4. izbrisani	članak 9. stavak 2.	
Članak 10. stavak 1.		Članak 10. stavak 1.	
Članak 10. stavak 2.		Članak 10. stavak 2.	
Članak 10. stavak 3.		Članak 10. stavak 3.	
Članak 10. stavak 4.		Članak 10. stavak 4.	
Članak 10. stavak 5.		Članak 10. stavak 5.	
Članak 10. stavak 6.		Članak 10. stavak 6.	
Članak 10. stavak 7.		Članak 10. stavak 7.	
Članak 10. stavak 8.		Članak 10. stavak 8.	
Članak 10. stavak 9.		Članak 10. stavak 9.	
Članak 11.		Članak 11.	
Članak 12. stavak 1.		Članak 12. stavak 1.	
Članak 12. stavak 2.		Članak 12. stavak 2.	
Članak 12. stavak 3.		Članak 12. stavak 3.	
Članak 13.		Članak 13.	
Članak 14. stavak 1.			
Članak 14. stavak 2.			
Članak 14. stavak 3.			
Članak 14. stavak 4.			
Članak 15.		Članak 14.	
Članak 16. stavak 1.		Članak 15. stavak 1.	

Članak 16. stavak 2.	Članak 15. stavak 2.	
Članak 16. stavak 3.	Članak 15. stavak 3.	
Članak 16. stavak 4.	Članak 15. stavak 4.	
Članak 17. stavak 1.	Članak 16. stavak 1.	
Članak 17. stavak 2.	Članak 16. stavak 2.	
Članak 17. stavak 3.		
Članak 17. stavak 4.	Članak 16. stavak 3.	
Članak 17. stavak 5.	Članak 16. stavak 4.	
Članak 17. stavak 6.	Članak 16. stavak 5.	
Članak 18. stavak 1.	Članak 17. stavak 1.	
Članak 18. stavak 2.	Članak 17. stavak 2.	
Članak 18. stavak 3.	Članak 17. stavak 3.	
Članak 18. stavak 4.	Članak 17. stavak 4.	
Članak 18. stavak 5.	Članak 17. stavak 5.	
Članak 18. stavak 6.	Članak 17. stavak 6.	
Članak 18. stavak 7.	Članak 17. stavak 7.	
Članak 18. stavak 8.	Članak 17. stavak 8.	
Članak 18. stavak 9.		
Članak 19. stavak 1.	Članak 18. stavak 1.	
Članak 19. stavak 2.	Članak 18. stavak 2.	
Članak 20.	Članak 19.	
Članak 21. stavak 1.	Članak 20. stavak 1.	
Članak 21. stavak 2.	Članak 20. stavak 2.	
Članak 21. stavak 3.	Članak 20. stavak 3.	
Članak 21. stavak 4.	Članak 20. stavak 4.	
Članak 21. stavak 5.	Članak 20. stavak 5.	
Članak 22. stavak 1.	Članak 21. stavak 1.	
Članak 22. stavak 2.	Članak 21. stavak 2.	
Članak 22. stavak 3.	Članak 21. stavak 3.	
Članak 23. stavak 1.	Članak 22. stavak 1.	
Članak 23. stavak 2.	Članak 22. stavak 2.	
Članak 23. stavak 3.	Članak 22. stavak 3.	
Članak 24. stavak 1.	Članak 23. stavak 1.	
Članak 24. stavak 2.	Članak 23. stavak 2.	
Članak 25. stavak 1.	Članak 24. stavak 1.	
članak 25. stavak 2. - d) izbrisano	Članak 24. stavak 2.	
Članak 26. stavak 1.	Članak 25. stavak 1.	
Članak 26. stavak 2.	Članak 25. stavak 2.	
Članak 26. stavak 3.	Članak 25. stavak 3.	
Članak 26. stavak 4.	Članak 25. stavak 4.	
Članak 26. stavak 5.	Članak 25. stavak 5.	
Članak 26. stavak 6.		
Članak 26. stavak 7.		

Članak 26. stavak 8.		
Članak 26. stavak 9.		
Članak 27. stavak 1.	Članak 26. stavak 1.	
Članak 27. stavak 2.	Članak 26. stavak 2.	
Članak 27. stavak 3.	Članak 26. stavak 3.	
Članak 27. stavak 4.	Članak 26. stavak 4.	
Članak 27. stavak 5.	Članak 26. stavak 5.	
Članak 27. stavak 6.	Članak 26. stavak 6.	
Članak 28.	Članak 27.	
Članak 29. stavak 1.	Članak 28. stavak 1.	
članak 29. stavak 2. – c) izbrisano	Članak 28. stavak 2.	
Članak 30. stavak 1.	Članak 29.	
Članak 30. stavak 2.		
Članak 31. stavak 1.	Članak 30. stavak 1.	
Članak 31. stavak 2.	Članak 30. stavak 2.	
Članak 31. stavak 3.	Članak 30. stavak 3.	
Članak 32.	Članak 31.	
Članak 33. stavak 1.	Članak 32. stavak 1.	
Članak 33. stavak 2.	Članak 32. stavak 2.	
Članak 33. stavak 3.	Članak 32. stavak 3.	
Članak 34.	Članak 33.	
Članak 35. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.	
Članak 35. stavak 2.	Članak 34. stavak 2.	
Članak 36. stavak 1.	Članak 35. stavak 1.	
Članak 36. stavak 2.	Članak 35. stavak 2.	
Članak 37. stavak 1.	Članak 36. stavak 1.	
Članak 37. stavak 2.	Članak 36. stavak 2.	
Članak 37. stavak 3.	Članak 36. stavak 3.	
Članak 38. stavak 1.	Članak 37. stavak 1.	
Članak 38. stavak 2.		
Članak 38. stavak 3.	Članak 37. stavak 2.	
Članak 39.		
Članak 40.		
Članak 41.	Članak 38.	
Članak 42.	Članak 39.	
Članak 43.	Članak 40.	
Članak 44. stavak 1.	Članak 41. stavak 1.	
Članak 44. stavak 2.	Članak 41. stavak 2.	
Članak 44. stavak 3.	Članak 41. stavak 3.	
Članak 45. stavak 1.	Članak 42. stavak 1.	
Članak 45. stavak 2.	Članak 42. stavak 2.	
Članak 45. stavak 3.	Članak 42. stavak 3.	
Članak 45. stavak 4.	Članak 42. stavak 4.	

Članak 45. stavak 5.	Članak 42. stavak 5.
Članak 45. stavak 6.	Članak 42. stavak 6.
Članak 45. stavak 7.	Članak 42. stavak 7.
Članak 46.	Članak 43.
Članak 47. stavak 1.	Članak 44. stavak 1.
Članak 47. stavak 2.	Članak 44. stavak 2.
Članak 47. stavak 3.	Članak 44. stavak 3.
Članak 48. stavak 1.	Članak 45. stavak 1.
Članak 48. stavak 2.	Članak 45. stavak 2.
Članak 48. stavak 3.	Članak 45. stavak 3.
Članak 48. stavak 4.	Članak 45. stavak 4.
Članak 48. stavak 5.	Članak 45. stavak 5.
Članak 48. stavak 6.	Članak 45. stavak 6.
Članak 49.	Članak 46.
Članak 50. stavak 1.	Članak 47. stavak 1.
Članak 50. stavak 2.	Članak 47. stavak 2.
Članak 50. stavak 3.	Članak 47. stavak 3.
Članak 51. stavak 1.	Članak 48. stavak 1.
Članak 51. stavak 2.	Članak 48. stavak 2.
Članak 51. stavak 3.	Članak 48. stavak 3.
Članak 52. stavak 1.	Članak 49. stavak 1.
Članak 52. stavak 2.	Članak 49. stavak 2.
Članak 53. stavak 1.	Članak 50. stavak 1.
Članak 53. stavak 2.	Članak 50. stavak 2.
Članak 54. stavak 1.	Članak 51. stavak 1.
Članak 54. stavak 2.	Članak 51. stavak 2.
Članak 54. stavak 3.	Članak 51. stavak 3.
Članak 54. stavak 4.	Članak 51. stavak 4.
Članak 55. stavak 1.	Članak 52. stavak 1.
Članak 55. stavak 2.	Članak 52. stavak 2.
Članak 55. stavak 3.	Članak 52. stavak 3.
Članak 55. stavak 4.	
Članak 56. stavak 1.	Članak 53. stavak 1.
Članak 56. stavak 2.	Članak 53. stavak 2.
Članak 56. stavak 3.	Članak 53. stavak 3.
Članak 57. stavak 1.	Članak 54. stavak 1.
Članak 57. stavak 2.	Članak 54. stavak 2.
Članak 57. stavak 3.	Članak 54. stavak 3.
Članak 57. stavak 4.	Članak 54. stavak 4.
Članak 58. stavak 1.	
Članak 58. stavak 2.	
Članak 58. stavak 3.	
Članak 58. stavak 4.	

Članak 59. stavak 1.		
Članak 59. stavak 2.		
Članak 59. stavak 3.		
Članak 60. stavak 1.	Članak 55. stavak 1.	
Članak 60. stavak 2.	Članak 55. stavak 2.	
Članak 60. stavak 3.	Članak 55. stavak 3.	
Članak 60. stavak 4.	Članak 55. stavak 4.	
Članak 61. stavak 1.	Članak 56. stavak 1.	
Članak 61. stavak 2.	Članak 56. stavak 2.	
Članak 62. stavak 1.	Članak 57. stavak 1.	
Članak 62. stavak 2.	Članak 57. stavak 2.	
Članak 63. stavak 1.	Članak 58.	
Članak 63. stavak 2.		
Članak 64. stavak 1.	Članak 59. stavak 1.	
Članak 64. stavak 2.	Članak 59. stavak 2.	
Članak 65. stavak 1.	Članak 60. stavak 1.	
Članak 65. stavak 2.		
Članak 65. stavak 3.	Članak 60. stavak 2.	
Članak 66. stavak 1.	članak 61. stavci 1. i 2.	
Članak 66. stavak 2.	članak 61. stavci 4. i 5.	
Članak 67. stavak 1.	Članak 62. stavak 1.	
Članak 67. stavak 2.	Članak 62. stavak 2.	
Članak 67. stavak 3.	Članak 62. stavak 3.	
Članak 68. stavak 1.	Članak 63. stavak 1.	
Članak 68. stavak 2.	Članak 63. stavak 2.	
Članak 69. stavak 1.	Članak 64. stavak 1.	
Članak 69. stavak 2.	Članak 64. stavak 2.	
Članak 70. stavak 1.	Članak 65. stavak 1.	
Članak 70. stavak 2.	Članak 65. stavak 2.	
Članak 70. stavak 3.	Članak 65. stavak 3.	
Članak 71. stavak 1.	Članak 66. stavak 1.	
Članak 71. stavak 2.	Članak 66. stavak 2.	
Članak 71. stavak 3.	Članak 66. stavak 3.	
Članak 71. stavak 4.	Članak 66. stavak 4.	
Članak 71. stavak 5.	Članak 66. stavak 5.	
Članak 72. stavak 1.	Članak 67. stavak 1.	
Članak 72. stavak 2.	Članak 67. stavak 2.	
Članak 72. stavak 3.	Članak 67. stavak 3.	
Članak 73. stavak 1.	Članak 68. stavak 1.	
Članak 73. stavak 2.	Članak 68. stavak 2.	
Članak 74. stavak 1.	Članak 69. stavak 1.	
Članak 74. stavak 2.	Članak 69. stavak 2.	
Članak 74. stavak 3.	Članak 69. stavak 3.	

Članak 75.	Članak 70.
Članak 76.	Članak 71.
Članak 77.	Članak 72.
Članak 78. stavak 1.	Članak 73. stavak 1.
Članak 78. stavak 2.	Članak 73. stavak 2.
Članak 79. stavak 1.	Članak 74. stavak 1.
Članak 79. stavak 2.	Članak 74. stavak 2.
Članak 79. stavak 3.	Članak 74. stavak 2.
Članak 79. stavak 4.	Članak 74. stavak 2.
Članak 79. stavak 5.	Članak 74. stavak 3.
Članak 80. stavak 1.	članak 75. stavak 1.
Članak 80. stavak 2.	Članak 75. stavak 2.
Članak 80. stavak 3.	Članak 75. stavak 3.
Članak 81.	Članak 76.
Članak 82. stavak 1.	Članak 77. stavak 1.
Članak 82. stavak 2.	Članak 77. stavak 2.
Članak 83.	Članak 78.
Članak 84.	Članak 79.
Članak 85. stavak 1.	
Članak 85. stavak 2.	
Članak 85. stavak 3.	
Članak 85. stavak 4.	
Članak 86. stavak 1.	
Članak 86. stavak 2.	
Članak 86. stavak 3.	
Članak 86. stavak 4.	
Članak 87. stavak 1.	
Članak 87. stavak 2.	
Članak 87. stavak 3.	
Članak 88. stavak 1.	Članak 80. stavak 1.
Članak 88. stavak 2.	Članak 80. stavak 2.
Članak 89. stavak 1.	
Članak 89. stavak 2.	
Članak 89. stavak 3.	Članak 82. stavak 2.
Članak 89. stavak 4.	
Članak 90. stavak 1.	
Članak 90. stavak 2.	
Članak 90. stavak 3.	
Članak 91. stavak 1.	Članak 83. stavak 1.
Članak 91. stavak 2.	Članak 83. stavak 2.
Članak 92. stavak 1.	
Članak 92. stavak 2.	
Članak 93.	Članak 84.

Članak 94. stavak 1.		
Članak 94. stavak 2.		
Članak 94. stavak 3.		
Članak 94. stavak 4.		
Članak 94. stavak 5.		
Članak 95. stavak 1.	Članak 86. stavak 1.	
Članak 95. stavak 2.	Članak 86. stavak 2.	
Članak 95. stavak 3.	Članak 86. stavak 3.	
Članak 96.	Članak 87.	
Članak 97.	Članak 88.	
Članak 98. stavak 1.		
Članak 98. stavak 2.		
Članak 99. stavak 1.		
Članak 99. stavak 2.		
Članak 101.		
Članak 102. stavak 1.	Članak 94. stavak 1.	
Članak 102. stavak 2.	Članak 94. stavak 1.	
Članak 102. stavak 3.	Članak 94. stavak 2.	
Članak 103.	Članak 95.	
Članak 104.	Članak 96.	
Prilog I.	Prilog	

PRILOG III.
Zakonodavni finansijski izvještaj „Agencije”

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative**
- 1.2. Odgovarajuće područje/područja politike u strukturi ABM/ABB**
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative**
- 1.4. Cilj/ciljevi**
- 1.5. Osnova za prijedlog/inicijativu**
- 1.6. Trajanje i finansijski utjecaj**
- 1.7. Predviđena metoda/metode upravljanja**

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja**
- 2.2. Sustavi upravljanja i kontrole**
- 2.3. Mjere za sprječavanje prijevare i nepravilnosti**

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslov/naslovi višegodišnjeg finansijskog okvira i proračunska linija/linije u okviru rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi**
- 3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode**
 - 3.2.1. Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode*
 - 3.2.2. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva [tijela]*
 - 3.2.3. Procijenjeni utjecaj na ljudske resurse [tijela]*
 - 3.2.4. Usklađenost s tekućim višegodišnjim finansijskim okvirom*
 - 3.2.5. Sudjelovanje trećih strana u finanaciranju*
- 3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode**

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.2. Naslov prijedloga/inicijative

Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu kojom se izmjenjuju Direktive 2002/65/EZ i 2013/36/EU i stavlja izvan snage Direktiva 2007/64/EZ.

1.2. Odgovarajuće područje/područja politike u strukturi ABM/ABB⁵¹

Unutarnje tržište – financijske usluge u maloprodaji

Zaštita potrošača – financijske usluge

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

Prijedlog/inicijativa odnosi se na **novi djelovanje**

1.4. Cilj/ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

Promicanje pametnog i uključivog rasta

Poticanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije

1.4.2. Posebni cilj (ciljevi) i odgovarajuća aktivnost/aktivnosti u okviru strukture ABM-a/ABB-a

Razvoj tržišta za elektronička plaćanja u cijelom EU-u kojima će se potrošačima, maloprodaji i drugim sudionicima na tržištu omogućiti uživanje svih prednosti unutarnjeg tržišta EU-a.

Rješavanje nedostatka normizacije i međudjelovanja za kartična, internetska i mobilna plaćanja.

Uklanjanje prepreka za tržišno natjecanje, posebno za kartični i internetski platni promet.

Usklađivanje praksi naplate i upravljanja uslugama platnog prometa u čitavom EU-u.

Osiguravanje da su nove vrste usluga platnog prometa i instrumenata obuhvaćene regulatornim okvirom za platni promet u maloprodaji u EU-u.

Osiguravanje dosljedne primjene zakonodavnog okvira (direktiva o uslugama platnog prometa) i usklađivanje praktičnog provođenja pravila o licenciranju i nadzoru za usluge platnog prometa u svim državama članicama.

Osiguravanje adekvatne i dosljedne zaštite interesa potrošača u kontekstu platnih transakcija, uključujući proširivanje regulatorne zaštite na nove kanale i inovativne usluge platnog prometa.

1.4.3. Očekivani rezultat/rezultati i utjecaj

Navesti utjecaje koje bi prijedlog/inicijativa trebali imati na ciljane korisnike/skupine.

Predloženim izmjenama pružit će se veća pravna jasnoća i jednaka pravila igre, što će dovesti do smanjenja troškova i cijena za korisnike usluga platnog prometa, većeg izbora i transparentnosti usluga platnog prometa, olakšati pružanje inovativnih usluga platnog prometa i osigurati sigurne i transparentne usluge platnog prometa. Cilj predloženih mjera je učiniti to na tehnološki neutralan način koji će se upotrebljavati i tijekom daljnog razvoja usluga platnog prometa. Ti će se ciljevi postići ažuriranjem i dopunjavanjem postojećeg okvira za usluge platnog prometa, osiguravanjem pravila za

⁵¹

ABM: *Activity-Based Management (upravljanje po djelatnostima)* – ABB: *Activity-Based Budgeting (priprema proračuna na temelju djelatnosti)*.

povećanje transparentnosti, inovacija i sigurnosti u području platnog prometa u maloprodaji te boljom dosljednošću nacionalnih pravila s posebnim naglaskom na legitimne potrebe potrošača.

1.4.4. *Pokazatelji rezultata i utjecaja*

Nakon što Direktivu provede barem velika većina država članica, Komisija procjenjuje provedbu i utjecaj ove Direktive na temelju ocjenjivanja sukladnosti nacionalnih provedbenih mjera i studije o utjecaju Direktive na tržište. Komisija izvješće Europejski parlament, Vijeće, Europski gospodarski i socijalni odbor i Europsku središnju banku o rezultatima i prijedlogu za nastavak.

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjev/zahтjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti*

Direktivom će se poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta za usluge platnog prometa i općenito za svu robu i usluge s obzirom na potrebu za inovativnim, učinkovitim i sigurnim sredstvima plaćanja. Posebno se nastoji:

- osigurati konkurentna jednaka pravila igre između svih kategorija pružatelja usluga platnog prometa, uključujući nove pružatelje koji se pojave, čime se zauzvrat povećava izbor, učinkovitost, transparentnost i sigurnost platnog prometa u maloprodaji.
- olakšati prekogranično pružanje inovativnih kartičnih, internetskih i mobilnih usluga platnog prometa osiguravanjem jedinstvenog tržišta za sav platni promet u maloprodaji.

Nadalje, postiže se dobra ravnoteža između visoke razine zaštite potrošača i konkurentnosti poduzeća, čime se ograničava sloboda trgovaca da primjenjuju naknade na korištenje platnih instrumenata na stvarno nastale troškove.

Olakšat će se i gospodarske transakcije unutar Unije i time će se pridonijeti ostvarivanju širih ciljeva Strategije EU 2020. i promicanju novog rasta.

1.5.2. *Dodata vrijednost sudjelovanja EU-a*

U skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, predviđenima u članku 5. UEU-a, ciljeve prijedloga ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se može na bolji način ostvariti na razini Unije. Integrirano tržište EU-a za električni platni promet u maloprodaji pridonosi cilju uspostavljanja unutarnjeg tržišta iz članka 3. Ugovora o Europskoj uniji. Prednosti integracije tržišta uključuju više tržišnog natjecanja između pružatelja usluga platnog prometa te veći izbor, inovacije i sigurnost za korisnike usluga platnog prometa, osobito potrošače. Zbog svoje prirode koja se temelji na mrežama koje sežu izvan nacionalnih granica, integrirano tržište platnog prometa zahtjeva pristup na razini EU-a jer primjenjiva načela, pravila, postupci i standardi moraju biti dosljedni u svim državama članicama kako bi se ostvarila pravna sigurnost i jednaka pravila igre za sve sudionike na tržištu. Alternativa pristupa koji obuhvaća cijelu Zajednicu bio bi sustav višestralnih i dvostranih sporazuma čija bi složenost i troškovi bili prepreka u usporedbi sa zakonodavstvom na europskoj razini. Stoga je moguće posredovanje na razini EU-a u skladu s načelom supsidijarnosti.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Analizom postojećeg regulatornog okvira i direktive o uslugama platnog prometa, osobito su se istaknuli sljedeći problemi:

- nedosljedna primjena postojećih pravila u državama članicama zbog velikog broja mogućnosti i često zbog vrlo općenitih kriterija primjene. Osobito se određene iznimke predviđene direktivom o uslugama platnog prometa čine preopćenitima ili zastarjelima u pogledu kretanja na tržištu te se tumače vrlo različito. Manjkavosti u području primjene pojavljuju se i za plaćanja kod kojih jedna stranka

transakcije ima sjedište izvan EGP-a te za plaćanja koja nisu u valuti EU-a što dovodi do daljnje fragmentacije tržišta, regulatorne arbitraže i narušavanja tržišnog natjecanja.

- pravni vakuum za određene nove pružatelje internetskih usluga kao što su treći pružatelji koji nude započinjanje plaćanja na temelju internetskog bankarstva. Te su usluge pogodna i često jeftinija alternativa kartičnom plaćanju, a privlačne su i potrošačima koji nemaju kartice. Međutim, banke i određene države članice zabrinute su zbog postojećih poslovnih modela jer pružatelji trenutačno ne podliježu postojećem pravnom okviru. Rizici pravnog vakuuma štete inovacijama i stvaranju primjerenih uvjeta pristupa tržištu.

- nedostatak normizacije i međudjelovanja među različitim mogućnostima plaćanja (kartična, internetska i mobilna plaćanja) iz različitih aspekata i različitih stupnjeva na prekograničnoj razini, pogoršana slabim sustavima upravljanja za tržište platnog prometa u maloprodaji EU-a.

- različite i nedosljedne prakse naplaćivanja naknada (za korištenje određenih platnih instrumenta koje primjenjuju trgovci) među državama članicama (pri čemu oko polovice država članica EU-a dopušta, a druga polovica zabranjuje dodatne naknade) što uvelike zbunjuje potrošače kada kupuju u inozemstvu ili preko interneta i dovodi do nejednakih pravila igre.

- u području platnih kartica postoji nekoliko ograničavajućih poslovnih pravila i praksi kojima se narušava tržišno natjecanje (vezano uz višestrane međubankovne naknade i pravila o izboru i fleksibilnosti trgovaca u pogledu prihvaćanja kartica).

Preispitivanje europskog okvira i osobito direktive o uslugama platnog prometa te savjetovanja u vezi sa Zelenom knjigom Komisije o kartičnim, internetskim i mobilnim plaćanjima iz 2012. dovelo je do zaključka da je potrebno poduzimati daljnje mjere i ažurirati zakonodavstvo, uključujući prilagodbu direktivi o uslugama platnog prometa tako da okvir platnog prometa bolje služi potrebama učinkovitog europskog tržišta platnog prometa, u potpunosti pridonoseći području platnog prometa u kojem se njeguje tržišno natjecanje, inovativnost i sigurnost.

1.5.4. Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima

Pravnim okvirom utvrđenim Direktivom o uslugama platnog prometa, Uredbom (EZ) br. 924/2009 o prekograničnim plaćanjima i Drugom direktivom o elektroničkom novcu 2009/110/EZ već se postigao znatan napredak u pogledu cjelokupne integracije europskog tržišta platnog prometa u maloprodaji. Uredbom (EU) br. 260/2012 o roku za migraciju na SEPA-u utvrđuju se rokovi za migraciju za paneuropske kreditne transfere i paneuropske sheme izravnog terećenja, te se od 2014. u cijelosti zamjenjuju nacionalne sheme nacionalnih i prekograničnih plaćanja u eurima unutar EU-a. Regulatorni okvir dopunjaje se nizom istraga i odluka u skladu s pravom EU-a o tržišnom natjecanju koje je Komisija donijela posljednjih godina u području platnog prometa u maloprodaji.

Međutim, tržište platnog prometa u maloprodaji vrlo je dinamično i posljednjih je godina doživjelo značajne inovacije. Važna područja tržišta platnog prometa, posebno kartična plaćanja i nova sredstva plaćanja poput internetskog i mobilnog platnog prometa često su i dalje rascjepkana uzduž nacionalnih granica, čime se otežava učinkovit razvoj digitalnih usluga platnog prometa koje su inovativne i lako se upotrebljavaju te pružanje učinkovitih, praktičnih i sigurnih metoda plaćanja potrošačima i maloprodaji (s mogućom iznimkom kreditnih kartica) na paneuropskoj razini za kupovanje u sve široj ponudi robe i usluga. Najnovija kretanja na tim tržištima također su ukazala na određene regulatorne manjkavosti u postojećem pravnom okviru za platni promet te tržišne neuspjehe na tržištu kartičnih, internetskih i mobilnih plaćanja koja se nastoje obuhvatiti ovom inicijativom.

1.6. Trajanje i finansijski utjecaj

Prijedlog/inicijativa ograničenog trajanja

- Prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- Finansijski utjecaj od GGGG do GGGG

Prijedlog/inicijativa neograničenog trajanja

1.7. Predviđena metoda/metode upravljanja⁵²

Za proračun iz 2015.:

Centralizirano neizravno upravljanje delegiranjem zadaća provedbe na:

- izvršne agencije

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća provedbe proračuna sljedećima:

međunarodnima organizacijama i njihovim agencijama (navesti);

EIB-u i Europskom investicijskom fondu

tijelima iz članaka 208. i 209.;

tijelima javnog prava;

tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća finansijska jamstva;

tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća finansijska jamstva;

osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u ZVSP-u u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnog aktu.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

Navedite učestalost i uvjete

Člankom 81. Uredbe o osnivanju Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) zahtijeva se od Komisije da do 2. siječnja 2014. i svake 3 godine nakon toga objavljuje opće izvješće o iskustvima stečenima kao rezultat djelovanja EBA-a. U tu svrhu Komisija objavljuje opće izvješće koje se upućuje Europskom parlamentu i Vijeću. Sustavi upravljanja i kontrole

2.1.1. Utvrđeni rizik/rizici

U vezi s pravnim, gospodarskim, učinkovitim i djelotvornim korištenjem odobrenih sredstava koje proizlazi iz prijedloga, očekuje se da prijedlog neće donijeti nove rizike koji trenutačno ne bi bili obuhvaćeni postojećim okvirom interne kontrole EBA-e.

⁵²

Informacije o načinima upravljanja i upućivanju na Finansijsku uredbu dostupne su na internetskim stranicama BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2.1.2. Predviđena metoda/metode kontrole

Primijenit će se sustavi kontrole i upravljanja predviđeni u Uredbi o osnivanju Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (1093/2010).

2.2. Mjere za sprječavanje prijevare i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprječavanje i zaštitu od prijevare.

U svrhu suzbijanja prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih radnji, odredbe Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) primjenjuju se na EBA-u bez ograničenja.

EBA pristupa Međuinsticionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije Europskih zajednica o unutarnjim istragama Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) te odmah donosi odgovarajuće odredbe za cijelokupno osoblje EBA-e. Odlukama o financiranju te sporazumima i provedbenim instrumentima koji iz njih proizlaze izričito se određuje da Revizorski sud i OLAF mogu, u slučaju potrebe, provesti provjere na licu mjesta korisnika novčanih sredstava koja je isplatila EBA kao i osoblja odgovornog za njihovu dodjelu.

Člancima 64. i 65. Uredbe o osnivanju EBA-e utvrđuju se odredbe o provedbi i kontroli proračuna EBA-e i primjenjiva finansijska pravila.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov/naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija/linije u okviru rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi

Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnj eg financijsko g okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos				
			Dif./nedif. ⁽⁵³⁾	zemalja EFTA-e ⁵⁴	zemalja kandidatkin ja ⁵⁵	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
1.a	12.03.02 Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo	Dif.	DA	DA	NE	NE	

3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode

Novi će se zadaci obavljati s ljudskim resursima dostupnima u okviru godišnjeg postupka raspodjele proračunskih sredstava, uzimajući u obzir proračunska ograničenja koja se primjenjuju na sva tijela EU-a i u skladu s financijskim programom za agencije.

3.2.1. Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode

milijuna EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	1.a	Konkurenost za rast i radna mjesta
Glavna uprava za unutarnje tržište i usluge (DG MARKT)		2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. UKUPNO

⁵³ Dif. = diferencirana odobrena sredstva / nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁵⁴ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁵⁵ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

12.03.02	Preuzete obveze	1.	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609
	Plaćanja	2.	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609
UKUPNA odobrena sredstva za DG MARKT	Preuzete obveze	=1+1a +3a	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609
	Plaćanja	= 2 + 2 a +3b	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609

milijuna EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2015. ⁵⁶	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. do 5. višegodišnjeg finansijskog okvira	Obveze	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609
	Plaćanja	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609

⁵⁶

Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative.

3.2.2. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva [tijela]

- Za prijedlog/inicijativu nije potrebno korištenje operativnih odobrenih sredstava

3.2.3. Procijenjeni utjecaj na ljudske resurse [tijela]

3.2.3.1. Sažetak

- Za prijedlog/inicijativu nije potrebno korištenje administrativnih odobrenih sredstava

3.2.3.2. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih potencijala matične GU

- Za prijedlog/inicijativu nije potrebno korištenje ljudskih potencijala

3.2.4. Usklađenost s postojećim višegodišnjim financijskim okvirom

- Prijedlog/inicijativa u skladu je s postojećim višegodišnjim financijskim okvirom.

3.2.5. Doprinos trećih strana

Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Ukupno
Države članice	0,240	0,225	0,112	0,112	0,112	0,112	0,913
UKUPNA sredstva sufinanciranja	0,240	0,225	0,112	0,112	0,112	0,112	0,913

3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema finansijski učinak na prihode.

Prilog 1.

Kod preispitivanja Direktive o uslugama platnog prometa definirane su sljedeće specifične odgovornosti i zadaće EBA-e, utvrđene Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća.

Članak 14. – Izrada i rad web-portala:

- Izrada i rad web-portala koji služi kao električka točka pristupa EU-a povezujući nacionalne javne registre utvrđene člankom 13. te izrada nacrtu regulatornih standarda kojima se utvrđuju tehnički zahtjevi za pristup informacijama koje sadrže ti javni registri.

Članak 26. – Obveze EBA-e u kontekstu postupka „passporting”:

- Priprema smjernica koje se odnose na pitanje čini li obavljanje djelatnosti u drugoj državi članici u okviru sustava „passporting” izvršavanje prava poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga. Te se smjernice izdaju u roku od dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive.
- Izrada nacrtu regulatornih tehničkih standarda za suradnju i razmjenu informacija između nadležnih tijela matične države članice iz članka 26. stavka 1. i nadležnih tijela države članice domaćina u skladu s člankom 26. i člankom 18., kojima se određuju metoda, sredstva i pojedinosti suradnje pri obavješćivanju o institucijama platnog prometa koje posluju prekogranično, a posebno u pogledu područja primjene i obrade informacija koje se trebaju poslati, uključujući zajedničku terminologiju i standardne obrasce za obavješćivanje kako bi se osigurao dosljedan i učinkovit postupak prijave. EBA te nacrte tehničkih standarda podnosi Komisiji u roku od dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive.
- Izrada nacrtu regulatornih tehničkih standarda za suradnju i razmjenu informacija između nadležnih tijela matične države članice i nadležnih tijela države članice domaćina u skladu s člankom 26 stavcima 2. do 4. i člankom 22., kojima se određuju metoda, sredstva i pojedinosti suradnje kod nadzora institucija platnog prometa koje posluju prekogranično, a posebno u pogledu područja primjene i obrade informacija koje se trebaju razmijeniti kako bi se osigurao dosljedan i učinkovit nadzor institucija platnog prometa koje pružaju prekogranične usluge platnog prometa. EBA te nacrte tehničkih standarda podnosi Komisiji u roku od dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive.

Članak 86. i 87. – Izrada sigurnosnih smjernica i izdavanje smjernica za postupanje s velikim sigurnosnim incidentima za pružatelje usluga platnog prometa:

- Izrada smjernica za utvrđivanje, provedbu i nadzor sigurnosnih mjera u skladu s člankom 85., uključujući postupak certifikacije, ako je potrebno, u skladu s načelima iz članka 85. stavka 3. Uzima u obzir, između ostalog, standarde i/ili specifikacije koje je objavila Komisija u skladu s člankom 16. stavkom 2. Direktive o mrežnoj i informacijskoj sigurnosti. EBA u bliskoj suradnji s ESB-om redovito preispituje smjernice, a najmanje svake dvije godine.
- Izdavanje smjernica kojima se pružateljima usluga platnog prometa olakšava utvrđivanje velikih incidenata i okolnosti u kojima institucija platnog prometa mora prijaviti sigurnosni incident. Te se smjernice izdaju u roku od dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive.
- U bliskoj suradnji s ESB-om izdavanje smjernica upućenih pružateljima usluga platnog prometa kako su utvrđeni u članku 1. stavku 1. ove Direktive u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o najnovijim dostignućima identifikacije klijenta i svim izuzećima korištenja strogog postupka identifikacije klijenta. Te se smjernice izdaju u roku od dvije godine od stupanja na snagu ove Direktive i ažuriraju redovito po potrebi.